

Ny felles brannordning for Salten Brann IKS

- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

Sammendrag

Oppdraget fra representantskapet er å revidere eksisterende kommunale brannordninger og fremme forslag til nye brannordninger ut i fra et faglig ståsted. Utformingene av brannordningen gjøres i et tett samarbeid med den enkelte kommune.

Bakgrunnen for oppdraget er at dagens brannordning ikke har vært evaluert siden 2006, og dagens brannordning som ble etablert i 2006 samsvarer ikke med dagens og fremtidens risiko- og sårbarhetsbilde. Parallelt med dette skal kravene om et framtidig økonomisk bærekraftig brann- og redningsvesen belyses.

Denne rapporten er en sammenstilling av alle brannordninger som er utarbeidet til eierkommunene og er et vedlegg til hovedrapporten «Ny felles brannordning-Framtidig organisering og dimensjonering av brann- og redningstjenesten».

Rapporten skal gi et beslutningsgrunnlag til styremøtet i januar 2021 og representantskapsmøtet i februar 2021. Den endelige beslutningen fattes av den enkelte kommune vår 2021.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for kommunene. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for kommunene må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

Innholdsfortegnelse

1. Brann- og redningsberedskap i Beiarn kommune	1
1.1 Beiarn kommune og antall oppdrag	2
1.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	5
1.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	9
2. Brann- og redningsberedskap i Bodø kommune	13
2.1 Bodø kommune og antall oppdrag	14
2.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	18
2.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	24
4. Brann- og redningsberedskap i Gildeskål kommune.....	57
4.1 Gildeskål kommune og antall oppdrag	58
4.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	62
4.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	67
5. Brann- og redningsberedskap i Hamarøy kommune.....	77
5.1 Hamarøy kommune og antall oppdrag	78
5.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	83
5.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	90
6. Brann- og redningsberedskap i Meløy kommune	98
6.1 Meløy kommune og antall oppdrag	99
6.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	103
6.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	108
7. Brann- og redningsberedskap i Saltdal kommune.....	120
7.1 Saltdal kommune og antall oppdrag	121
7.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	124
7.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	131
8. Brann- og redningsberedskap i Steigen kommune	135
8.1 Steigen kommune og antall oppdrag	136
8.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	139
8.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	144
9. Brann- og redningsberedskap i Sørfold kommune	149
9.1 Sørfold kommune og antall oppdrag	150
9.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	153
9.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	158

10.	Brann- og redningsberedskap i Værøy kommune	164
10.1	Værøy kommune og antall oppdrag	165
10.2	Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder	168
10.3	Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv	171

1. Brann- og redningsberedskap i Beiarn kommune

Som tidligere nevnt i hovedrapporten ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Beiarn kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Beiarn kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Beiarn kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Beiarn kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Beiarn kommune, Brann ROS-2020 og Beiarn ROS (2018-2021).

1.1 Beiarn kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ¹
Beiarn	1222	1 010	959/871	621	587

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder². Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Beiarn kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Beiarn	Ingen	

Det er ingen tettsteder i Beiarn kommune. Innbyggerne bor i spredtbygde strøk og i de største grendene Moldjord, Storjord og Tollådalen.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Moldjord brannstasjon til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Moldjord	Tollådalen	39 minutter	31 kilometer
Moldjord	Storjord	12 minutter	9 Kilometer
Moldjord	Misvær	38 minutter	37,7 kilometer
Moldjord	Rognan	53 minutter	53 kilometer
Moldjord	Knaplund	76 minutter	76,2 kilometer

Oppdrag og hendelsestyper

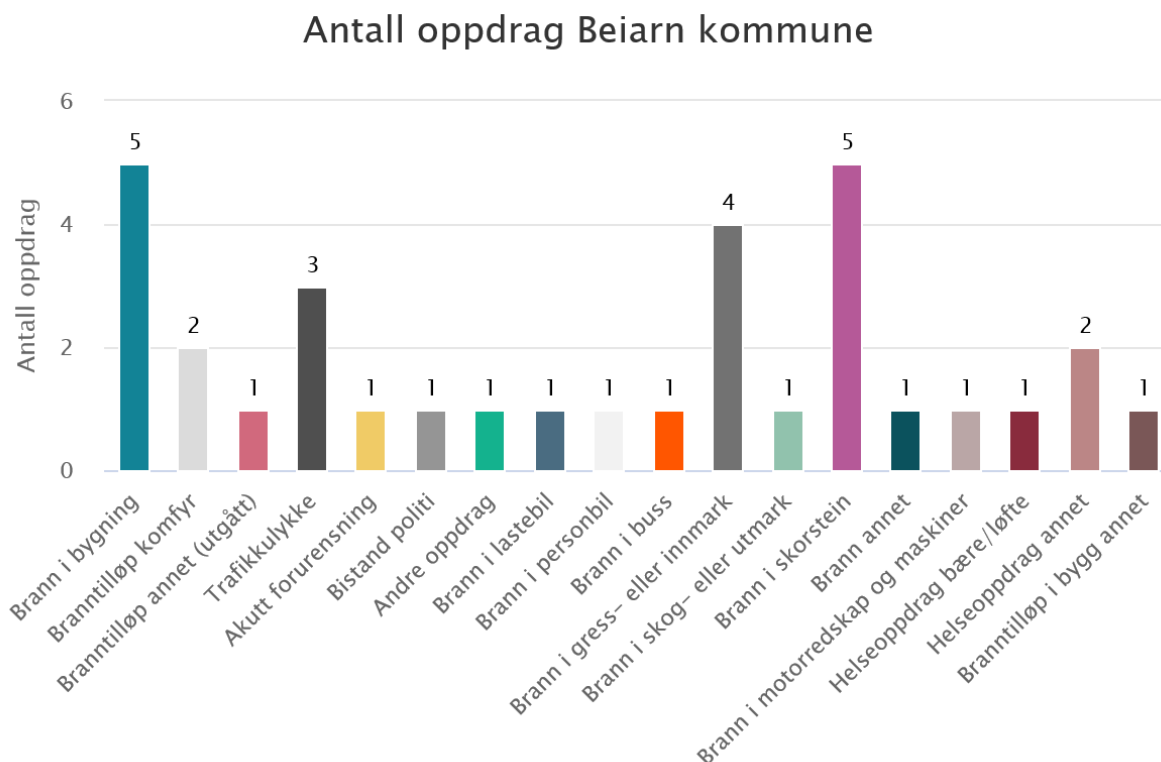
Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Beiarn kommune hadde totalt 33 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 18 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er brann i bygning, brann skorstein og gress- og

1 Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

2 En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

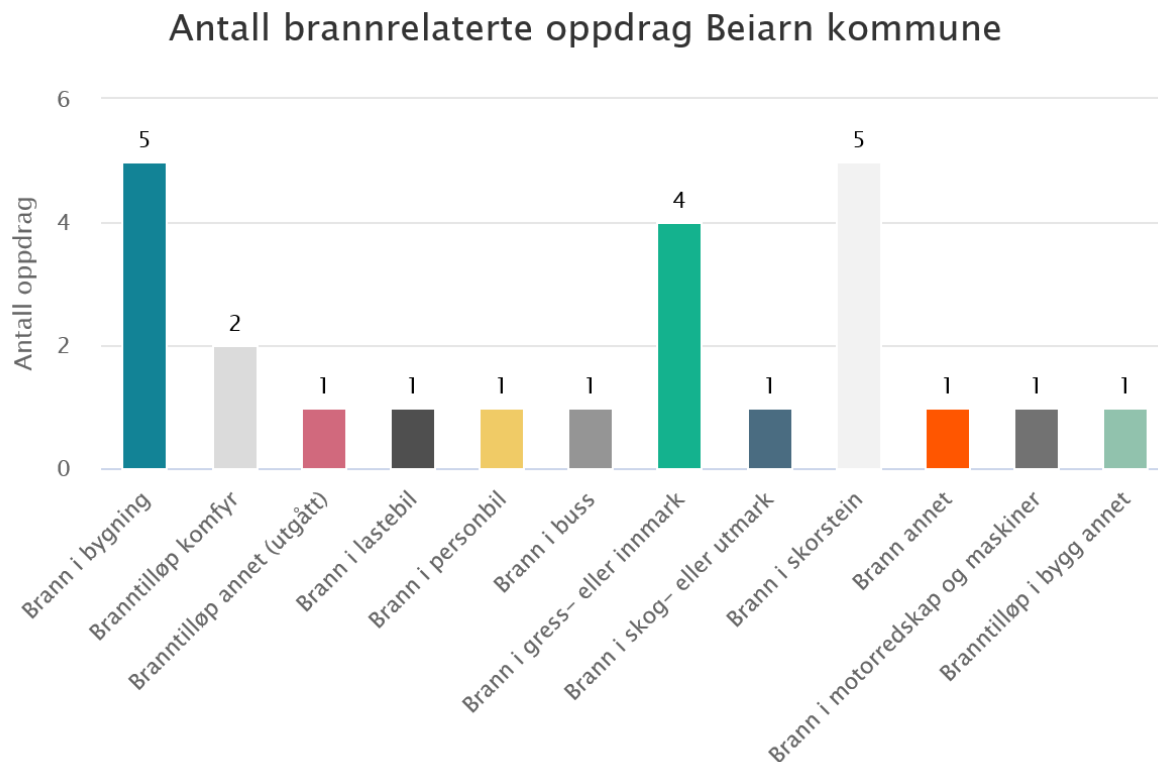
skogbrann brann- og redningsvesenet rykker ut flest ganger på i Beiarn kommune. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Beiarn kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

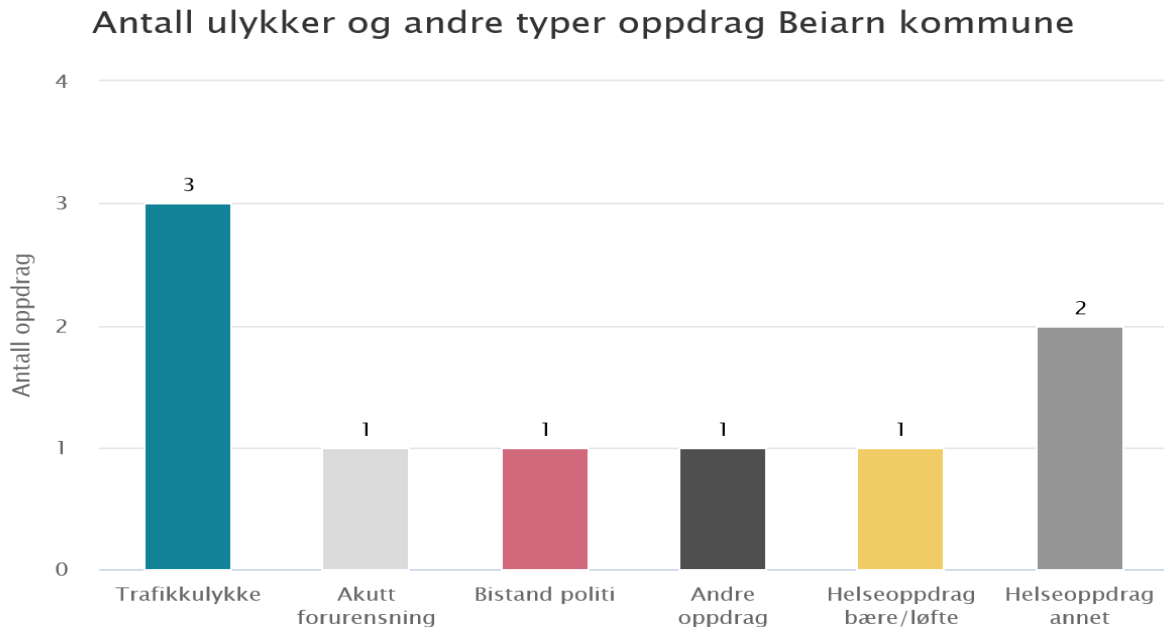
Bryter vi ned antall oppdrag i Beiarn kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 24 oppdrag av totalt 33 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 73 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning utgjør 21 prosent, gress- og skogbrann 21 prosent og brann i skorstein utgjør 22 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Beiarn kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 9 oppdrag av totalt 33 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 27 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykke utgjør 33 prosent og helseoppdrag 33 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Beiarn kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

1.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Statistikken viser at brannhendelser tilknyttet bygninger (15) er de hendelser som brann- og redningsvesenet rykker flest ganger ut på. Videre er gress- og skogbrann (5) og brann i kjøretøy (4) hendelser som brann- og redningstjenesten har håndtert i Beiarn.

De største beredskapsmessige utfordringene i Beiarn er spredt bebyggelse og lange avstander internt i kommunen, noe som gjør det utfordrende å dekke alle deler av kommunen innenfor kravene til innsatstid. Kjøreavstanden til nærmeste brann- og redningstjeneste som er lokalisert i Misvær er 37 kilometer. Det vil ta relativt lang tid før bistand fra andre brannstasjoner kan komme til Beiarn og om vinteren er Fv813 over Beiarfjellet jevnlig stengt på grunn av værforhold.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnsikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og

sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften³ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Beiarn kommune har utarbeidet en kommunal ROS-analyse (2018-2021). I Beiarn ROS er det definert 11 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 7 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Beiarn ROS-analyse (2018-2021)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 2	Brann på Beiarn sykehjem	x
Scenario 3	Ulykke på skolebuss	x
Scenario 5	Flom og isgang	x
Scenario 8	Oljeutslipp i fjorden	x
Scenario 9	Dambrudd Arstaddalen	x
Scenario 10	Skadeflom i Gråtådalen	x
Scenario 11	Ras	x

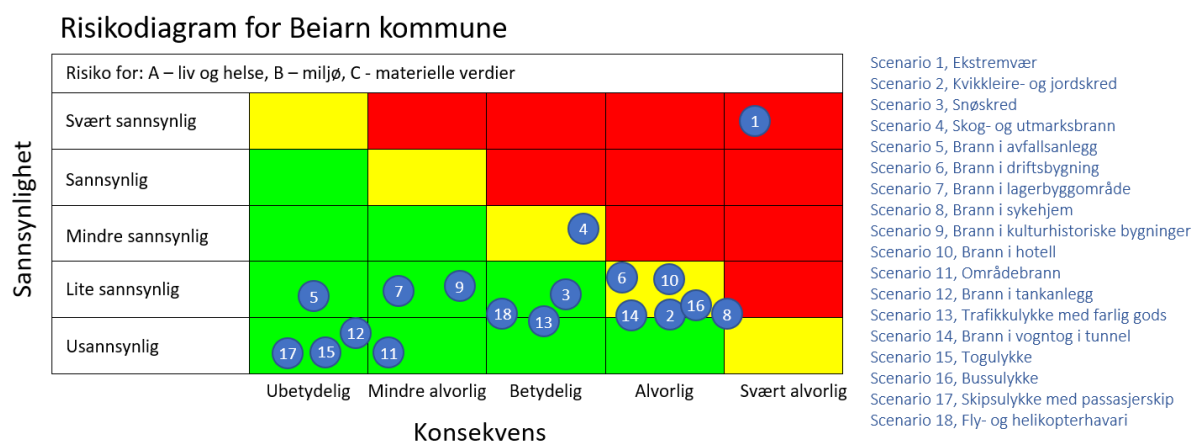
Risikodiagram

I kapittel 5 (del 1) gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Beiarn kommune.

Brann i Beiarn sykehjem og overnattingssteder utgjør risikoområder som beredskapen må være dimensjonert for å håndtere. Videre utgjør gress- og skogbrann og trafikkhendelser risikoområder som brann- og redningstjenesten må håndtere.

³ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Figur 4: Risikodiagram for Beiarn kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Beiarn kommune

Statistikken viser at to tredjedeler av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Beiarn sykehjem er kommunens eneste sykehjem og utgjør en risiko i et brann- og redningsperspektiv.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Beiarn kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Beiarn omsorgsbolig		4	Ja	Nei	Ja	Ja
Beiarn sykehjem	21		Ja	Ja	Ja	Ja
Moldjord omsorgsboliger		4	Ja	Nei	Ja	Nei
Holmtunet omsorgsboliger		9	Ja	Ja	Ja	Delvis
Tollånes omsorgsboliger		5	Ja	Nei	Ja	Usikkert

Beiarn hotell og kro er det eneste hotellet i kommunen. Øvrige overnattingssteder er Beiarn Gjestegård, Frantzen Gjestgiveri og Nye Beiarn turistsenter.

Statistikken viser at 70 prosent av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til ulike typer brannhendelser. Brann i bygning utgjør 15 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1.mai 2016-4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at sannsynligheten for at det skal oppstå brann i bolig i Beiarn kommune er hvert 4. år, og brann i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.) er hvert 2. år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Beiarn kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Moldjord-Gråtånes	1 brann hver 2 år	1 brann hvert 4. år
Hammernes-Øvre Beiardal	1 brann hvert 21. år	1 brann hvert 42. år

Trafikkbilde langs FV813

Den viktigste transportåren i Beiarn kommune er FV 813 som går over Beiarfjellet. Det at FV 813 er den eneste veiforbindelse til Beiarn kommune innebærer at det meste av gods- og passasjertrafikken går langs denne veistrekningen. En del av Beiarn kommune har også tilgang til FV17.

Det er en tunnel i Beiarn kommune og det er Reinhornheia på Beiarfjellet. Døgntrafikk (ÅDT) på denne strekningen er 400 kjøretøy i gjennomsnitt per døgn (Statens vegvesen, 2018). Trafikkbildet øker i helgene og i høytidene på grunn av at Beiarn kommune har forholdsvis mange hytter. Videre øker trafikken (turistbuser, bobiler og personbiler) i sommerhalvåret blant annet på grunn av de gode fiskemulighetene i kommunen.

Det må også nevnes at veistrekninger FV 495 i Beiardalen har forholdsvis høy skredfaktor når det gjelder sørpe, stein, flom, snø og is.

Det er kun en veitunnel i kommunen og den ligger på Beiarfjellet.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Beiarn kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Reinhornheia	FV 813	518	1966	

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og at intense og hyppigere nedbørsperioder vil føre til flere flommer i Beiarn kommune. Beiarelva er i perioder flomutsatt med isgang, snøsmelting og nedbør.

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Beiarn består i stor grad av offentlige arbeidsplasser, primærnæring, servicebedrifter og turisme. Næringslivet i kommunen er forholdsvis spredt, men hovedsakelig sentralisert i områdene rundt kommunesenteret Moldjord og Storjord.

Primærnæringen og særlig næringen knyttet til landbruk er en av de viktigste næringene i Beiarn kommune. For øvrig er det knyttet en del mindre næringer til trelast- og trevareindustrien og der Solbakk Tre AS er den største bedriften.

I de siste årene har turisme og reiselivsnæringen blitt en viktig næring i Beiarn og fisketurisme er et viktig satsningsområde i kommunen.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres

forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. I dialogmøtet 26. juni 2020 gjorde Beiarn kommune rede for slokkevann i kommunen. Kommunen har godt utbygd slokkevann og har kart over hvor det er slokkevann. Beiarn kommune skal oversende status slokkevann til Salten Brann IKS.

1.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Beiarn kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene til Beiarn er Misvær, Rognan og Knaplund, samt innsatspersonell fra Bodø brannstasjon.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Beiarn kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Beiarn kommune.

Tjenestespekter	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	0	0	26	26
Total antall timer	20	33	46	71
Stillingsbrøk	0,96%	1,59%	2,21%	3,41%

Tabellen nedenfor viser kostnadene ved å ha overflateredning i Beiarn kommune.

Tabell 9: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørrdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Beiarn kommune

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreierende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Beiarn kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen til dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, eller at vær eller føreforhold gjør det vanskelig for samlet innsatsstyrke å nå fram til brann- eller ulykkesstedet innen 10-15 minutter etter at førsteinnsats er iverksatt, kan det organiseres med deltidspersonell med dreierende vakt, slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Beiarn er brannhendelser definert som et risikoområdet og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å videreføre dagnes vaktordning som er deltidspersonell med dreierende vakt.

Beiarn kommune ga uttrykk i dialogmøtet den 26. juni 2020 om at de ønsker å få vurdert om det er mulig å redusere antall i innsatsstyrken fra 16 til 12 (14). Dette var grunnet i at det kan være utfordrende å rekruttere innsatspersonell på sikt og mange jobber utenfor kommunen. Beiarn kommune ønsker heller å bygge opp god kompetanse på den gjenværende innsatsstyrken. En beredskapsmessig utfordring i Beiarn er store avstander, både innad i kommunen og til brann- og redningstjenesten fra nabokommuner. Videre kan Beiarn bli isolert hvis Beiarfjellet blir stengt. Brann- og redningstjenesten i Beiarn må være forberedt på å ivareta hendelseshåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser i en lengre periode. På bakgrunn av en sårbarhetsvurdering er det formålstjenlig å videreføre dagnes antall innsatspersonell.

Et av satsningsområdene til Beiarn kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er friluftaktivitet knyttet til ulike aktiviteter som blant annet fiske i Beiarfjorden og Beiarelva. På grunn av den økte aktiviteten på vann bør Beiarn kommune vurdere å etablere overflateredning.

Risiko for trafikkhendelser vurderes generelt å være lav i Beiarn. Likevel er den samlede risiko knyttet til trafikkhendelser og konsekvensene av en trafikkhendelse med mange involverte personer så omfattende at Beiarn bør vektlegge trafikkhendelser ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten.

Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsatspersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere brannhendelser og trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten i Beiarn må ha særlig fokus på håndtering av brannhendelser og trafikkhendelser.

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Beiarn kommune foreslås følgende brannordning:

Tabell 10: Moldjord brannstasjon

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Moldjord	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	16	12-16
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Overflateredning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96% - Utrykningsleder: 2,21%	- Konstabel: 1,59% - Utrykningsleder: 3,41%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20 - Utrykningsleder: 46	- Konstabel: 33 - Utrykningsleder: 71
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for oppfylle dagens HMS-krav

1.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 11: Forventede økonomiske effekter for Beiarn kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	131 724	121 355
Nødnettlicenser	96 149	76 732
Vaktordning	1 013 579	1 013 380
Økt timeantall		35 692
Totale kostnader	1 241 452	1 247 159

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

2. Brann- og redningsberedskap i Bodø kommune

Som tidligere nevnt i kapittel 5 ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndstiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Bodø kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Bodø kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Bodø kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Bodø kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Bodø kommune, Brann ROS-2020 og Bodø ROS (2018).

2.1 Bodø kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike tettsteder og bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Leiligheter	Hytter ⁴
Bodø	4826 (totalt 11395 (fastland og øyer)	52 397	54 145/55 998	9 890	7 019	2 674

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i veiledning til dimensjoneringsforskriften. Denne paragrafen legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder⁵. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Bodø kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Bodø	Bodø	42 102
Bodø	Løding	3 171
Bodø	Løpsmarka	2 286

Befolkningsstrukturen i Bodø kommune er at majoriteten av innbyggerne bor i Bodø sentrum og omegn, Løpsmarka og Løding. I tillegg er det bosetting på Knaplund/Saltstraumen, Skjerstad og Misvær, samt på øyene Kjerringøy, Helligvær, Givær og Landegode.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra brannstasjonene i Bodø, Knaplund, Kjerringøy og Misvær til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til tettsteder/grender	Antall minutter	Antall kilometer
Bodø	Festvåg	33	30
Festvåg (ferge)	Misten (Kjerringøy)	10	
Misten (Kjerringøy)	Kjerringøy handelssenter	13	11
Bodø	Tverlandet	19	16
Bodø	Knaplund	28	27,7

4 Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

5 En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Fra brannstasjon	Til tettsteder/grender	Antall minutter	Antall kilometer
Bodø (Draken båt)	Helligvær	30	
Bodø (helikopter)	Helligvær	20	
Bodø	Fauske	48	51
Bodø	Straumen	64	68,4
Knaplund	Misvær	35	38
Knaplund	Tverlandet	13	13
Knaplund	Nygårdsjøen	23	25,7
Knaplund	Fauske	39	46,2
Misvær	Beiarn	37	37,9
Misvær	Rognan	37	37,7

Fergerute Festvåg-Misten (Torghatten Nord, 2020):

Ferga går regelmessig mellom kl.06:15-23.00 på hverdagene og kl.09:30-23:00 på lørdager og kl. 08:40-00:05 på søndager.

I henhold til veiledningen til dimensjoneringsforskriften §4-2, kan brann- og redningsvesen rekvirere utstyr og materiell når det er aktuelt. Når det gjelder ferje har Salten Brann IKS mulighet å rekvirere den når det er behov. Hvor lang tid det tar før ferja er operativ avhenger av tidspunktet på døgnet.

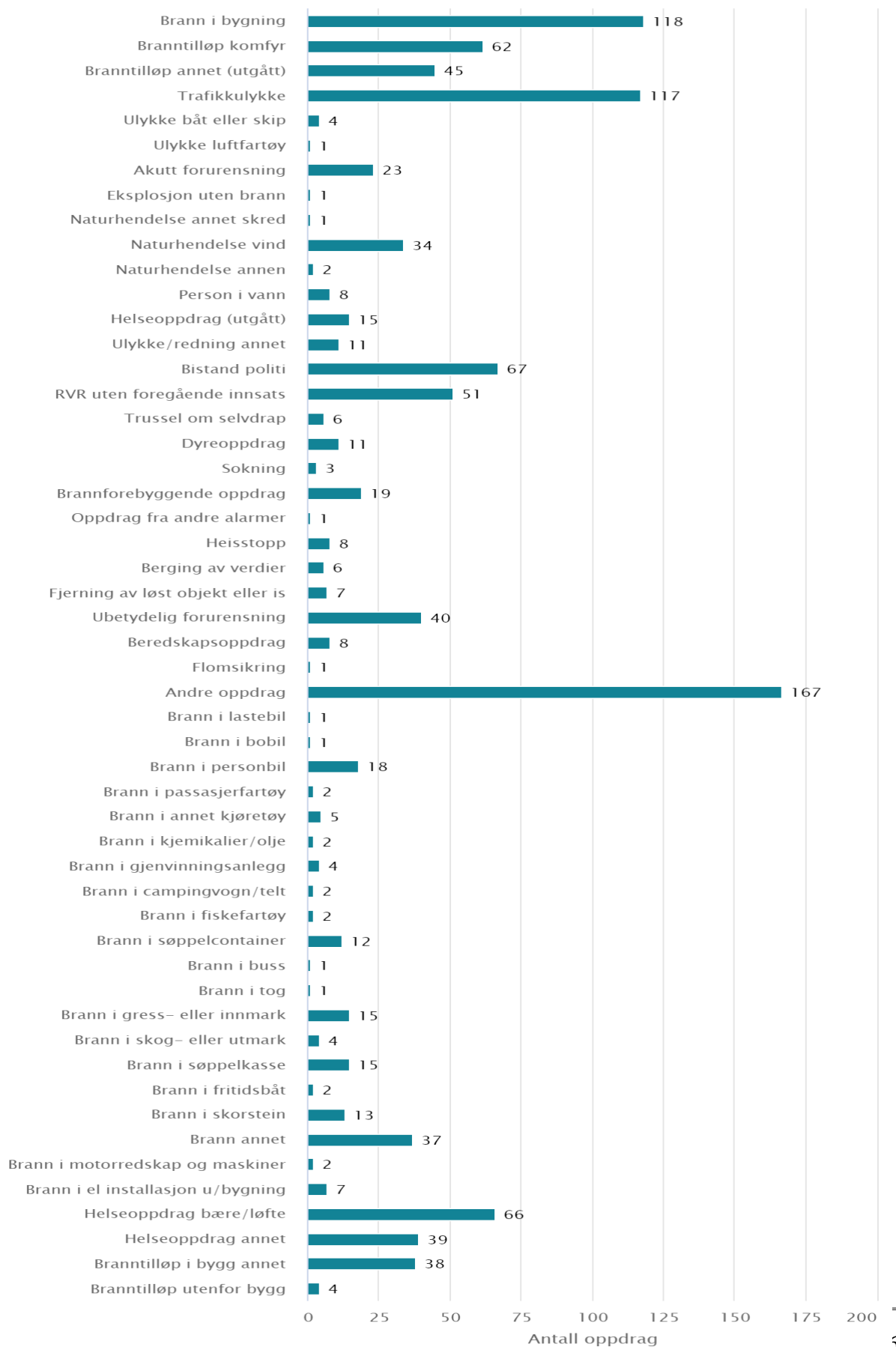
Oppdrag og hendelsestyper

Data fra BRIS⁶ viser at brann- og redningstjenesten i Bodø kommune hadde totalt 1130 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 52 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er andre oppdrag, brann i bygning og trafikkulykker, helseoppdrag og bistand politi som brann- og redningsvesenet i Bodø kommune rykker ut flest ganger på. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Bodø kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

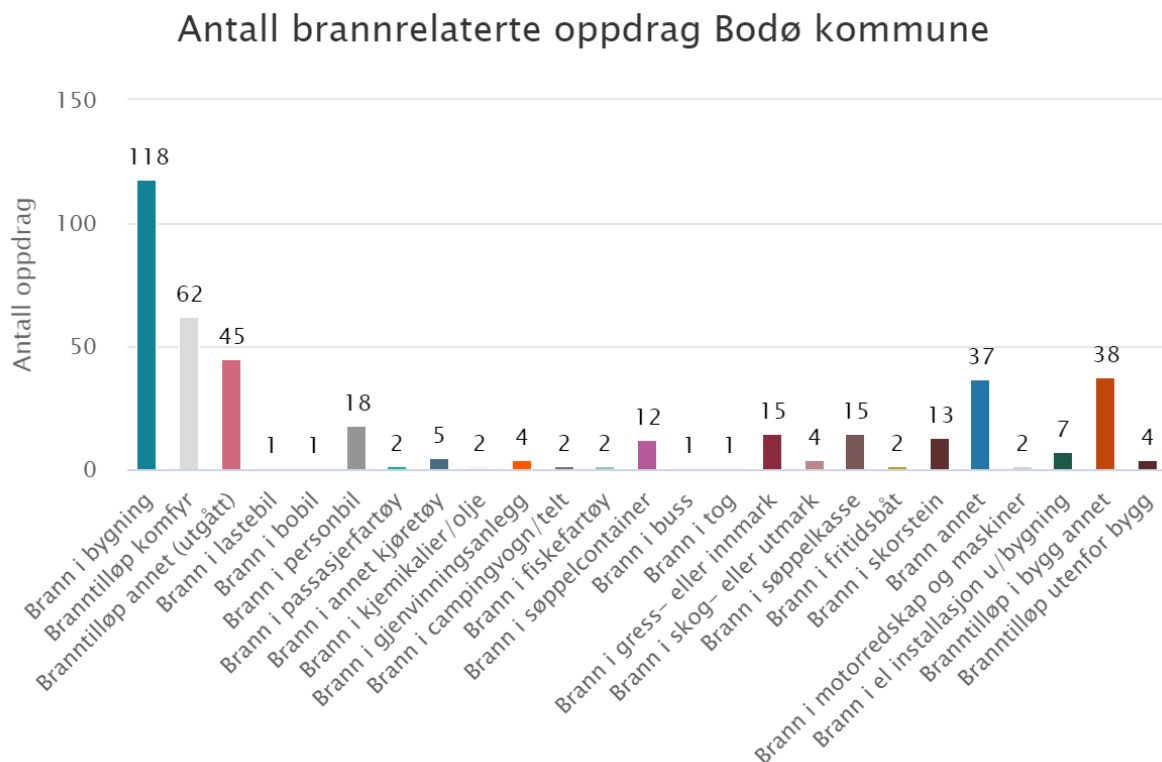
⁶ BRIS er et rapporteringsverktøy (informasjon om hendelsene) for brann- og redningstjenesten i Norge.

Antall oppdrag Bodø kommune

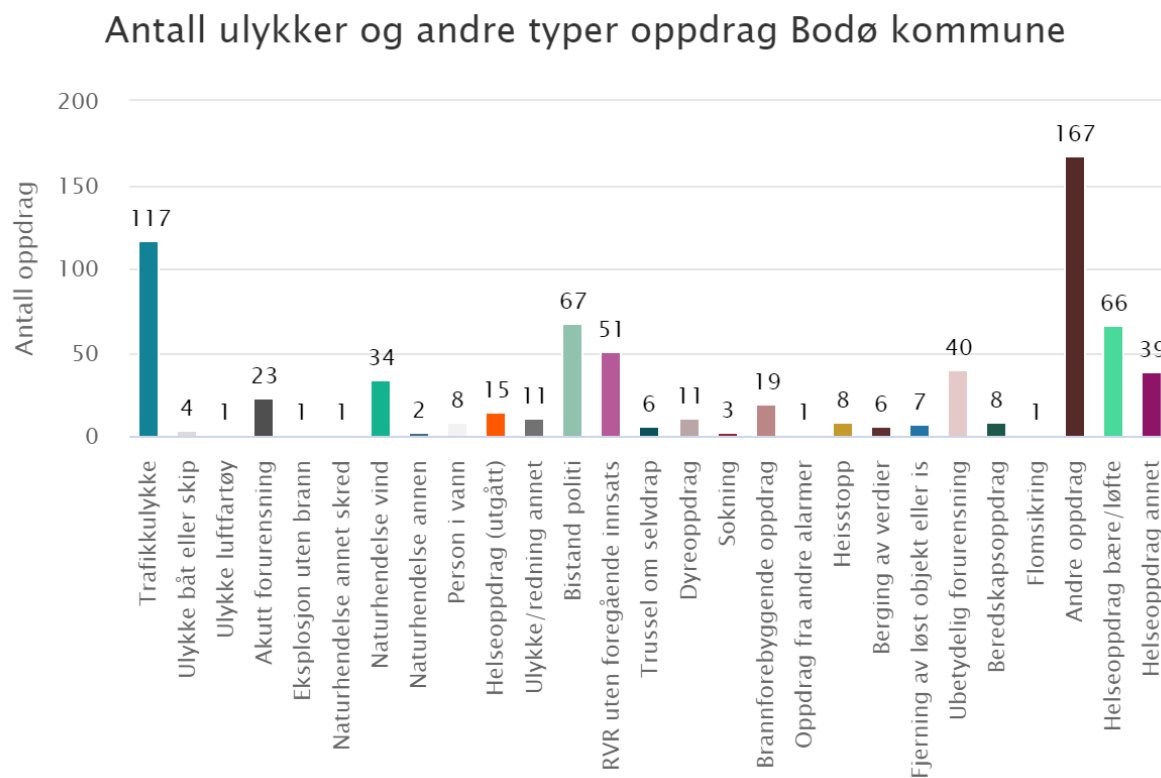
Bryter vi ned antall oppdrag i Bodø kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 413 oppdrag av totalt 1130 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 37 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning utgjør 29 prosent, brann komfyr 15 prosent, branntilløp i bygg annet 9 prosent, brann annet 9 prosent og brann personbil 4 prosent av oppdragene knyttet til brannhendelser. Videre ser vi at det er forholdsvis mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Bodø kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 717 oppdrag av totalt 1130 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 63 prosent av alle oppdragene. Hendelsen andre oppdrag utgjør 23 prosent, trafikkulykker 16 prosent, helseoppdrag 15 prosent, bistand politi 9 prosent, RVR 7 prosent, ubetydelig forurensning 6 prosent og naturhendelser 5 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er forholdsvis mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Bodø kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

2.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Statistikken viser at brann- og redningstjenesten i Bodø håndterer et betydelig antall hendelser av varierende karakter. Det er flest oppdrag knyttet til ulike former for brannhendelser, men trafikkulykker, brann i bygning og helseoppdrag er de enkeltkategoriene som brann- og redningsvesenet rykker flest ganger ut på. Trafikkulykker utgjør 10 prosent, brann i bygning 10 prosent og helseoppdrag 9 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykker ut på.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke

ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften⁷ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Bodø kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2020. I Bodø ROS (2018) er det definert 13 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 10 uønskede hendelsene som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Bodø ROS (2018)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 1	Smitteutbrudd	
Scenario 2	Sterk vind og ekstreme nedbørmengder	x
Scenario 3	Skred (kvikkleireskred)	x
Scenario 4	Områdebrann	x
Scenario 5	Flyhavari Bodø lufthavn	x
Scenario 6	Uønsket hendelse til sjøs	x
Scenario 7	Utslipp av farlige stoffer	x
Scenario 8	Langvarig strømbortfall	x
Scenario 9	Svikt i IKT-infrastruktur	
Scenario 10	Svikt i vannforsyning	x
Scenario 11	Terrorangrep	x
Scenario 12	PLIVO i utdanningsinstitusjon	x
Scenario 13	Masseankomst av flyktninger	

Brannhendelser og estimert boligbrann i Bodø kommune

Brann i sykehjem er definert som et risikoområde (uønsket hendelse) i Brann ROS-2020. Sykehjemmene i kommunen er i Bodø sentrum, Mørkved, Tverlandet og Misvær. Sykehjemmene har implementert ulike forebyggende tiltak som blant annet etablert vaktordning, direktevarsling 110-sentral og sprinkelanlegg. Det er viktig å bemerke at Mørkved sykehjem ikke har sprinkelanlegg. En generell anbefaling fra Salten Brann IKS og nasjonale myndigheter, er at sykehjem som er definert som et risikoobjekt har sprinkelanlegg.

⁷ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Bodø kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Stadiontunet sykehjem og bofellesskap	56		Ja	Nei	Ja	Ja
Stadiontunet rehabilitering		60	Ja	Ja	Ja	Ja
Mørkved sykehjem	50		Ja	Nei	Ja	Ja
Tiurveien 3 avlastning		5	Ja	Ja	Ja	Ja
Hovedjordet sykehjem	36		Ja	Ja	Ja	Ja
Sentrum sykehjem	60		Ja	Ja	Ja	Ja
Sølvsuper	80		Ja	Ja	Ja	Ja
Furumoen sykehjem (Misvær)	20		Ja	Ja	Ja	Ja
Furumoen sykehjem (Misvær)		3	Ja	Ja	Ja	Ja
Tverlandet bo- og servicesenter Mølnbakken 40-46		40	Ja	Ja	Ja	Ja
Tverlandet bo- og servicesenter Mølnbakken 48-54		13	Ja	Ja	Ja	Ja
Mølnbakken borettslag Mølnbakken 48-54		19	Ja	Ja	Ja	Nei (ikke nødvendig)

Statistikken viser at over en tredjedel av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til ulike typer brannhendelser. Brann i bygning utgjør 27 prosent av alle oppdragene som er knyttet til brannhendelser, og utgjør 10 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1.mai 2016-4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 15 boligbranner i Bodø kommune per år, og 26 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Bodø sentrum er det predikert at det vil være 13 boligbranner og 23 bygningsbranner per år, mens på Helligvær er

det predikert 1 boligbrann hvert 32. år. Tabellen nedenfor er en oversikt over hvor ofte det forventes en bygningsbrann og boligbrann hvert år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Bodø kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Byen m/omegn	2 branner hver måned	1 brann hver måned
Tverlandet-Tuv-Mjønes	1 brann hver 4. måned	1 brann hver 7. måned
Kjerringøy	1 brann hvert 5. år	1 brann hvert 10. år
Skjerstad/Misvær	1 brann hvert 3. år	1 brann hvert 5. år
Skaug/Festvåg	1 brann hvert 3. år	1 brann hvert 5. år
Landegode	1 brann hvert 44. år	1 brann hvert 79. år
Helligvær og Givær	1 brann hvert 18. år	1 brann hvert 32. år

Samferdsel

Bodø er Nordlands viktigste kommunikasjons-senter, og utgjør knutepunkter på nasjonale transportlinjer når det gjelder gods- og persontransport med båt, jernbane, vei- og lufttrafikk. Hovedveinettet i regionen er E6 som går gjennom kommunene Saltdal, Fauske, Sørfold og Hamarøy, FV17 (Kystriksveien) som går gjennom kommunene Bodø, Gildeskål og Meløy og RV80 som går mellom Fauske og Bodø.

Trafikkbilde

Det foregår mye gods- og passasjertrafikk langs Rv80, Fv17 og E6. Transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Bodø kommune fraktes det daglig farlig gods og stoff på Rv80 og Fv17, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres langs disse veistrekningene. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Tunneler representerer en viss risiko for ulykker i forhold til transport av farlig gods og øvrige trafikkulykker. I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme i Salten. I regionen er det 51 tunneler og i Bodø kommune er det 7 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Bodø kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Enghammerentunnel	Fv812	160	1985	
Munnarvolltunnelen	Fv17	260	2009	
Sandkollentunnel	Fv812	476	1982	
Sandneshamntunnelen	Fv812	615	1996	x
Vethaugtunnelen	Fv17	1300	2009	x
Bodøtunnelen- vestgående	Rv80	2800	2019	x
Bodøtunnelen- østgående	Rv80	2008	2019	x

Trafikken øker i sommerhalvåret på Rv80 og Fv17. En årsak til økningen av antall turistbussar, bobiler og øvrige personbiler, er at turister ønsker å kjøre langs kysten til/fra Helgeland og Trøndelag, samt mange tar fergen fra Bodø til Moskenes. I juli 2017 var det i gjennomsnitt 1675 kjøretøy per døgn på Fv17 (Statens vegvesen 2017).

Det har skjedd 117 trafikkulykker i Bodø kommune i perioden 1. mai 2016-4. oktober 2020, det vil si 10 prosent av alle oppdragene som brann- og redningstjenesten rykket ut på. Det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene. Datamaterialet vi har til rådighet viser at det er få personskader og omkomne i trafikkulykkene. De fleste trafikkulykkene består i hovedsakelig av materielle skader.

Sjøtransport

Hurtigbåter står for en god del av kysttransporten, både når det gjelder passasjer- og godstrafikk. Fergeanløp til Kjerringøy, Moskenes og Værøy, samt hurtigbåtene knytter kystområdene sammen. I tillegg anløper Hurtigruta Bodø to ganger i døgnet. Skipstrafikken består i stor grad av fiskefartøy, passasjerskip og stykkgodsskip, samt gasstankere, containerskip, kjemikalietankere og råoljetankere. Videre forventes det at dagens cruisetrafikk vil øke betraktelig i årene som kommer. Målsettingen er at innen 2024 skal det årlig være 40 cruiseskip anløp (Bodø Havn, 2018). Bodø havn er en av de viktigste havneanleggene i Nord-Norge, og er landsdelens viktigste knutepunkt for trafikk av gods- og passasjertrafikk til sjøs, og det omlastes av gods og passasjerer mellom bil, båt og tog. Årlig fraktes det over 1 million tonn gods, over 345 000 passasjerer og ca. 7800 skipsanløp over Bodø havn. Havnen har en viktig funksjon som nødhavn og er også base for Bodøs marine og maritime virksomheter.

Frem mot 2040 er det forventet en økning i utseilt distanse på 45% for Nordland og den største økningen er tilknyttet fartøystypene gasstankere, containerskip, kjemikalietankere, råoljetankere og produkt-tankere. Bodø Havn har definert grunnstøting som den største risikoen for skipsulykker (Bodø Havn, 2018).

I Bodø kommune er det 8 ISPS terminaler (International Ship and Port Facility Security). Dette er det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg mot tilsiktede uønskede

handlinger. Regelverket ble vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i 2002. Regelverket trådte i kraft 1. juli 2004 (kystverket.no, 2019).

Nordlandsbanen

Nordlandsbanen går gjennom kommunene Saltdal, Fauske og Bodø, og har endepunkt i Bodø. Jernbanen er viktig for gods- og passasjertrafikken i regionen, og Fauske er knutepunktet for busstrafikken og godstrafikken videre nordover langs E6. Jernbanestrekningen i Salten har seks lange tunneler som er over 1000 meter og to tunneler som er definert som særskilte objekter. Det er Hopstunnelen og Naurstadhøgda. Uønskede hendelser knyttet til jernbaneulykker er avsporing, ulike former for skred, møteulykker (tog mot tog), sammenstøt tog og objekt, passasjerer skadet på plattform og planovergang, personer skadet i og ved jernbanesporet og brann i tog. Brann i tog er av Bane NOR vurdert som verstefallsscenario. Bane NOR har selv vurdert sannsynlighet for brann om bord på tog som «svært lav» på grunn av lite brennbar materiell i tunneler og svært brannsikkert togmateriell. Riktignok oppfyller ikke de eldste togsettene som går på Nordlandsbanen dagens krav til brannsikkerhet.

Lufttransport

Den eneste flyplassen i regionen ligger i Bodø, og er dermed et naturlig knutepunkt. I 2018 var Bodø Lufthavn den 6. største flyplassen i Norge med omlag 1,8 millioner passasjerer som reiste til og fra flyplassen.

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil forekomme i kommunen. Bodø har også ulike scenarioer knyttet til naturhendelser i Bodø ROS (2018).

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Bodø kommune består i stor grad av sekundær- og primærnæringer, offentlige arbeidsplasser, servicebedrifter og industri. Bodø består av et mangfoldig og variert næringsliv, som i hovedsak består det av små- og mellomstore bedrifter. Hovedtyngden av næringslivet er sentralisert rundt Bodø sentrum.

Det er 6 virksomheter i Bodø som faller inn under storulykeforskriften. Det er virksomheter som oppbevarer, benytter og håndterer farlige stoffer. Virksomhetene som er berørt av denne forskriften har strenge krav til sikkerhet og må forholde seg til brann og eksplosjonsloven, forskrift om farlige stoffer og forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff. Dette er virksomheter som kan føre til ukontrollerte hendelser av større omfang, det vil si brann, eksplosjon eller utslipp.

Det er 9 hotell i Bodø; Radisson Blu Hotel Bodø, Scandic Havet, Scandic Bodø, Bodø Hotel, Thon Hotel Nordlys, Skagen Hotel, Clarion Collection Hotel Grand Bodø. I tillegg er Bodø Hostel og Motel etablert på jernbanestasjonen i Bodø.

Øvrige overnattingssteder i Bodø kommune: Kjerringøy brygge, Saltstraumen brygge, Saltstraumen camping og Misvær camping.

Nordlandssykehuset HF (NLSH) i Bodø er det eneste sykehuset i Salten.

Nord universitet som er lokalisert på Mørkved er Nordlands eneste universitet. Det er til sammen 11000 studenter og 1300 ansatte på studiesteder i Nordland og Trøndelag. Studentinord har mange studentboliger i Bodø.

Slokkevann

Slokkevannforsyningen vurderes som ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreducerende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 15. oktober 2020 redegjorde Bodø kommune muntlig for slokkevannsituasjonen i kommunen. Det er behov for å kartlegge dette nærmere. Kommunedirektøren og Salten Brann ble enige om å ha et særmøte om status slokkevann i kommunen.

2.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Bodø kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene (andreinnsats) til Bodø er Fauske, Sørfold og Rognan.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Bodø kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timer til trening og øvelser. Kjerringøy brannstasjon.

Tjenestespekter Kjerringøy brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	0	0
Brannbekjempelse	8	8	0	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	3	0	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	0
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	0
Akutt forurensning	0	2	0	0
Akutt helsehjelp	0	3	0	0
Vaktbyttetrening	0	0	0	0
Total antall timer	20	30	0	0
Stillingsbrøk	0,96%	1,44%	0	0

Tabell 9: Oversikt over anbefalte tjenester med timer til trening og øvelser. Knaplund brannstasjon.

Tjenestespekter Knaplund brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	0	0
Brannbekjempelse	8	8	0	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	3	0	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	0
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	0
Akutt forurensning	0	2	0	0
Akutt helsehjelp	0	0	0	0
Vaktbyttetrening	0	0	0	0
Total antall timer	20	33,5	0	0
Stillingsbrøk	0,96%	1,61%	0	0

Tabell 10: Oversikt over anbefalte tjenester med timer til trening og øvelser. Misvær brannstasjon.

Tjenestespekter Misvær brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	0	0
Brannbekjempelse	8	8	0	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	3	0	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	0
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	0
Akutt forurensning	0	2	0	0
Akutt helsehjelp	0	3	0	0
Vaktbyttetrening	0	0	0	0
Total antall timer	20	33	0	0
Stillingsbrøk	0,96%	1,59%	0	0

Tabell 11: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Helligvær brannstasjon.

Tjenestespekter Helligvær brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	0	0
Brannbekjempelse	8	8	0	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	0	0	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	0
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	0
Akutt forurensning	0	2	0	0
Akutt helsehjelp	0	3	0	0
Vaktbyttetrening	0	0	0	0
Total antall timer	20	30	0	0
Stillingsbrøk	0,96%	1,44%	0	0

Brannordning Bodø kommune

Bodø er en stor kommune i utstrekning, men innbyggerne bor hovedsakelig i tettstedene Bodø, Løpsmarka og Løding. 91 prosent av innbyggerne i kommunen bor i disse tettstedene, mens 80 prosent av innbyggerne i Bodø kommune bor i Bodø sentrum med omegn.

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Bodø kommune ikke har krav om å ha vaktordning på Kjerringøy, Knaplund, Misvær og Helligvær. Ut i fra en helhetsvurdering anbefales det å videreføre dagens ordninger på brannstasjonene.

Videre står det i samme forskrift at i tettsteder med mer enn 20 000 innbyggere skal beredskapen være organisert i vaktlag av heltidspersonell med kasernert vakt. Dette gjelder kun Bodø som må ha kasernert vakt på Bodø brannstasjon.

Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsatspersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell på Kjerringøy, Misvær, Knaplund og Helligvær får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere ulike hendelsestyper. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på minimum 0,96 prosent. Det vil si 20

timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

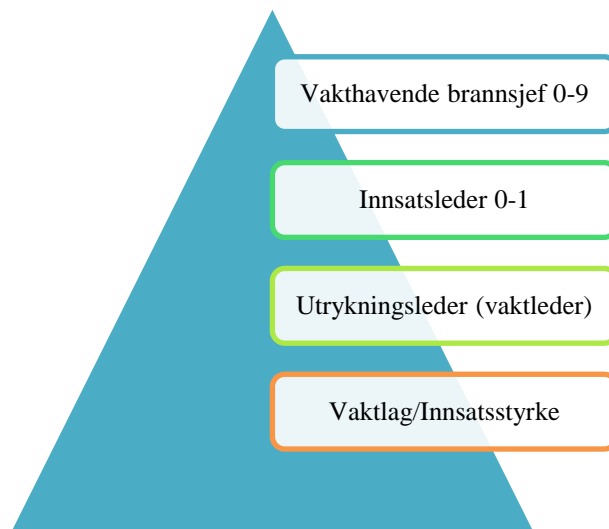
De største beredskapsmessige utfordringene i kommunen er knyttet til brannhendelser (hotell, leilighetskomplekser, sykehus og sykehjem) og trafikkhendelser.

Bodø brannstasjon

Beredskapsavdelingen ledes av leder beredskap og NK-beredskap, og avdelingen er delt inn i fire brigader og ledes av hver sin brigadefører. Brigadefører skal blant annet følge opp innsatspersonell, arrangere kurs og øvelser, samt ha dialog med den enkelte kommune.

Overordnet operativ ledelse ivaretas av funksjonen vakthavende brannsjef (B-09). Innsatsleder (B-01) er nivået under overordnet vakt og har overordnet ansvar for brannvesenets innsats og beslutter målsetting og tildeling av ressurser til brannvesenet innenfor hele innsatsområdet til Salten Brann. Nivåene utrykningsleder og vaktlag har primært ansvarsområdet Bodø med omegn, men bistår brannstasjonene Kjerringøy, Knaplund og Misvær etter beho

Figur 4: Viser organiseringen i operativ tjeneste.

Vaktordningen på Bodø brannstasjon er organisert i vaktlag av heltidspersonell med kasernert vakt. Vaktordningen består av 28 innsatspersonell som er fordelt på 4 vaktlag. I dagens brannordning er det definert at 6 personer skal ha vakt, men per dags dato består hvert vaktlag av 7 personer. Den ekstra personen skal dekke opp for blant annet sykdom, ferie, kurs og opplæring.

Som nevnt er Salten Brann sitt ansvars- og virkeområdet delt inn i 4 brigader med tilhørende brigadeførere. Brigadeførerne er en ressurs for hele selskapet og utgifter som lønn etc. dekkes over felleskostnadene, det vil si at alle kommuner betaler for brigadeførerne. Brigadeførerne er

operative ledere som rykker ut på hendelser. Hver brigadeleder har en seksjonsleder (nestleder) som bistår brigadeleder i det operative arbeidet. Seksjonslederstillingen inngår i de 28 innsatspersonell, noe som innebærer at Bodø kommune dekker utgiftene til disse stillingene. I likhet med brigadelederne er seksjonslederne en ressurs for hele selskapet og deres tilhørende brigade. Salten Brann IKS foreslår derfor at årslønnen tilknyttet seksjonslederstillingene dekkes over felleskostnadene, mens tilleggene dekkes av Bodø kommune.

Dagens tjenestetilbud på Bodø brannstasjon foreslåes videreført. Det er viktig å påpeke at mange av tjenestene som Bodø brannstasjon har, også er spesialtjenester som skal dekke hele regionen. Det vil si at det er en glidende overgang mellom lokale tjenester og regionale tjenester som Bodø brannstasjon skal ivareta.

Brann- og redningstjenesten utfører i dag et bredt spekter av ulike oppgaver og må håndtere mange ulike typer hendelser. I de siste årene har vi sett at Salten brann IKS har beveget seg fra å være det tradisjonelle brannvesenet til å bli et brann- og redningsvesen. Vi observerer at i de siste årene har Salten Brann IKS sin oppgaveportefølje vokst, og omhandler i dag mange flere hendelsestyper enn konvensjonelle brannhendelser. Når man forventer en større variasjon av hendelser vil det naturligvis medføre at kompetansekravene til innsatspersonell blir høyere. Det stilles da spørsmål om det er rimelig å forvente at alle brannkonstablene, inkludert deltidskonstabler, skal kunne håndtere hendelser som inkluderer blant annet røyk- og kjemikaliedykking, kompliserte trafikkulykker, tunnelbranner, snøskred, vanndykking, RITS og tungbilberging.

Slike hendelser krever at innsatspersonell må ha et bredt repertoar av kunnskap, ferdigheter og spesialkompetanse. Derfor er det viktig å ha større kompetanse- spesialistmiljøer, utstyr og materiell på Bodø brannstasjon, slik at innsatspersonell kan løse oppgaver for hele regionen på en kvalitativ og effektiv måte. Dette fører igjen til at Salten Branns samlede kapasitet og kompetanse optimaliseres, og ressursene utnyttes best mulig. Dublering av kompetansemiljø ut over det som er nødvendig for å få god styring og oppdragshåndtering må unngås. Dette er i tråd med IKS modellen der hensikten med å etablere IKS er å utnytte stordriftsfordeler, skape robuste fagmiljøer og tiltrekke seg kompetent arbeidskraft, samt at kommunene står overfor komplekse oppgaver som de ikke klarer å håndtere selv, og må derfor søke samarbeid med andre kommuner for å løse oppgaven på en kvalitativ og effektiv måte. Videre kan det være høyt spesialiserte tjenester som kommunen ikke har råd til å gjøre alene. Styrken til Salten Brann IKS er at man kan ha en helhetlig beredskapstankegang i regionen, noe som effektiviserer beredskapsarbeidet i henhold til risiko- og trusselbildet i regionen.

Tjenester ved Bodø brannstasjon (heltid)

Røykdykking og kjemikalie- og gassdykking

Røykdykking

Røykdykking er inntrenging i tett brannrøyk. Dette er brann- og redningsvesenets prioriterte taktikk ved de fleste branner. Gjennom røykdykking skal brann- og redningsvesenets komme

personer som er innestengt av brannen til unnsetning og bringe dem i sikkerhet. I tillegg vil man ved effektiv innvendig røykdykkerinnsats kunne hindre branner å utvikle seg til utvendig brann, og dermed kunne spre seg til nabobygninger.

Innsats i veitunneler kan være utfordrende og medføre helserisiko for mannskapene. I Salten er det 51 tunneler av ulik lengde, standard og profil. I slike hendelser er røykdykkere en viktig beredskapsressurs. Veileder for røyk- og kjemikaliedykking setter relativt store begrensninger på innrykking mot tunnelbranner. Det er for eksempel en forutsetning at det ikke rykkes inn mot ventilasjonsretningen og tankbil benyttes i innrykking der det ikke finnes fast vannuttak (hydranter o.l.) i tunnelen (DSB, 2003).

Tunnelbranner er ofte svært krevende i forhold til evakuering, slokkeinnsats og innsatsledelse. Bodø brannstasjon skal bistå andre stasjoner med røykdykkere ved ulykker i veitunneler, samt kunne bistå med brannsløkking og redningsinnsats i jernbanetunneler. Det er viktig å ha gode beredskapsplaner og prosedyrer for denne type hendelser. Innsatspersonell fra Bodø brannstasjon kan bli fraktet ut til hendelsesstedet i redningshelikopter (330-skvadronen).

Gass- og kjemikaliedykking

I forbindelse med gasslekkasjer skal brann- og redningsvesen kunne redde og evakuere personer fra fareområder. Samtidig skal området sikres og konsekvensene av gasslekkasjen minimeres. Deteksjon av gasser og rådgivning til blant andre politiet og kommunal kriseledelse er også oppgaver som brann- og redningsvesenet skal kunne utføre.

Ved uhell og ulykker som inkluderer lekkasje av kjemikalier, må brann- og redningsvesen etablere sikkerhetssoner, redde personer ut fra fareområder og vurdere behovet for evakuering av tilstøtende områder. Brann- og redningsvesen skal også kunne utføre tetting, pumping og saneringsoppdrag i forbindelse med uønskede hendelser med kjemikalier. Det er Bodø brannstasjon og Yara Glomfjord som har denne tjenesten i dag. Innsatspersonell ved Bodø brannstasjon skal bistå hele regionen.

Trafikkhendelser - tungbilberging

Trafikkulykker er det oppdraget som Bodø brannstasjon og Salten Brann IKS rykker ut flest ganger på (og brann i bygning). Spennvidden innenfor kategorien trafikkulykker er stor. Det er alt fra hendelser uten personskader til ulykker med vogntog lastet med farlig gods, eller bussulykker med mange skadde og omkomne. Håndtering av trafikkulykker krever mange ferdigheter. I tillegg til grunnleggende kompetanse som livreddende innsats og håndtering av øvrig trafikk, bør man ha disse ferdighetene:

- Hurtigfrigjøringssteknikk
- Bruk av frigjøringsverktøy, løfteputer etc.
- Kunnskap om klassifisering og håndtering av farlig gods

- Håndtering av lekkasjer
- Tiltak mot akutt forurensing
- Kunnskap om elektrisk kjøretøy

I de siste årene har det vært flere krevende og komplekse hendelser med vogntog på E6. Bodø brannstasjon besitter spesialkompetanse og erfaring når det gjelder trafikkulykker og Bodø brannstasjon skal bistå andre brannstasjoner i komplekse og krevende trafikkulykker. Tungbilredning er også klassifisert som eget fagområde og har egne kurs for håndtering av trafikkhendelser med tunge kjøretøy. Det er viktig at Bodø brannstasjon har spesialkompetanse på dette feltet og kan bistå andre brannstasjoner i hendelser. Enten kan de rykke ut med kjøretøy fra Bodø eller bli fraktet ut med redningshelikopteret (330-skvadronen).

Nordlandsbanen

Brann- og redningstjenesten i Bodø skal ha kompetanse på å håndtere hendelser som skjer på Nordlandsbanen. Uavhengig av hvor den skjer mellom Bodø og Saltfjellet. Per dags dato har ikke Salten Brann spesialkompetanse på dette feltet. Dette bør innsatspersonell på Bodø brannstasjon ha.

Redningsdykker

Redningsdykkere i Salten Brann IKS skal rykke ut ved meldinger om drukningsulykker og andre ulykker på sjø, i vann og elv i Salten regionen, samt de kan rykke ut til andre kommuner i Nordland. I tillegg til redningsdykkerbilen, kan redningsdykkerne rykke ut med egen båt og redningshelikopteret (330-skvadronen) i områder der det er formålstjenlig.

Salten Brann IKS er ett av 19 brann- og redningsvesen som har redningsdykkertjeneste, og tjenesten ble etablert i 2009. Initiativet for å etablere tjenesten ble tatt av Salten Brann IKS og andre offentlige aktører etter at en bil kjørte utfor kaia i Bodø sentrum, og to ungdommer omkom. Tjenesten er sentralisert i Bodø og består av 17 dykkere og 3 båter. Tjenesten er i hovedsak å redde druknede personer med mål om å redde liv og søk etter antatt omkomne personer.

I de siste 10 årene har det i gjennomsnitt omkommet 90 personer per år. Dette er omtrent 80 prosent flere dødsfall sammenlignet med omkomne som følge av brann (DSB, 2016). I hvilken grad etablert beredskap medfører en reduksjon i antall omkomne er ikke avdekket, men i perioden 2006 til 2014 var 40 prosent av de som ble hentet opp av vannet av redningsdykkere i live, mens 60 prosent var omkomne (DSB, 2016). De nærmeste redningsdykkerne er Tromsø brann- og redningstjeneste og Trøndelag brann- og redningstjeneste (Trondheim).

Tabell 12: Antall drukningsulykker i Nordland fylke 2017-2019 (DSB, 2020)

	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept.	Okt	Nov	Des	Pr.år
2017				1	2	2	2	1	2				10
2018	2		1			1	1			1			6
2019					1	1	3	5			1		11

Det er viktig å opprettholde denne tjenesten ved Bodø brannstasjon. Som statistikken viser er det en svak økning i antall drukningsulykker i Nordland. Det må også nevnes at det ikke er noen utgifter med denne tjenesten ettersom Salten Brann får refundert utgiftene fra blant annet politiet.

Overflateredning og elveredning

Overflateredning er å sikre personer i vannoverflaten for å unngå at personene går under vann. Personene som utfører overflateredning trenger nødvendigvis ikke å være utdannet vanndykkere. Vanligvis rykker det ut et lag bestående av fire mannskaper. Utstyr for overflateredning er blant annet redningsmannsdrakt, svømmeutstyr, redningsstige og sikringstau, samt båt eller «Hansabrett». Overflateredning kan deles inn i tre kategorier:

- Vinterredning: Livreddende operasjon i kaldt vann (kaldere enn 5 grader) og/eller gjennom is
- Sommerredning: Livreddende operasjon i varmt vann (varmere enn 5 grader)
- Elveredning: Livreddende operasjon i rennende vann med ikke svømbar motstrøm

Snøskred

Salten Brann IKS etablerte beredskap for snøskred i 2018, og tjenesten er etablert i Bodø. Initiativet for å etablere tjenesten er at det har skjedd flere snøskredulykker og flere personer ferdes i fjellet på vinteren. I Salten har vi observert at i de siste årene har skiaktiviteten økt. Siden 2008 har 71 personer omkommet i snøskred i Norge (NGI, 2019). Ni av ti som omkommer i snøskred, har vært med på å utløse skredet. Data fra NGI viser at det i perioden fra 2008 til 2018 var det flest skikjørere og folk som ferdes i bratt terreng som omkommer i snøskred (Salten Brann IKS, 2019). Fordelen med å ha denne tjenesten på Bodø brannstasjon er at innsatspersonell drar sammen med redningshelikopter (330-skvadronen) til ulykkesstedet og skal gjøre førsteinnsats til lokale redningsaktører som blant annet røde kors og Norske redningshunder kommer til ulykkesstedet.

Formålet med tjenesten er at innsatspersonell skal utgjøre førsteinnsatsen inntil røde kors og andre frivillige organisasjoner ankommer hendelsesstedet. Det er 20 brannkonstabler som er godkjent for å delta i hendelser som er relatert til snøskred. Skredulykker håndteres i samarbeid med 330-skvadronen. Oppdragene løses ikke bare av en organisasjon, men er avhengig av samvirke mellom organisasjonene for å kunne yte bistand. Salten Brann IKS skal ved slike ulykker utgjøre førsteinnsatsen ved søkearbeidet.

Redningsinnsats til sjøs (RITS)

Redningsinnsats til sjøs (RITS) er en nasjonal oppgave som er lagt til syv brann- og redningsvesen i Norge. Etter ulykken på Scandinavian Star i 1990 ble det ved lov innført bistandsplikt for alle landets brann- og redningstjeneste til å bistå ved branner og andre ulykkessituasjoner til sjøs, jf. «Redningsinnsats til sjøs» (2018). Salten Brann IKS er ett av

brann- og redningsvesen som har denne rollen og den ble etablert i Bodø i 2010. Det er 20 brannkonstabler som er godkjent for å delta i RITS-hendelser. RITS-beredskapen består av innsatsgrupper som skal ha kompetanse og kapasitet til å bistå med slokkeinnsats om bord i skip. Innsatspersonell skal kunne entre havarister via helikopter eller fra et annet fartøy. Salten Brann IKS har avtale med DSB om å ha minimum ett RITS-lag bestående av fem personer på vakt døgnet rundt. RITS-beredskapen er regulert gjennom formelle avtaler med staten, og derfor er Salten Brann IKS forpliktet til å yte bistand ved branner og andre ulykkessituasjoner i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen (JD, 2015). Den nærmeste RITS-beredskapen er Tromsø brann- og redningstjeneste og Ålesund brannvesen KF. Dette innebærer at det er flere hundre kilometer med kystlinje som anses som Salten brann sitt ansvarsområde. For å opprettholde denne tjenesten får Salten Brann IKS et årlig tilskudd fra DSB.

Restverdireddning (RVR)

Restverdireddning (RVR) er et samarbeid mellom brann- og redningsvesen og forsikringsnæringen for å redde mest mulig av verdier etter branner, vannlekkasjer og lignende. Tjenesten organiseres gjennom Finansorganisasjonens Hovedorganisasjon som finansierer bil, utstyr og drift. Dette innebærer at Salten Brann ikke har utgifter med denne tjenesten. Salten Brann IKS er vertsbrannvesenet for RVR-tjenesten og denne tjenesten er lokalisert på Bodø brannstasjon.

Tau- og høyderedning

Brann- og redningsvesen må kunne benytte teknisk redning ved bruk av tausikring for å komme personer som sitter fast eller er falt ned på utilgjengelige steder i terrenget til unnsetning. I tillegg kan tilsvarende teknikk kunne ta seg inn eller ned i sjakter og lignende der personer sitter fast. Primært er denne tjenesten lokalisert på Bodø brannstasjon.

Fremskutt enhet

Det vil være hensiktsmessig å ha en fremskutt enhet (lett brannbil) med 2 personer som kan brukes til å verifisere automatisk brannalarm (ABA). Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere fram til bygningen enn en mannskapsbil for å sjekke ABA. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. I de fleste hendelser med ABA er det tilstrekkelig å rykke ut med 2 personer. På sikt er det mer kostnadsbesparende (lavere driftsutgifter) å ha fremskutt enhet.

Deltidsstasjoner i Bodø kommune

Kjerringøy brannstasjon

Kjerringøy brannstasjon har 15 personer i innsatsstyrken som er deltidspersonell uten fast vaktordning. Det bor 379 personer på Kjerringøy og majoriteten av innbyggerne bor rundt Kjerringøy (handelscenter).

På Kjerringøy er det overnattingssteder, gårdsdrift, ulike museer og fritidsboliger. Det er ingen større næringsvirksomheter. Ut i fra en samlet risikovurdering er det hensiktsmessig å ha innsatspersonell på Kjerringøy som kan benyttes i en førsteinnsats. Dette er også grunnet i at Kjerringøy er sårbar på grunn av beliggenheten (øy). Formålet med innsatsstyrken er at de skal benyttes i en førsteinnsats i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken (andreinnsats) fra Bodø brannstasjon kommer. I dag er det 15 mannskaper på Kjerringøy i «deltid uten vaktordning», men denne kan reduseres til 12-15 personer uten at beredskapen svekkes betydelig. Mannskapene fra Bodø kommer på vei (fergetransport), eventuelt i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag. Redningsस्कøyta som ligger i Bodø havn kan rekvireres og benyttes i hendelser. Den kan for eksempel bistå med slokkevann.

Beredskapsmessige utfordringer er at det tar ca. 50 minutter fra Bodø til Kjerringøy handelssenter og Kjerringøy kan bli isolert i perioder på grunn av værforhold, og dette kan føre til at Kjerringøy må være forberedt på å ivareta hendelsehåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser.

Dagens mannskapsbil på Kjerringøy er fra 1988. Kartleggingen som Multiconsult (2019) gjorde, viser at bilen ikke er godt nok utrustet og tilstanden på bilen er mangelfull. Det vurderes å skifte ut mannskapsbilen og det vil være mer hensiktsmessig å erstatte mannskapsbilen med fremskutt enhet som er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til brann- og trafikkhendelser. Den fremskutte enheten bør ha en kapasitet på 4-5 personer som kan gjøre en førsteinnsats. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. Den fremskutte enhet på Kjerringøy skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere førsteinnsats i brann- og trafikkhendelser. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilene, siden det kreves førerkort klasse B eller klasse C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere beskrivelse. Videre er det kostnadsbesparende (lavere driftsutgifter) på lengre sikt å ha fremskutt enhet. En forutsetning er at det blir etablert tankvogn på Kjerringøy. En forutsetning er at Bodø brannstasjon har tilstrekkelig med mannskaper, utstyr og materiell.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelevante oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å

håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Kjerringøy bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Kjerringøy være akutthjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten. Helseoppdrag som brann- og redningstjenesten utfører blir fakturert i ettetid til Helse Nord.

Knaplund brannstasjon

Knaplund brannstasjon har 15 personer i innsatsstyrken som er deltidspersonell uten fast vaktordning.

Knaplund ligger sentralt og strategisk til (Fv17) og det vil være hensiktsmessig og formålstjenlig at Knaplund brannstasjon får en sentral rolle. Det vil si å styrke og bygge opp et kompetansemiljø, materiell og utstyr på Knaplund for å håndtere brann- og trafikkhendelser. Med Knaplunds beliggenhet kan de være førsteinnsats til hendelser på Tverlandet og Nygårdsjøen, og andreinnsats til Misvær Derfor mener Salten Brann IKS at det er hensiktsmessig å øke antall innsatspersonell fra 15 til 16 og etablere utrykningsledere på Knaplund brannstasjon.

Ut i fra risikobildet, trafikkulykker på Rv17, bør det etableres fremskutt enhet på Knaplund Dagens mannskapsbil på Knaplund er fra 1990 og det vil være mer hensiktsmessig å erstatte mannskapsbilen med fremskutt enhet som er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til brann- og trafikkhendelser. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. Den fremskutte enhet på Knaplund skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere førsteinnsats i brann- og trafikkhendelser. Den fremskutte enheten bør ha en kapasitet på 4-5 personer som kan gjøre en førsteinnsats Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilene, siden det kreves førerkort klasse B eller klasse C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere beskrivelse. Videre er det kostnadsbesparende (lavere driftsutgifter) på lengre sikt å ha fremskutt enhet. En forutsetning for å erstatte mannskapsbilen med fremskutt enhet, er at Bodø kommune etablere tankbil med pumpe som gjøres tilgjengelig for styrken. Dette vil totalt sett gi en bedre tjeneste enn dagens tjenestetilbud.

Nygårdsjøen brannstasjon i Gildeskål kommune er i dårlig teknisk tilstand og det vil koste forholdsvis mye for å få den opp på et tilfredsstillende teknisk nivå. Det er også utfordringer knyttet til oppmøte ved hendelser og de har lav utrykningsfrekvens. Knaplund brannstasjon kan ivareta den tjenesten som Nygårdsjøen har per dags dato. Ut i fra en totalvurdering er det hensiktsmessig å legge ned brannstasjonen i Nygårdsjøen og vaktordningen opphører. Medfinansiering må avklares.

Knaplund brannstasjon er i dårlig teknisk tilstand, og tilfredsstillende ikke dagens HMS-krav. Brannstasjonen bør flyttes til en annen lokasjon på Knaplund. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonene oppfyller både tekniske krav og HMS krav.

Misvær brannstasjon

Misvær brannstasjon har 15 personer i innsatsstyrken som er deltidspersonell uten fast vaktordning. Næringsvirksomheten er hovedsakelig knyttet til primærnæringen med gårdsdrift. Det er ingen større industrivirksomheter i Misvær.

Ut i fra en samlet risikovurdering er det formålstjenlig å ha innsatspersonell i Misvær som kan benyttes i en førsteinnsats. Dette grunner i at det er hensiktsmessig å ha beredskap knyttet til Furumoen sykehjem og at det er forholdsvis lange avstander til Beiarn og Knaplund brannstasjon. Formålet med innsatsstyrken er at de skal benyttes i en førsteinnsats i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken (andreinnsats) fra Knaplund og Beiarn brannstasjon kommer. Fra Knaplund til Misvær er det 38 kilometer og kjøretid på 35 minutter, og fra Beiarn til Misvær er det 38 kilometer og kjøretid på 37 minutter.

I dag er det 15 mannskaper i Misvær i «deltid uten vaktordning», men styrken kan reduseres til 10-12 personer uten at beredskapen svekkes betydelig. Det er predikert 1 boligbrann hvert 5. år og det er ikke definert noen spesifikke risikoområder i Misvær. For å redusere antall innsatspersonell forutsetter det at Beiarn og Knaplund brannstasjon har tilstrekkelig med mannskaper, utstyr og materiell til å bistå Misvær i hendelser. Bodø brannstasjon kan også bistå i større og komplekse hendelser.

Kartleggingen som Multiconsult av kjøretøyene på Misvær brannstasjon får tilstandsgradene «mannskapsbil ikke godt nok utformet og utrustet» og «mannskapsbil med store/alvorlige avvik (tilstand)». Dagens tankbil er fra 1981 og mannskapsbilen fra 1988 år og det vil være mer hensiktsmessig å erstatte disse kjøretøyene med en fremskutt enhet i som kan dekke ansvarsområdet som førsteinnsats til Misvær brannstasjon.

Den fremskutte enheten er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til brann- og trafikkhendelser og akutt helsehjelp. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. Den fremskutte enheten skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brann- og trafikkhendelser og akutt helsehjelp. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilene, siden det kreves førerkort klasse B eller C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon. En forutsetning for å anskaffe fremskutt enhet er at det blir etablert tankbil på en av

brannstasjonene. Den fremskutte enheten bør ha en kapasitet på 4-5 personer som kan gjøre en førsteinnsats.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelaterte oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Misvær bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell i Misvær være akuttgjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten. Helseoppdrag som brann- og redningstjenesten utfører blir fakturert i ettertid til Helse Nord.

Helligvær brannstasjon

Det bor 90 personer på Helligvær (SSB, 2019), og alderssammensetningen er 22 personer i alderen 0-23 år, 24 personer i alderen 24-44 år, 10 personer i alderen 45-54 år og 34 personer over 55 år. Det vil si at bortimot halvparten av innbyggerne er over 45 år. Det er 57 boliger og 64 fritidsboliger på øya. Næringsvirksomheten er hovedsakelig knyttet til primærnæringen og det er ingen større industrivirksomheter på Helligvær. Det er dag- og ukependlere på Helligvær. Videre er det predikert 1 bygningsbrann hvert 18. år og 1 boligbrann hvert 32. år.

Brannstasjonen har totalt 15 innsatspersonell som er deltidspersonell uten fast vaktordning. På dialogmøtet 15. oktober 2020 ga Bodø kommune uttrykk for at de ønsker å ivareta beredskapen på Helligvær. En beredskapsmessig utfordring for Helligvær er at det er en øy og at det er store avstander til brann- og redningstjenesten fra fastlandet. Videre kan Helligvær bli isolert i perioder på grunn av værforhold, og dette kan føre til at Helligvær må være forberedt på å ivareta hendelseshåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser. Ut i fra en samlet vurdering kan det være hensiktsmessig å ha beredskap som kan benyttes i en førsteinnsats. Det vil ut i fra en totalvurdering være tilstrekkelig med 8 innsatspersonell på Helligvær. Det vil også være godt nok å ha ATV med henger og et forhåndslager av tilstrekkelig brannmateriell.

Formålet med innsatsstyrken på Helligvær er at den skal være førsteinnsatsen i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken fra Bodø kommer. Innsatspersonell fra Bodø kan komme i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag. Eller de kan komme med redningshelikopter (330-skvadronen)

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelaterte oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Helligvær bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Helligvær være akuttgjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten. Helseoppdrag som brann- og redningstjenesten utfører blir fakturert i ettertid til Helse Nord.

Det er viktig å fremheve at brannstasjonen (garasjen) er i meget dårlig teknisk tilstand og forholdene oppfyller ikke dagens HMS-krav. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonene oppfyller både tekniske- og HMS krav.

Oppsummering brannordning Bodø kommune

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Bodø kommune foreslås følgende brannordning:

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Bodø	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	28	28
	Vaktordning og antall §5-3	- 6 personer på vakt - Heltidspersonell med kasernert vakt Merknad: - 4 brigadeførere (turnus) - 4 seksjonsledere (turnus) - Finansieres av felleskostnadene	- 6 personer på vakt - Heltidspersonell med kasernert vakt Merknad: - 4 brigadeførere (turnus) - 4 seksjonsledere (turnus) - Finansieres av felleskostnadene
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	Lokal: - Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning Spesialtjenester: - Røyk- og kjemikaliedykking - Redningsdykking - RVR (Restverdireddning) - Akutt snøskredberedskap	Lokal: - Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning Spesialtjenester: - Røyk- og kjemikaliedykking - Redningsdykking - RVR (Restverdireddning) - Akutt snøskredberedskap

Ny felles brannordning Salten Brann IKS- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

		- Trafikkhendelser (større) - RITS (redningsinnsats til sjøs)	- Trafikkhendelser (større) - RITS (redningsinnsats til sjøs)
	Kjøretøy	- Mannskapsbil 1 - Mannskapsbil 2 - Støttebiler (3) - RVR - Tankbil - Brannlift - Fremskutt enhet - Vakthavende brannsjef - Innsatsleder - Dykkerbil - Draken (båt) - RIB (2) - ATV (mobil ressurs) - Snøscooter (mobil ressurs)	- Mannskapsbil 1 - Mannskapsbil 2 - Støttebiler (3) - RVR - Tankbil - Brannlift - Fremskutt enhet - Vakthavende brannsjef - Innsatsleder - Dykkerbil - Draken (båt) - RIB (2) - ATV (mobil ressurs) - Snøscooter (mobil ressurs)
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Kjerringøy	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	15	12-15
	Vaktordning og antall §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	- Konstabel: 1,44%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20	- Konstabel: 30
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for oppfylle dagens HMS-krav
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Knaplund	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	15	16
	Vaktordning og antall §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning <i>Til fortsatt vurdering:</i> <i>- 1 vakt</i> <i>- Utrykningsleder</i>
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96% - Utrykningsleder: 0	- Konstabel: 1,61% - Utrykningsleder: 2,24%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20 - Utrykningsleder: 0	- Konstabel: 33,5 - Utrykningsleder: 46,5

	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må ha nye lokaler for å oppfylle dagens HMS-krav
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Misvær	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	15	10-12
	Vaktordning og antall §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Tankbil	- Fremskutt enhet
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	- Konstabel: 1,59%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20	- Konstabel: 33
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Helligvær	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	15	8
	Vaktordning og antall §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser	- Brannhendelser - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Har ikke kjøretøy	- ATV m/ henger med brannmaterieill
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	- Konstabel: 1,44%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20	- Konstabel: 30
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Må bygge ny garasje for å oppfylle både tekniske og HMS krav. (Kritisk avvik)

2.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 18: Estimerte økonomiske effekter for Bodø kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	6 728 500	6 198 852
Nødnettlicenser	747 678	709 572
Vaktordning	26 249 115	26 176 987
Økt timeantall		90 938
Totale kostnader	33 725 293	33 176 349

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

3. Brann- og redningsberedskap i Fauske kommune

Som tidligere nevnt ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres en beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Fauske kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Fauske kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Fauske kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr

og kjøretøy Fauske kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyse, faglige innspill fra Salten Brann IKS og innspill fra Fauske kommune.

3.1 Fauske kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra Fauske brannstasjon til ulike tettsteder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ⁸
Fauske	1210	9 684	9 550/9 243	3 283	1 156

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder⁹. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Fauske kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Fauske	Fauske	6 386
Fauske	Sulitjelma	372
Fauske	Strømsnes	490

Det er totalt 7248 innbyggere i tettstedene Fauske, Sulitjelma og Strømsnes og 2436 innbyggere i bygdene eller spredtbygde strøk som Valnesfjord, Finneid, Kvitblik, Røvik og Nordvika.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Fauske til tettsteder (NAF, 2020).

Fra brannstasjon	Til tettsteder	Antall minutter	Antall kilometer
Fauske	Sulitjelma Fjellandsby	46	45,5 kilometer
Fauske	Strømsnes	12	11,5 kilometer
Fauske	Rognan	30	30,3 kilometer
Fauske	Sørfold	14	15,5 kilometer
Fauske	Bodø	49	51,7 kilometer

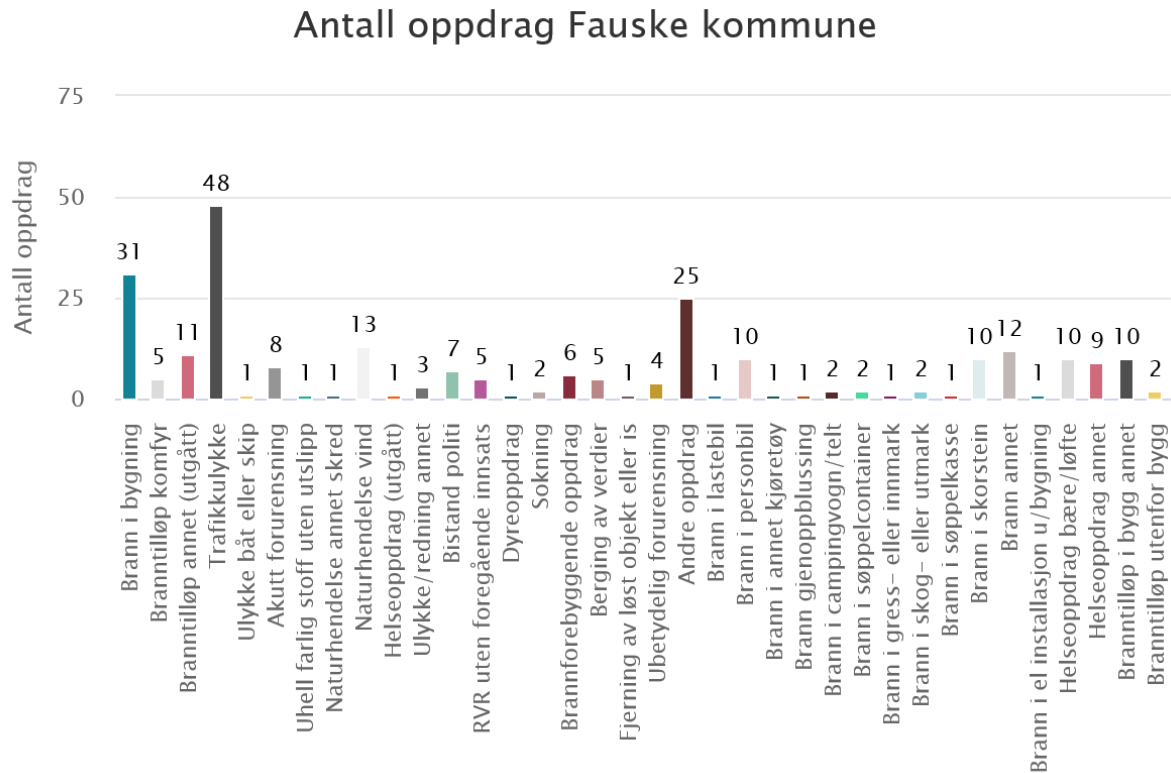
⁸ Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

⁹ En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Oppdrag og hendelsestyper

Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Fauske kommune hadde totalt 254 antall oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020¹⁰. Oppdragene er fordelt på 35 ulike hendelsestyper

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Fauske kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

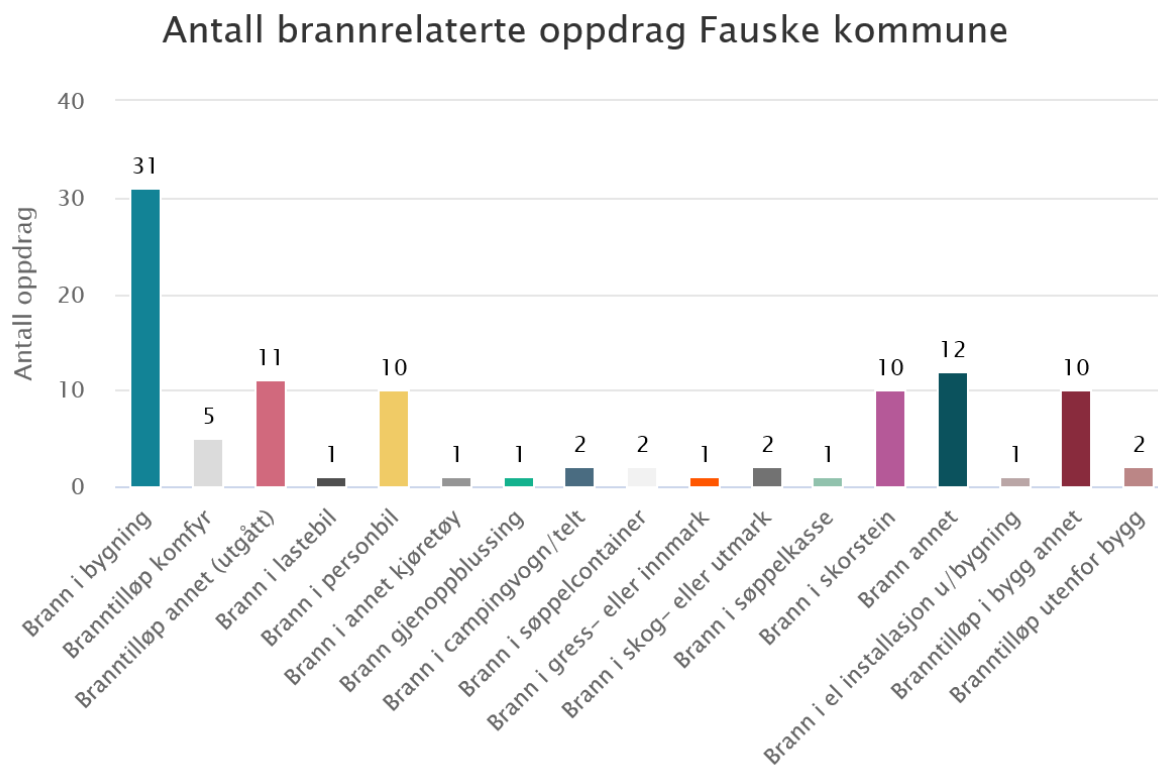
Figur 1 viser at det er flest trafikkulykker som brann- og redningsvesenet rykker ut på i Fauske kommune. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør trafikkulykker 19 prosent av oppdragene. Dernest følger brannhendelser i bygning (12 prosent), andre oppdrag (10 prosent) og naturhendelser vind (5 prosent). Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Bryter vi ned antall oppdrag i Fauske kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 103 oppdrag av totalt 254 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 41 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning

¹⁰ Se vedlegg 2 for en nærmere beskrivelse av hendelsestypene.

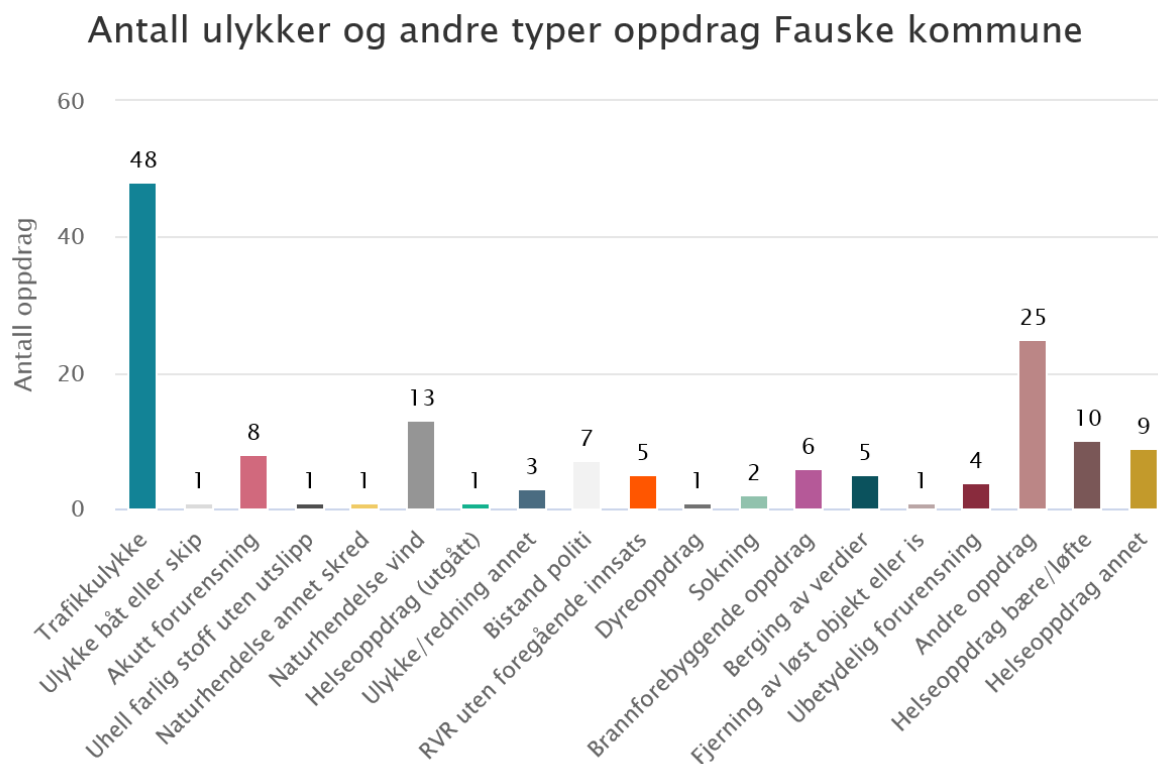
utgjør 30 prosent, brann annet 12 prosent, brann i personbil 10 prosent, brann i skorstein 10 prosent og branntilløp bygg annet 10 prosent av alle oppdrag knyttet til brannhendelser. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige oppdragene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Fauske kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 151 oppdrag av totalt 254 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 59 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykke utgjør 32 prosent, andre oppdrag 10 prosent, helseoppdrag 13 prosent, naturhendelse vind 5 prosent og bistand politi 3 prosent av alle oppdrag knyttet til «ulykker» og «andre typer oppdrag». Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Fauske kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

3.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

De største beredskapsmessige utfordringene i Fauske kommune er knyttet til brannhendelser og trafikkulykker. Når det gjelder brannhendelser er det særlig knyttet til Fauske helsetun (sykehjem), konsentrert tettbebyggelse i Fauske sentrum med butikklokaler og hotell, samt utbredt næringsvirksomhet på Sjøbbesva/Vestmyra.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnsikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og

sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften¹¹ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Fauske kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2018. I Fauske ROS (2018) er det definert 12 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 7 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

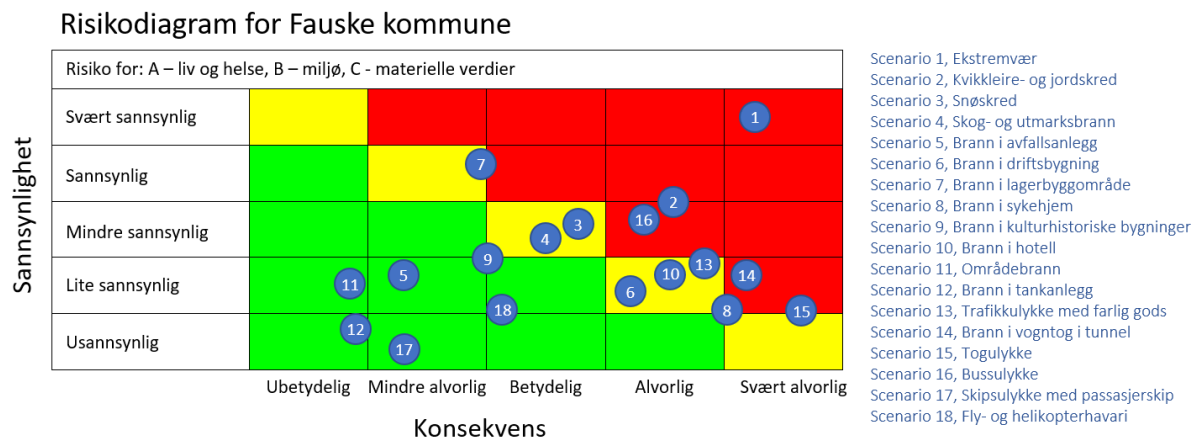
Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Fauske ROS-analyse (2018)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 2	Oversvømmelse og leirskred	x
Scenario 3	Stein og sørpeskred	x
Scenario 5	Trafikkulykke med farlig gods	x
Scenario 6	Togavsporing med gasslekkasje	x
Scenario 7	Trafikkulykke med skolebuss	x
Scenario 8	Brann på institusjon	x
Scenario 12	Forurensning av drikkevann	x

Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Fauske kommune.

Figur 4: Risikodiagram for Fauske kommune

Ekstremvær er hendelser som har størst risiko for å inntreffe i Fauske kommune. Brann i tett bebyggelse, områder med konsentrert næringsvirksomhet, overnattingssteder og sykehjem er risikoområder som beredskapen må være dimensjonert for å håndtere. Andre risikoområder som må hensynstas og bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann-

¹¹ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

og redningstjenesten er ulike typer transportulykker knyttet til vei og jernbane, veitunnelene mellom Finneid og Sulitjelma og E6.

Brannhendelser og estimert boligbrann i Fauske kommune

Statistikken viser at 40 prosent av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Kommunens eneste sykehjem er Moveien sykehjem. Sykehjemmet har implementert ulike forebyggende tiltak som blant annet direktevarsling 110-sentral og etablert vaktordning, noe som minimerer risikoen for brannspredning. Derimot er det ikke bygget montert sprinkelanlegg.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Fauske kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Moveien sykehjem	11	10	Ja	Nei	Ja	Ja
Helsetunet 1	30	30	Ja	Nei	Ja	Ja
Helsetunet 2	40	40	Ja	Nei	Ja	Ja
Helsetunet borettslag		33	Ja	Nei	Ja	Nei

Brann i bygning utgjør 12 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016-4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er hentet fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 4 boligbranner i Fauske kommune per år, og 7 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Fauske er det predikert at det vil være 3,5 boligbranner per år, mens i Sulitjelma er det predikert 1 boligbrann hvert fjerde år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år (SSB, 2020)

Geografisk område	Bygningsbrann	Boligbrann
Fauske m/omegn	1 brann hver 2. måned	1 brann hver 3. måned
Valnesfjord m/omegn	1 brann hvert år	1 brann hvert 2. år
Sjønstådal-Fagerli (Sulis)	1 brann hvert 3. år	1 brann hvert 4. år

Trafikkbilde i kommunen

Den viktigste transportåren i Fauske kommune er E6 og Nordlandsbanen. Trafikkulykker langs E6 er definert som et risikoområde; dette gjelder personbil, tungtrafikk, transport av farlig gods (stoff), busstrafikk (turistbusser i sommerhalvåret) ol. Som figur 1 viser er det forholdsvis mange trafikkulykker i kommunen. Det er RV80, FV830 og E6 som det hovedsakelig skjer trafikkulykker på, men det er særlig E6 som er risikoområdet. Det har skjedd 48 trafikkulykker i kommunen siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene. Imidlertid viser tall fra Statens vegvesen at på E6-strekningen

Saltfjellet-Fauske var det 39 ulykker med totalt 4 omkomne, 11 alvorlige skadde og 34 lettere skadde i tidsperioden 2015-2019 (Statens vegvesen, 2020). På E6-strekningen Fauske-Bognes var det 76 ulykker med totalt 6 omkomne, 16 alvorlige skadde og 83 lettere skade i tidsperioden 2015 til juni 2020 (Statens vegvesen, 2020).

Kjernfjelltunnelen ligger på RV77 som er en sidevei fra E6, og veien går fra Saltdal kommune til riksgrensen i Sverige. Tunnelen går gjennom Kjernfjellet i Junkerdalen og ble åpnet 17. oktober 2019. Før tunnelen åpnet måtte tyngre kjøretøy kjøre ned en smal og bratt nedstigning i Junkerdalen. Etter at tunnelen åpnet, er det registrert (estimert) en økning av tyngre kjøretøy på 30 prosent.

I Fauske oppbevarer og benytter et stort antall virksomheter innen industri, næringsliv, transportsektor og landbruk farlige stoffer. Dette gjelder kjemikalier, stoffer, stoffblandinger, produkter, artikler og gjenstander som har slike egenskaper at de representerer en fare for mennesker, materielle verdier og miljøet. Hendelser relatert til farlige stoffer kan enten oppstå på de stasjonære anleggene eller ved transport, og de fleste ulykker relatert til farlige stoffer skjer i forbindelse med transport på vei. Siden Fauske er et knutepunkt langs E6, transporteres det daglig store mengder farlige stoffer.

Tabell 7: Oversikt over tunneler i Fauske kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Kommune	Særskilt objekt
Grønnlifjelltunnelen	Fv830	2811	1956/ 1975	Fauske	
Hårskoltunnelen	Fv830	2425	1956/ 1975	Fauske	
Kvænflågtunnelen	E6	1747	1970	Fauske	
Røvikunnelen	Rv80	2000	2011	Fauske	
Sjønståfjelltunnelen	Fv830	2827	1956/ 1972	Fauske	
Stokkviknakken tunnel	Fv830	568	1956/ 1975	Fauske	

Nordlandsbanen

Nordlandsbanen går gjennom Fauske kommune. Jernbanestrekningen i Fauske kommune går flere steder langs sjø og ras- og skredutsatte områder (ROS Salten 2017), og jernbanen går gjennom flere områder i Fauske kommune der det er krevende å få inn redningsmannskaper og materiell. Det fraktes mye stykk gods på jernbanen til Fauske, for deretter å bli omlastet til godstrafikk langs E6. Det fraktes også farlig gods og stoffer langs jernbanen. Riktignok avtar denne transporten, siden mer av farlig stoff og gass fraktes langs landeveien og sjøveien.

Naturhendelser

Spesielt for Fauske er risiko for jord- og leirskred i utsatte områder. Innsatsstyrken bør ha tilstrekkelig kompetanse til å kunne vurdere risiko og iverksette umiddelbare konsekvensreducerende tiltak i initialfasen av en rashendelse.

Næringsvirksomhet

Det er 3 bedrifter som er definert som storulykkebedrift i Fauske kommune og det er Boreal sjødrift AS, Hammerfall Dolomitt AS og Orica Norway AS.

Øvrige bedrifter av større karakter: SKS, Wenberg fiskeoppdrett og ulike bedrifter tilknyttet marmorforekomstene og dolomittutvinning.

I Sulitjelma er det ingen store næringsvirksomheter, men det er en del mindre virksomheter som er knyttet til turisme. Av offentlig tjenestetilbud er det primært Sulitjelma barne- og ungdomsskole og Sulitjelma barnehage. Det er ikke sykehjem eller omsorgsboliger i Sulitjelma. I Sulitjelma er det stort antall fritidsboliger. Fritidsboligene ligger spredt, men i hovedsak er de sentrert rundt området Jakobsbakken og Daja. I Daja ligger også Sulitjelma Fjellandsby som er et forholdsvis stort hyttefelt som består av private hytter og utleiehytter. Hotellet i Sulitjelma er i varierende grad i drift. Per dags dato er det ikke i drift.

Det er 5 kraftverk i Sulis: Sjønstå, Lomi, Fagerli og Daja.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i store deler av kommunen (Fauske med omegn og i Sulitjelma). Innsatstiden er for lang til sentrale bygg i kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. Innsatstiden oppfyller ikke forskriftens krav til innsatstid på 30 minutter for områdene.

3.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brannvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Fauske kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Fauske kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Fauske brannstasjon

Tjenestespekter Fauske brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	3	0	4
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	26	26	26	26
Total antall timer	58	77,5	58	93,5
Stillingsbrøk	2,79%	3,73%	2,79%	4,5%

Tabell 9: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Sulitjelma brannstasjon.

Tjenestespekter Sulitjelma brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell	
	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10
Brannbekjempelse	8	8
Røykdykking	12	0
Brann i vegetasjon	0	1
Trafikkhendelser generelt	2	3
Tungbilredning	0	0
Tunnelulykker	0	3,5
Overflateredning	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1
Møteaktivitet	0	2
Akutt forurensning	0	2
Akutt medisin	0	3
Vaktbyttetrening	10,4	13
Total antall timer	42,4	49,5
Stillingsbrøk	2,04%	2,38%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Fauske kommune.

Tabell 10: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. (16500x2) + (4500x8) + (4900x4) = 33000+36000+19600=88 600 kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. (2200x8)/2= 8800 kr.

Tabell 11: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Tabell 12: Oversikt over kostnadene for tungbilberging

Tjenesten dekkes av brigade øst	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Tungbilberging: Tjenesten dekkes av brigade øst. Noen av de største utfordringene ved trafikkulykker med store/tunge kjøretøy er den energien/kraften som må benyttes for frigjøring av passasjerer/sjåfør. Dette krever materiell og utstyr som er beregnet på disse oppgavene hva angår trekraft, mothold og stabilisering.	Her tenker vi en kapasitet per brigade som dekker opp behovet i h.h.t kompleksitet og tiden som beregnes til nødstilte får hjelp. Ut over det generelle tenkes det at heltidsstyrken fra Bodø kan være en støtteressurs for hele området hvor det skulle være behov. Brigade øst og Bodø ca. 150000 kr. De tre andre brigadene ca. 75 000x3= 225 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 3,5% av engangssum. Brigade nord, øst og sør ca. 2700 kr. Brigade vest og Bodø ca. 5400 kr. Sertifiseringskrav vil være ulikt ut fra om materiellet er tiltenkt løfting, eller om det har vært benyttet til det.

Fauske brannstasjon:

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at Fauske brannstasjon viderefører dagens ordning. I henhold til dimensjoneringsforskriften §5-3 er det krav til vaktordning-vaktlag i dreiende vakt i Fauske kommune, siden Fauske er definert som et tettsted med 3000-8000 innbyggere. Et vaktlag består av fire personer og en støttestyrke som består av en person. Totalt er det fem personer i vaktlaget på Fauske brannstasjon.

Brannstyrkene i kommunen må ha en betydelig evne til å håndtere både bygningsbranner og trafikkhendelser. Med tanke på typen bygninger i Fauske sentrum er røykdykkertjeneste ansett som påkrevd. Videre kan det vurderes hvor stor prosentandel av innsatspersonellet som kan/må inngå i røykdykkertjenesten. Normalt vil antall røykdykkere utgjøre 50 prosent av medarbeiderne når den totale styrken i kommunen utgjør 15-20 brannkonstabler/ utrykningsledere. Per dags dato er 17 personer av totalt 30 personer i innsatsstyrken utdannet røykdykkere.

Ut i fra risikobildet bør brann- og redningstjenesten på Fauske bygge opp god kompetanse på trafikkulykker. Beredskapen i forhold til hendelser i tunneler på vei og ulykker vurderes som mangelfull, både når det gjelder kompetanse og materiell/utstyr. Videre bør Fauske kommune vurdere å etablere tungbilberging.

Det forslås også at stillingsbrøken økes fra 0,96 % slik at mannskapene får flere timer årlig til kompetanseheving gjennom øvelser.

Beredskapen i forhold til ulykker på Nordlandsbanen bør styrkes, både når det gjelder kompetanse og materiell/utstyr.

Med bakgrunn i faglig analyse, ROS-analyse og innspill fra Fauske kommune foreslås følgende brannordning for Fauske brannstasjon:

Tabell 13: Oppsummering av eksisterende brannordning og forslag til ny brannordning for Fauske brannstasjon

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Fauske	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	20	20
	Antall røykdykkere	15	15
	Vaktordning og antall §5-3	- 4 vaktlag (inkl. tankbil) - Deltidspersonell med dreiende vakt	- 4 vaktlag (inkl. tankbil) - Deltidspersonell med dreiende vakt
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning - Tungbilredning
	Kjøretøy	- Støttebil 1 - Støttebil 2 - Mannskapsbil - Tankbil - Båt	- Støttebil 1 - Støttebil 2 - Mannskapsbil - Tankbil (kommunalt ansvar) - Båt
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 2,79% - Utrykningsleder: 2,79%	- Konstabel: 3,73% - Utrykningsleder: 4,5%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 58 - Utrykningsleder: 58	- Konstabel: 77,5 - Utrykningsleder: 93,5
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Ny brannstasjon i 2022

Sulitjelma brannstasjon:

I henhold til dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Videre står det i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, kan det opprettes dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». Ut i fra en risikovurdering vil det være fornuftig å videreføre dagens vaktordning. Dette må også sees i sammenheng med forslaget om å etablere fremskutt enhet i Sulitjelma.

Når det gjelder innsatspersonell på 8 personer er dette tilstrekkelig for å håndtere en førsteinnsats, og dette er innenfor dimensjoneringsforskriften §5-1 som omhandler dimensjonering. Dette må sees i sammenheng med at innsatstyrken i Sulitjelma skal være førsteinnsatsen til andreinnsatsen fra Fauske brannstasjon kommer til hendelsen.

I dag har Sulitjelma røykdykkertjeneste, men i henhold til lovverket stilles det ikke krav om at Sulitjelma skal ha røykdykkertjeneste. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem eller omsorgsboliger. Det er hverken sykehjem eller omsorgsboliger i Sulitjelma, samt som vist i tabell 26 er det estimert 1 boligbrann i Sulitjelma hvert 4. år. Historisk sett har det også vært utfordrende å ha en operativ røykdykkertjeneste i Sulitjelma. Årsakene til dette er ikke entydige, men noen årsaker er utfordringen knyttet til rekrutteringen og den demografiske utviklingen. Basert på en totalvurdering er det ikke rasjonelt å videreføre røykdykkertjenesten i Sulitjelma.

Fauske brannstasjon kan ivareta røykdykkertjenesten på en tilfredsstillende måte. Det foreslås heller å styrke kompetansen på innsatspersonell i Sulitjelma når det gjelder røykdykkernivå 0.

Når det gjelder kjøretøy i Sulitjelma vil det være mer hensiktsmessig å ha et mindre kjøretøy, ala fremskutt enhet, framfor dagens mannskapsbil. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere på skadestedet for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at enheten er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. En fremskutt enhet i Sulitjelma skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brannhendelser og akutt førstehjelp. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilen, siden det kreves førerkort klasse B å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon.

Det foreslås også at stillingsbrøken økes fra 0,96 % slik at mannskapene får flere timer årlig til kompetanseheving gjennom øvelser.

Ut ifra det totale risikobildet er det tilfredsstillende å ha den foreslåtte brannordningen, der innsatsstyrken i Sulitjelma er førsteinnsatsen og Fauske brannstasjon er andreinnsatsen (støttestyrken). Denne løsningen for Sulitjelma imøtekommer de oppgaver og beredskapsmessige utfordringer som er påkrevd i henhold til lovverket og definerte risikoområder. Innsatsstyrken skal være robust nok til å håndtere oppgavene som en førsteinnsats. Bistand fra Fauske brannstasjon vil i hovedsak være en mannskapsbil med totalt 4-5 personer som kan bidra med brannslukking, trafikkulykker og øvrige redningsarbeid. Støttestyrken fra Fauske brannstasjon vil kunne være i Sulitjelma innen cirka 40 minutter.

Med hensyn til oppdragene som mannskapene kalles ut på i tilknytning til fritidsbebyggelsen og skiheisanlegget i Sulitjelma bør det vurderes å formalisere og øke fokuset på helsetjenester betydelig i dette området.

Med bakgrunn i faglig analyse, ROS-analyse og innspill fra Fauske kommune foreslås følgende brannordning for Sulitjelma brannstasjon:

Tabell 14: Oppsummering av eksisterende brannordning og forslag til ny brannordning for Sulitjelma brannstasjon

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Sulitjelma	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	10	8
	Antall røykdykkere	5	0
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Sjøfører - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Sjøfører - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 2,04%	- Konstabel: 2,38%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 42,4	- Konstabel: 49,5
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav

3.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 15: Forventede økonomiske effekter for Fauske kommune i kroner

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	1 257 953	1 158 930
Nødnettlicenser	310 296	185 406
Vaktordning	4 205 730	3 541 905
Økt timeantall		93 939
Totale kostnader	5 773 979	4 980 180

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten i Fauske og Salten Brann blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

4. Brann- og redningsberedskap i Gildeskål kommune

Som nevnt i kapittel 5 i hovedrapporten ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndstiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Gildeskål kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Gildeskål kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne rapporten som omhandler brannordningen i Gildeskål kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Gildeskål kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Gildeskål kommune, Brann ROS-2020 og Gildeskål ROS (2013).

4.1 Gildeskål kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ¹²
Gildeskål	662	1 955	2 067/2 186	1001	918

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder¹³. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Gildeskål kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Gildeskål	Inndyr	657

Bosetning i kommunen er relativt spredt og innbyggerne bor hovedsakelig i tettstedet Inndyr og i bygdene Nygårdsjøen, Sundsfjord. Storvika/Mevik og på øyene Sandhornøy, Sør- og Nordarnøy (Arnøyene), Fugløya og øygruppa Fleinvær.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra brannstasjonene på Inndyr, Nygårdsjøen og Våg til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Inndyr	Nygårdsjøen	35 minutter	35,5 kilometer
Inndyr	Storvika	19 minutter	21 kilometer
Inndyr	Mevik	25 minutter	25,2 kilometer
Inndyr	Sundsfjord	17 minutter	15,1 kilometer
Inndyr	Ørnes	40 minutter	41,8 kilometer
Inndyr	Knaplund	56 minutter	62,8 kilometer

¹² Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

¹³ En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Nygårdsjøen	Storvika	35 minutter	41,2 kilometer
Nygårdsjøen	Mevik	42 minutter	47,8 kilometer
Nygårdsjøen	Sundsford	19 minutter	21,3 kilometer
Nygårdsjøen	Knaplund	26 minutter	27, 4 kilometer
Våg	Inndyr	72 minutter	70, 2 kilometer
Våg	Nygårdsjøen	37 minutter	34,7 kilometer
Sund (ferge)	Horsdal	10 minutter	
Horsdal (ferge)	Sørarnøy	40 minutter	
Bodø (Draken båt)	Sørarnøy	25 minutter	
Bodø (Draken båt)	Våg	30 minutter	

Fergerute Sund-Horsdal-Sørarnøy (Torghatten, 2020).

Første ferje Sørarnøy-Horsdal-Sund: 07:00 (mandag-fredag), 09:00 (lørdag) og 10:00 (søndag)

Siste ferje Sørarnøy-Horsdal-Sund: 19:50 (mandag-torsdag) og 21:30 (fredag), 17:10 (lørdag) og 18:55 (søndag)

Første ferje Sund Horsdal-Sørarnøy: 09:00 (mandag-fredag), 08:00 (lørdag) og 09:00 (søndag)

Siste ferje Sund-Horsdal-Sørarnøy: 20:40 (mandag-fredag), 16:15 (lørdag) og 20:30 (søndag)

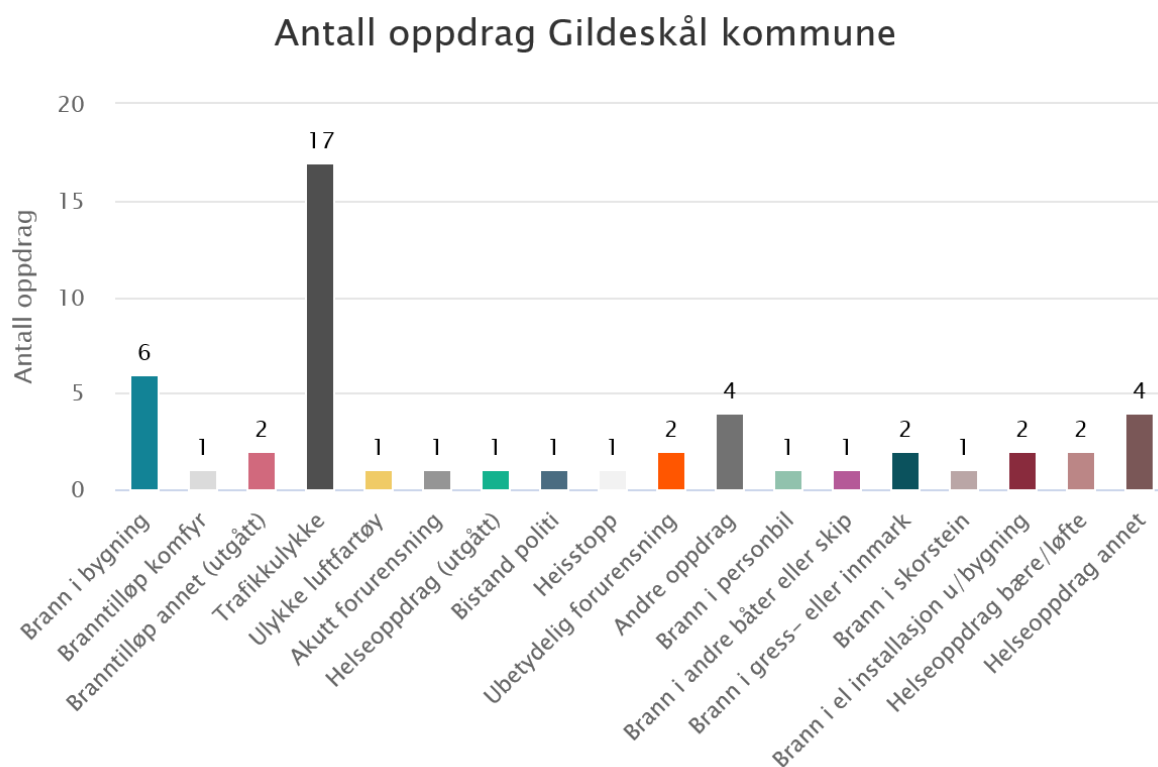
I henhold til veiledningen til dimensjoneringsforskriften §4-2, kan brann- og redningsvesen rekvirere utstyr og materiell når det er aktuelt.

Oppdrag og hendelsestyper

Data fra BRIS¹⁴ viser at brann- og redningstjenesten i Gildeskål kommune hadde totalt 50 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 18 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er trafikkulykker, brann i bygning og helseoppdrag brann- og redningsvesenet i Gildeskål rykker ut flest ganger på. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

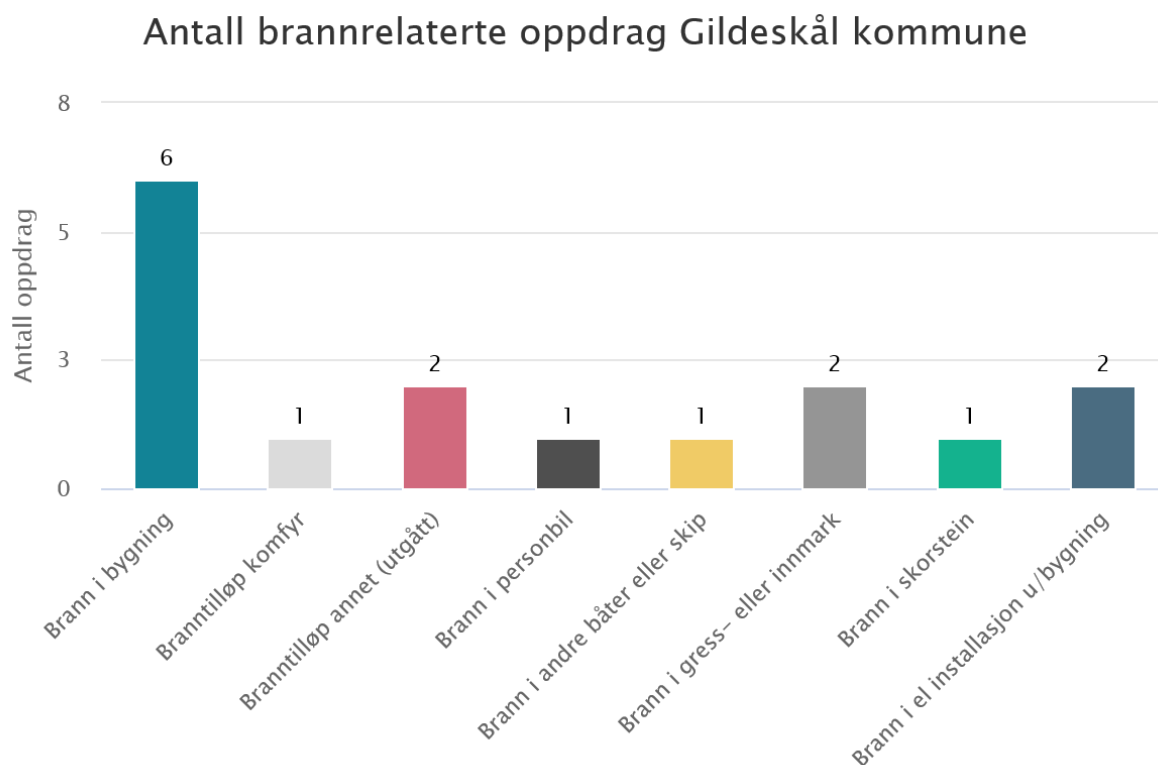
¹⁴ BRIS er et rapporteringsverktøy (informasjon om hendelsene) for brann- og redningstjenesten i Norge.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Gildeskål kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

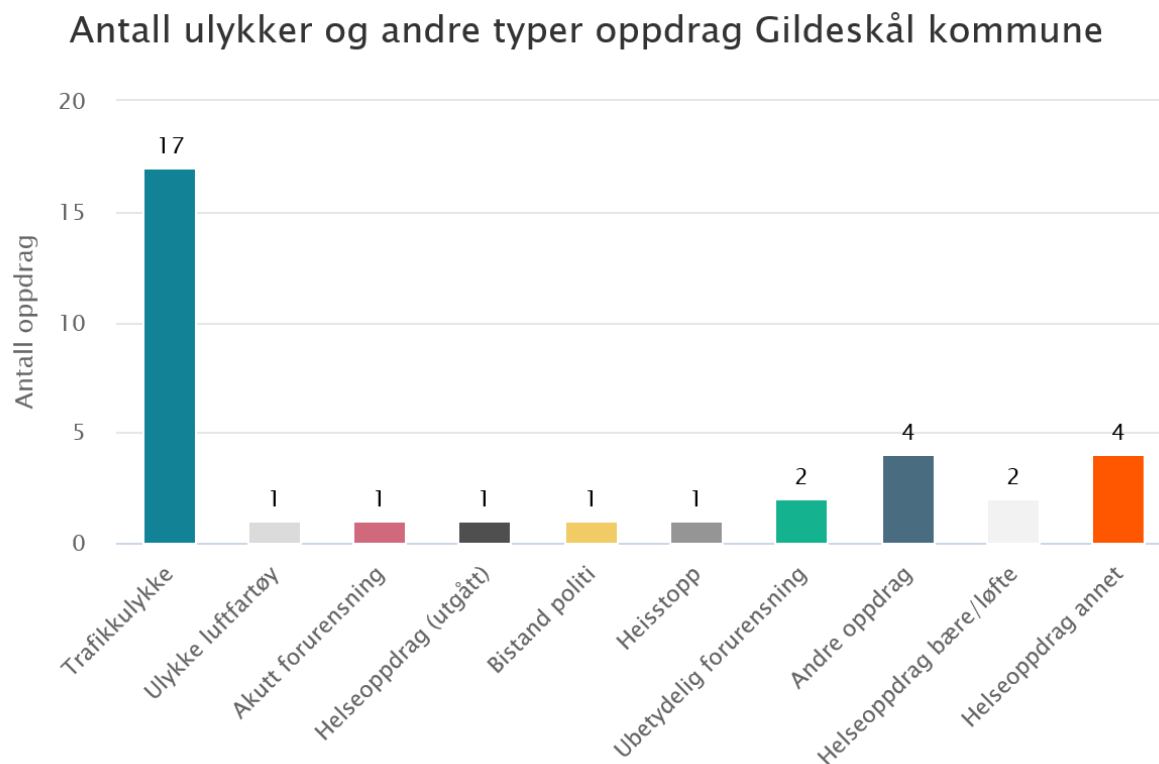
Bryter vi ned antall oppdrag i Gildeskål kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 16 oppdrag av totalt 50 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 32 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning utgjør 40 prosent, brann i gress- eller innmark 13 prosent og brann i el stasjon 13 prosent av oppdragene knyttet til brannhendelser. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Gildeskål kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 34 oppdrag av totalt 50 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 68 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykker utgjør 50 prosent, helseoppdrag 18 prosent og andre oppdrag 12 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Gildeskål kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

4.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Statistikken viser at trafikkulykker er den hendelsen brann- og redningstjenesten rykker flest ganger ut på. En tredjedel av alle oppdragene er relatert til trafikkulykker. Andre hendelser som skiller seg ut er brann i bygning og helseoppdrag.

De største beredskapsmessige utfordringene i kommunen knyttet til trafikkulykker knyttet til RV17 med fem tunneler av varierende tilstand og brann på Gildeskål bo- og servicesenter på Inndyr..

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke

ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften¹⁵ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Gildeskål kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2013. I Gildeskål ROS (2013) er det definert 18 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 7 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Gildeskål ROS-analyse (2013)

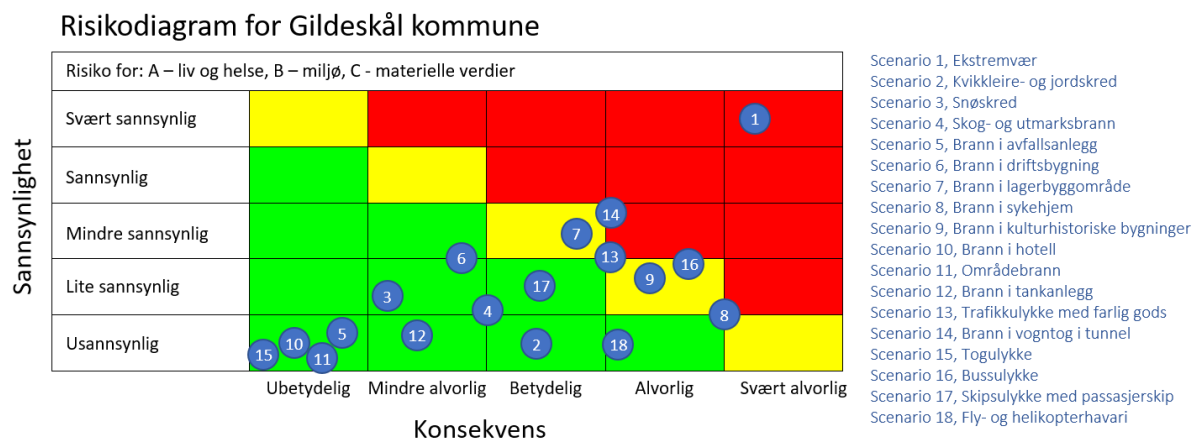
Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 5	Trafikkulykker med tungtransport/farlig gods (i tunnel/utenfor tunnel)	x
Scenario 7	Skipsforlis langs kysten (akutt forurensning)	x
Scenario 8	Ras/snø/jord/stein	x
Scenario 9	Flom/springflo/stormflo	x
Scenario 10	Ekstremvær	x
Scenario 14	Alvorlig hendelse på offentlig sted (trusler, psykiatri, utøvelse av vold mv)	x
Scenario 15	Fly-/helikopterhavari	x

Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Gildeskål kommune.

Trafikkhendelser, bygningsbranner og naturhendelser medfører samlet sett så stor grad av risiko at disse hendelsestypene bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten i kommunen.

Figur 4: Risikodiagram for Gildeskål kommune

¹⁵ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Brannhendelser og estimert boligbrann i Gildeskål kommune

Statistikken viser at en tredjedel av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Kommunens eneste sykehjem er Gildeskål bo- og servicesenter. Sykehjemmet har implementert ulike forebyggende tiltak som blant annet sprinkelanlegg og etablert vaktordning, noe som minimerer risikoen for brannspredning.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Gildeskål kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Nygårdsjøen eldrecenter		10	Ja	Nei	Ja	Ja
Sandhornøy eldrecenter		10	Ja	Nei	Ja	Ja
GIBOS (Inndyr)	54		Ja	Ja	Ja	Ja

Heimsjyen er det eneste hotellet i kommunen, men derimot mange mindre overnattingssteder som er spredt i kommunen (Kjellingstraumen Fjordcamp, Holiday Home, Arnøya brygge og Salmon Island).

Brann i bygning utgjør 12 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykker ut på i perioden 1.mai 2016 - 4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 1,5 boligbranner i Gildeskål kommune per år, og 1,5 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Inndyr er det predikert at det vil være 1 boligbrann per år, mens i Grimstad/Mevik er det predikert 1 boligbrann hvert 13. år. Tabellen nedenfor er en oversikt over hvor ofte det forventes en boligbrann hvert år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Gildeskål kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Inndyr m/omegn	1 brann hvert år	1 brann hvert år
Sør/nord-Arnøya	1 brann hvert 5. år	1 brann hvert 5. år
Nygårdsjøen	1 brann hvert 4,5. år	1 brann hvert 5. år
Grimstad/Mevik	1 brann hvert 13. år	1 brann hvert 14. år

Trafikkbilde langs Fv17

Den viktigste transportåren i Gildeskål kommune er Fv17 (Kystriksveien) som går gjennom Bodø, Gildeskål og Meløy kommune. Det er relativt høy døgnetrafikk (ÅDT) på denne veistrekningen med 1025 kjøretøy i gjennomsnitt per døgn (Statens vegvesen, 2017).

Trafikkhendelser og særlig transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods

skjer på vei (DSB, 2018). I Salten fraktes det daglig farlig gods og stoff på E6. I Gildeskål fraktes det farlig stoff langs Fv17 til ulike virksomheter, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres daglig langs denne veistrekningen. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Tunneler representerer en viss risiko for ulykker i forhold til transport av farlig gods og øvrige trafikkulykker. I hovedsak er det på E6 det transporteres farlig gods som blant annet eksplosive stoffer, gasser og brannfarlige væsker, men denne type transport foregår også i mindre skala på Fv17. I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme på Fv17. I Gildeskål kommune er det er 5 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Gildeskål kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Eivikhammerentunnelen	Fv17	258	1972	
Noviktunnelen	Fv475	1128	1967	x
Skaugvolltunnelen	Fv17	247	1972	
Storvikskartunnelen	Fv17	3116	1995	x
Sundsfjordtunnelen	Fv17	772	1975	x
Vindviktunnelen	Fv17	988	1972	x

Trafikkbildet øker i sommerhalvåret på Fv17. En årsak til økningen av antall turistbusser, bobiler og øvrige personbiler på Fv17 i sommerhalvåret, er at turister ønsker å kjøre langs kysten til/fra Helgeland og Trøndelag. I juli 2017 var det i gjennomsnitt 1675 kjøretøy per døgn på Fv17 (Statens vegvesen 2017).

Det må også nevnes at veistrekningen har forholdsvis stor skredfare. Skredfaren er knyttet til sørpe, stein, flom, snø og is (ROS Salten 2017). Skredfaren er størst og spesielt utsatt på Fv17 ved Setvikdalen og Tårnvik.

Det har skjedd 17 trafikkulykker i Gildeskål kommune siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene.

Sjøtransport

Transport langs sjø er en viktig transportåre til Gildeskål kommune. Det er kaianlegg knyttet til hurtigbåtene på Sandhornøy, Arnøyene, Fugløya, øygruppa Fleinvær, Våg og Sund. Det er en økning i skipstrafikken langs kysten. Skipstrafikken langs kysten består i stor grad av fiskefartøy, passasjerskip og stykkgodsskip, samt skip som frakter farlig stoff og gods.

Elkem Mårnes er det eneste havneanlegg i Gildeskål kommune som er definert som International Ship and Port Facility Security (ISPS-terminal). Dette er det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg mot tilsiktede uønskede handlinger. Regelverket ble vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i 2002. Regelverket trådte i kraft 1. juli 2004 (kystverket.no, 2019).

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil forekomme i Gildeskål kommune.

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Gildeskål består i stor grad av industri, offentlige arbeidsplasser, primærnærings, servicebedrifter og turisme. Næringslivet i kommunen er forholdsvis spredt, men hovedsakelig sentralisert i områdene rundt Inndyr.

Primærnæringen er særlig knyttet til havbruk, og er en av de viktigste næringene i Gildeskål kommune. Gildeskål kommune er rik på naturressurser og et satsningsområde er å legge til rette for å videreutvikle den tradisjonelle oppdrettsvirksomhet og legge forholdene til rette for å etablere nye virksomheter knyttet til havbruksnæringen generelt. Virksomheter av større karakter innen havbruksnæringen: Sundsfjord Smolt (Sundsfjord) og GIFAS-Salten Aqua (Inndyr).

I de siste årene har reiselivsnæringen (opplevelser) blitt en viktig næring i Gildeskål og reiseliv er et viktig satsningsområde i kommunen. Det satses på ulike aktiviteter knyttet til sjø og vann, og gå og klatreturer.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 29. juni 2020 redegjorde Gildeskål kommune muntlig for slokkevannsituasjonen i kommunen. Det er behov for å kartlegge dette nærmere. Kommunaldirektøren skal oversende status slokkevann til Salten Brann IKS. Kartleggingen av slokkevann blir et vedlegg i brannordningen. Gildeskål kommune har i budsjettet for 2021 bevilget penger til innkjøp av tankvogn.

4.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Gildeskål kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene (andreinnsats) til Gildeskål er Knaplund, Misvær, Ørnes og Glomfjord, samt innsatspersonell fra Bodø brannstasjon.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Gildeskål kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Inndyr brannstasjon.

Tjenestespekter Inndyr brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	0	0	26	20,8
Total antall timer	20	36,5	46	71,3
Stillingsbrøk	0,96%	1,75%	2,21%	3,43%

Tabell 9: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Våg brannstasjon.

Tjenestespekter Våg brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	0	2	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	0	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	0	3	0	3
Total antall timer	20	29	20	37
Stillingsbrøk	0,96%	1,39%	0,96%	1,78%

Tabell 10: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Sørarnøy brannstasjon.

Tjenestespekter Sørarnøy brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	0	2	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	0	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	0	3	0	3
Total antall timer	20	29	20	37
Stillingsbrøk	0,96%	1,39%	0,96%	1,78%

Tabell 11: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Nygårdsjøen brannstasjon.

Tjenestespekter Nygårdsjøen brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	0	10	0
Brannbekjempelse	8	0	8	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	0	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	0	2	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	0	0	0
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	0	0	0
Møteaktivitet	0	0	0	0
Akutt forurensning	0	0	0	0
Akutt helsehjelp	0	0	0	0
Total antall timer	20	0	20	0
Stillingsbrøk	0,96%	0	0,96%	0

Tabellen nedenfor viser kostnadene ved å ha røykdykkertjeneste og overflateredning i Gildeskål kommune.

Tabell 12: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste.

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. (16500x2) + (4500x8) + (4900x4) = 33000+36000+19600=88 600 kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. (2200x8)/2= 8800 kr.

Tabell 13: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Gildeskål kommune

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreierende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Gildeskål kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, eller at vær eller føreforhold gjør det vanskelig for samlet innsatsstyrke å nå fram til brann- eller ulykkesstedet innen 10-15 minutter etter at førsteinnsats er iverksatt, kan det organiseres med deltidspersonell med dreierende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Gildeskål er trafikkhendelse definert som et risikoområde og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å videreføre dagnes vaktordning som er deltidspersonell med dreierende vakt.

Et av satsningsområdene til Gildeskål kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er friluftaktivitet knyttet til ulike aktiviteter på vann og sjø, fjell- og klatreturer. På grunn av den økte aktiviteten på vann og sjø bør Gildeskål kommune vurdere å etablere overflateredning.

I dag har ikke Gildeskål røykdykkertjeneste og i henhold til lovverket stilles det heller ikke krav om at Gildeskål skal ha røykdykkertjeneste. Det å etablere en røykdykkertjeneste kan være en naturlig del og konsekvens av risikobildet i kommunen. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift og tunneler. Røykdykking har en livreddende funksjon ved at mennesker som er stengt inne i tett brannrøyk kan gis assistanse ved evakuering, samt begrense skadeomfanget og tap av verdier siden røykdykking muliggjør innvendig sløkkearbeid.

Røykdykking er forbundet med helsemessig risiko for involverte personell. På bakgrunn av dette stilles det strenge krav til personellens grunnleggende fysiske og psykiske helsetilstand, kompetanse, ferdigheter og det utstyret som skal benyttes. Dersom et brannvesen beslutter å etablere røykdykkerberedskap skal det i tillegg alltid vurderes om forventet utbytte av innsats står i forhold til risikoen ved røykdykking. Det er forholdsvis kostbart å ha røykdykkertjeneste. Kompetansen skal vedlikeholdes med blant annet fysiske tester, øvelser, utstyr og materiell. En viktig begrunnelse for ikke å etablere røykdykkerberedskap høyere enn nivå 0, har vært utfordringen med å vedlikeholde kompetansen for røykdykkere på et sted med svært få hendelser. Risikoforståelsen til mannskapene kan dermed være begrenset. I kapittel 6.1.2 gjorde vi rede for de ulike nivåene innen røykdykking og der går frem at i enkelte tilfeller kan det være

forsvarlig å gå inn i røykfylte hus med åndedrettsvern på nivå 0 (innsats uten røykdykking) hvis gitte forhold er oppfylt. Dette forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart og at mannskapene rykker inn i tilnærmet røykfrie omgivelser. Veileder for røykdykking setter relativt store begrensninger på innrykking mot tunnelbranner. Det er for eksempel en forutsetning at det ikke rykkes inn mot ventilasjonsretningen (må ha vind i ryggen) og tankbil benyttes i innrykking der det ikke finnes fast vannuttak i tunnelen.

Når det gjelder røykdykkertjenesten (nivå 1) kan kommunen vurdere å innføre denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til blant annet tunneler og Gildeskål sykehjem (GIBOS). Videre må dette også sees i sammenheng med ROS-analyse og hendelsesfrekvensen. Det kan nevnes at GIBOS har implementert ulike forebyggende- og beredskapsmessige tiltak som blant annet sprinkelanlegg, direktevarsling 110-sentral, etablert vaktordning, øvelser og planverk. Kommunen bør ha fokus på det forebyggende arbeidet som kan kompensere for å etablere røykdykkertjeneste. Det er ingen risikoområder i kommunen som tilsier at det bør etableres røykdykkertjeneste. I komplekse og større hendelser kan røykdykkere bistå fra Ørnes og Glomfjord, samt Bodø brannstasjon kan eventuelt frakte røykdykkere ut med helikopter.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten må ha særlig fokus på håndtering av trafikkhendelser tilknyttet vei, tunnel og farlig gods. Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsattpersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsattpersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsattpersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsattpersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten i Gildeskål må ha særlig fokus på håndtering av brannhendelser og trafikkhendelser.

Inndyr brannstasjon

Gildeskål kommune ga uttrykk på dialogmøtet den 29. juni 2020 om at de ønsker å få vurdert om det er mulig å redusere antall innsattpersonell fra 16 til 12. I henhold til dimensjoneringsforskriften §5-1 som omhandler innsatsstyrkens størrelse står det: «enhver kommune skal ha beredskap for brann og ulykker som sikrer innsats i hele kommunen innenfor krav til innsatstider etter §4-8. Samlet innsatsstyrke skal være minst 16 personer, hvorav minst 4 skal være kvalifiserte som utrykningsledere». Det er tilstrekkelig å ha 12-16 personer i Inndyr som kan håndtere en førsteinnsats, og dette er innenfor dimensjoneringsforskriften §5-1. Dette må sees i sammenheng med innsatsstyrken fra Knaplund, Ørnes og Bodø. Inndyr brannstasjon skal være førsteinnsatsen til andreinnsatsen fra de nevnte brannstasjonene kommer til hendelsen. Velger Gildeskål kommune å gå ned på antall personer i innsatsstyrken på Inndyr må dette vurderes nøye i samråd med Salten Brann IKS. Det som taler mot å redusere antall innsattpersonell er at man blir veldig sårbare i hendelser.

Dagens mannskapsbil i Inndyr er fra 1991 og vurderes å skiftes ut. Det vil være mer hensiktsmessig å erstatte mannskapsbilen med en fremskutt enhet som er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til brann- og trafikkhendelser. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. En fremskutt enhet i Inndyr (Gildeskål) skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brannhendelser og akutt førstehjelp. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilen, siden det kreves førerkort klasse B eller C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon. En forutsetning for å anskaffe fremskutt enhet er at det blir etablert tankbil på stasjonen.

Nygårdsjøen brannstasjon

Nygårdsjøen brannstasjon er i dårlig teknisk tilstand og det vil koste forholdsvis mye å oppgradere den for å tilfredsstillende dagens HMS-krav. Formålet med innsatsstyrken på Nygårdsjøen er å etablere vannforsyning til støttestyrken fra Inndyr kommer. Innsatsstyrken har lav utrykningsfrekvens og på grunn av demografisk utvikling kan det framover bli utfordrende å rekruttere nye innsatspersonell.

Ut i fra en totalvurdering kan det være fornuftig å samordne tjenesten på Nygårdsjøen brannstasjonen med Knaplund brannstasjon, der Knaplund brannstasjon ivaretar tjenestetilbudet til Nygårdsjøen. Estimert innsatstid fra Knaplund til Nygårdsjøen er 26 minutter og dette er innenfor regelverket jmf. veiledning til dimensjoneringsforskriften §4-8. Denne løsningen for Nygårdsjøen imøtekommer de oppgaver og beredskapsmessige utfordringer som er påkrevd i henhold til lovverket og definerte risikoområder.

En forutsetning er at Knaplund brannstasjon har tilstrekkelig med mannskaper, utstyr og materiell. For å sikre tilfredsstillende slokke-vannforsyning, må Bodø kommune etablere tankbil med pumpe som gjøres tilgjengelig for styrken.

Våg brannstasjon

Ut i fra en samlet risikovurdering kan det være fornuftig å beholde dagens brannstasjonsordning på grunn av befolkningsgrunnlaget, beliggenhet og forholdsvis lang avstand til andreinnsats. Videre er de sårbare med hensyn til naturhendelser som ekstremvær, ras og skred som kan føre til total isolasjon og derfor kan det være fornuftig å ha mannskaper som kan benyttes i en førsteinnsats i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken (andrestyrken) fra Inndyr og Bodø kommer. Mannskapene fra Bodø kommer i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelaterte oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Våg bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Våg være akutthjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten.

Det er viktig å påpeke at denne tjenesten er et supplement til helsetjenesten og at Helse Nord blir fakturert for de oppdragene som innsatspersonell i Våg utfører.

Dagens støttekjøretøy på Våg er fra 1992 og vurderes å skiftes ut. Det vil være mer hensiktsmessig å erstatte støttekjøretøyet med en fremskutt enhet (mindre målrettet kjøretøy). En fremskutt enhet på Våg skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brannhendelser og akutt førstehjelp. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon.

Det er verdt å merke seg at brannstasjonen er i teknisk dårlig forfatning, og det er derfor nødvendig å oppgradere stasjonen. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonen oppfyller både tekniske krav og HMS krav.

Sørarnøy brannstasjon

Ut i fra en samlet risikovurdering er det fornuftig å beholde dagens brannstasjonsordning som kan benyttes i en førsteinnsats. Dette grunner i at de er sårbar på grunn av beliggenhet (øy), samt at det er etablert et forholdsvis stort næringsliv med Salten Aqua og overnattingsstedet Arnøya brygge. Det også etablert barnehage og grunnskole på Sørarnøy. Formålet med innsatsstyrken på Sørarnøy er at de skal være førsteinnsatsen i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken fra Inndyr og Bodø kommer. Mannskapene fra Bodø kommer i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelaterte oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å

håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Sørarnøy bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Sørarnøy være akuttgjeldere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten.

Det er viktig å påpeke at denne tjenesten er et supplement til helsetjenesten og at Helse Nord blir fakturert for de oppdragene som innsatspersonell på Sørarnøy utfører.

Dagens støttekjøretøy på Sørarnøy er fra 2006 og vurderes å skiftes ut. Det vil være mer hensiktsmessig å erstatte støttekjøretøyet med en fremskutt enhet (mindre målrettet kjøretøy). En fremskutt enhet på Sørarnøy skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brannhendelser og akutt førstehjelp. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon.

Det er verdt å merke seg at brannstasjonen er i teknisk dårlig forfatning, og det er derfor nødvendig å oppgradere stasjonen. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonen oppfyller både tekniske krav og HMS krav.

Oppsummering brannordning Gildeskål kommune

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Gildeskål kommune foreslåes følgende brannordning:

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Inndyr	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	16	12-16
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder/sjåfør - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder/sjåfør - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Overflateredning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96% - Utrykningsleder: 2,21%	- Konstabel: 1,75% - Utrykningsleder: 3,43%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20 - Utrykningsleder: 46	- Konstabel: 36,5 - Utrykningsleder: 71,3
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning

Ny felles brannordning Salten Brann IKS- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Nygårdsjøen	Antall innsatspersonell	8	Nygårdsjøen brannstasjon samordner tjenesten med Knaplund brannstasjon
	Vaktordning og antall	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	
	Tjenesteleveranse	- Brannhendelser	
	Kjøretøy	- Har ikke kjøretøy	
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	
	Antall timer	- Konstabel: 20	
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Våg	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	8	8
	Vaktordning §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser	- Brannhendelser - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Støttekjøretøy	- Fremskutt enhet (personbil)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	- Konstabel: 1,39%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20	- Konstabel: 29
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Sørarnøy	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	8	8
	Vaktordning §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser	- Brannhendelser - Akutt førstehjelp
	Kjøretøy	- Støttekjøretøy	- Fremskutt enhet (Personbil)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	- Konstabel: 1,39%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 20	- Konstabel: 29
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav

4.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 18: Forventede økonomiske effekter for Gildeskål kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	254 942	234 873
Nødnettlicenser	159 538	143 057
Vaktordning	1 718 872	1 262 626
Økt timeantall		54 290
Totale kostnader	2 133 352	1 694 846

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

5. Brann- og redningsberedskap i Hamarøy kommune

Som nevnt i hovedrapporten ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndstiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Hamarøy kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Hamarøy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Hamarøy kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Hamarøy kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Hamarøy kommune, Brann ROS-2020, Hamarøy ROS (2018-2021) og Tysfjord ROS (2015).

5.1 Hamarøy kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonene til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ¹⁶
Hamarøy	2013 (land) 799 (sjø)	2723	2790/2856	1441	1241

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder¹⁷.

Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Hamarøy kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Hamarøy	Oppeid	549
Hamarøy	Drag	294

Tilsammen er det 843 innbyggere i tettstedene Oppeid og Drag. Hamarøy kommune har forholdsvis spredt bosetning, der de fleste innbyggerne bor i spredtbygde strøk og grender langs E6, kysten og Tysfjorden. De største grendene er: Storjord, Innhavet, Musken, Tranøy, Skutvik og Ulsvåg.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra brannstasjonene på Oppeid, Innhavet, Drag og Storjord til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Oppeid	Drag	34 minutter	35 kilometer
Oppeid	Storjord (Joker)	32 minutter	31,5 kilometer
Oppeid	Korsnes	41 minutter	39,8 kilometer
Oppeid	Skutvik	23 minutter	20 kilometer

¹⁶ Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

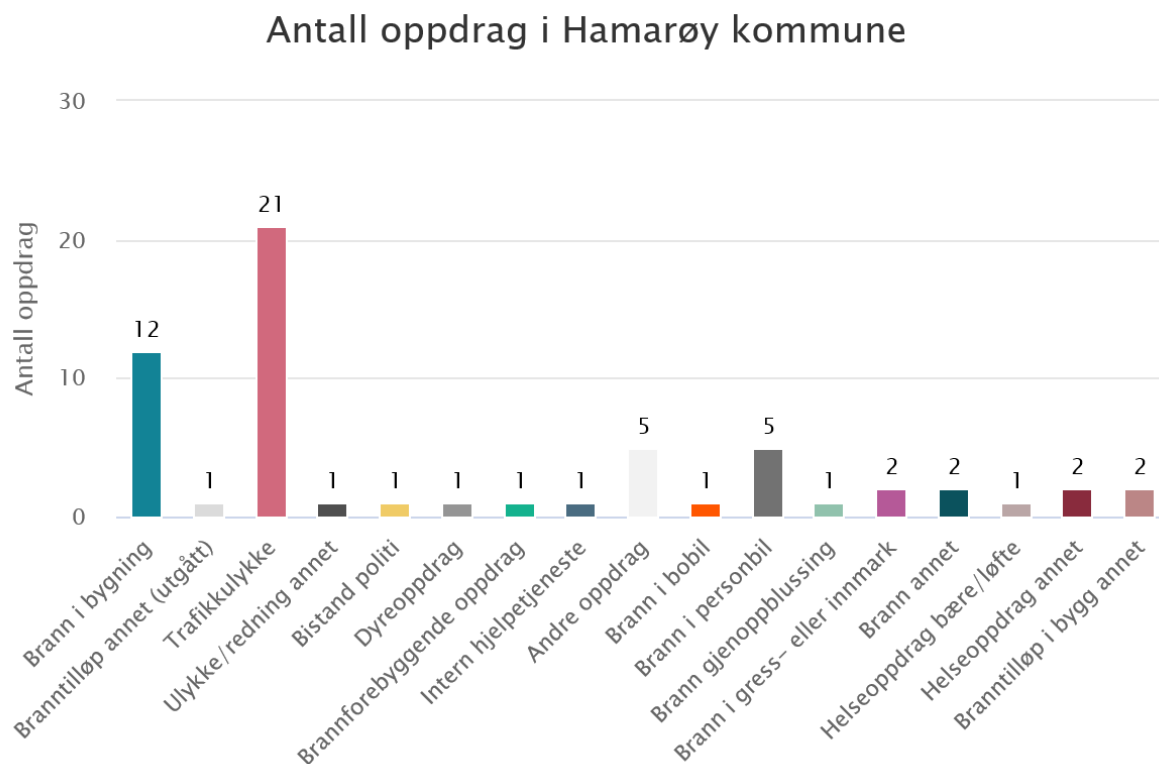
¹⁷ En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Oppeid	Tranøy	21 minutter	15 kilometer
Oppeid	Ulsvåg	18 minutter	16 kilometer
Oppeid	Innhavet	40 minutter	42 kilometer
Oppeid	Nevervik	48 minutter	39,3 kilometer
Oppeid	Finnøy	67 minutter	66,7 kilometer
Innhavet	Storjord (Joker)	37 minutter	41 kilometer
Innhavet	Korsnes	47 minutter	49,4 kilometer
Innhavet	Drag	15 minutter	16 kilometer
Innhavet	Tranøy	58 minutter	57 kilometer
Innhavet	Skutvik	60 minutter	62 kilometer
Innhavet	Ulsvåg	24 minutter	26 kilometer
Innhavet	Nevervik	55 minutter	49 kilometer
Innhavet	Finnøy	27 minutter	24, 4 kilometer
Drag	Skutvik	53 minutter	54 kilometer
Drag	Ulsvåg	17 minutter	18,5 kilometer
Drag	Storjord (Joker)	32 minutter	33,6 kilometer
Drag	Korsnes	41 minutter	42 kilometer
Drag	Tranøy	48 minutter	48,3 kilometer
Drag	Nevervik	48 minutter	41,4 kilometer
Drag	Finnøy	41 minutter	39,8 kilometer
Storjord (Joker)	Skutvik	51 minutter	50,7 kilometer
Storjord (Joker)	Ulsvåg	15 minutter	15,1 kilometer
Storjord (Joker)	Tranøy	49 minutter	45,7 kilometer
Storjord (Joker)	Nevervik	21 minutter	12,6 kilometer
Storjord (Joker)	Korsnes	10 minutter	8,4 kilometer

Oppdrag og hendelsestyper

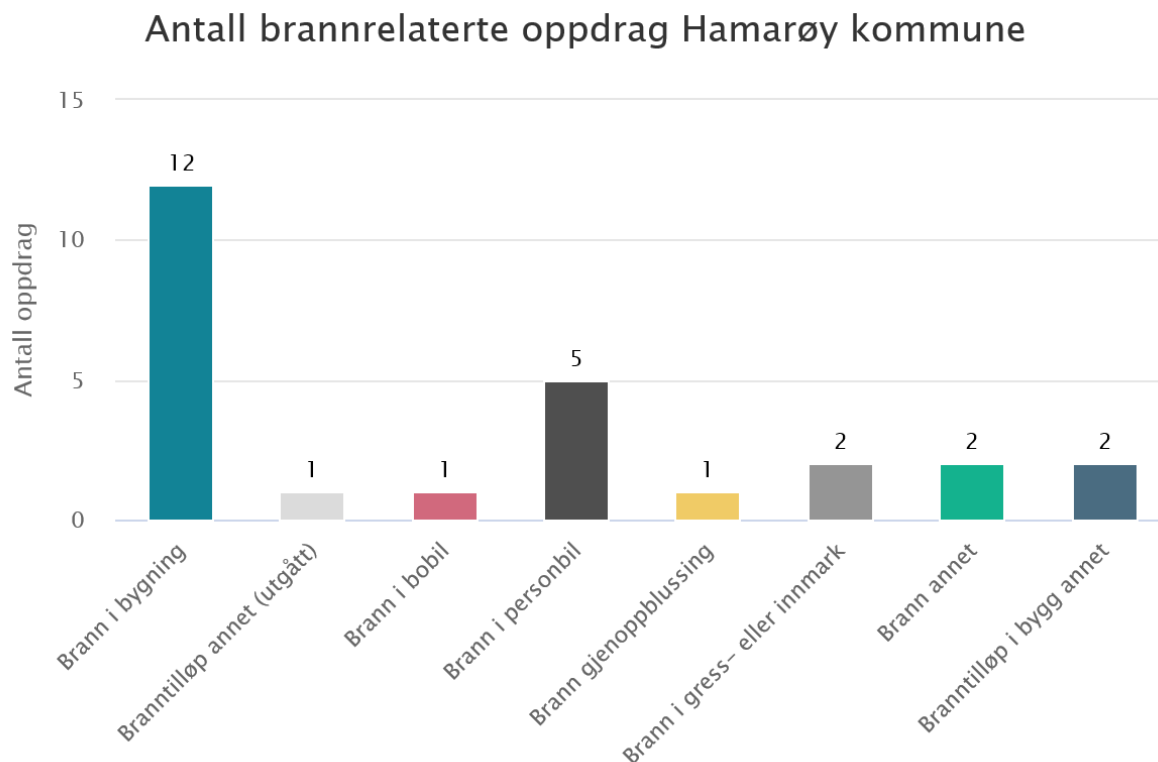
Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Hamarøy kommune hadde totalt 60 antall oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 17 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er trafikkulykker og brann i bygning som brann- og redningsvesenet rykker ut flest ganger på i Hamarøy kommune. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Hamarøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

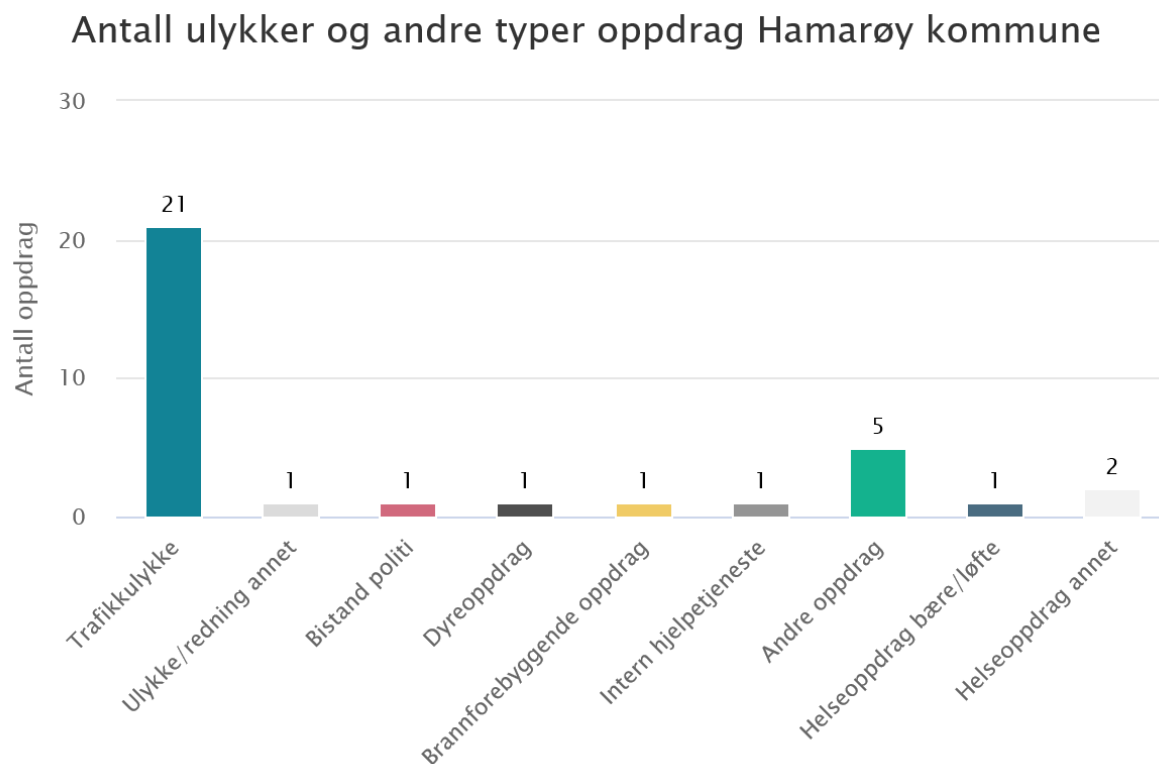
Bryter vi ned antall oppdrag i Hamarøy kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 26 oppdrag av totalt 60 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 43 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning utgjør 46 prosent og brann i personbil/bobil 23 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Hamarøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

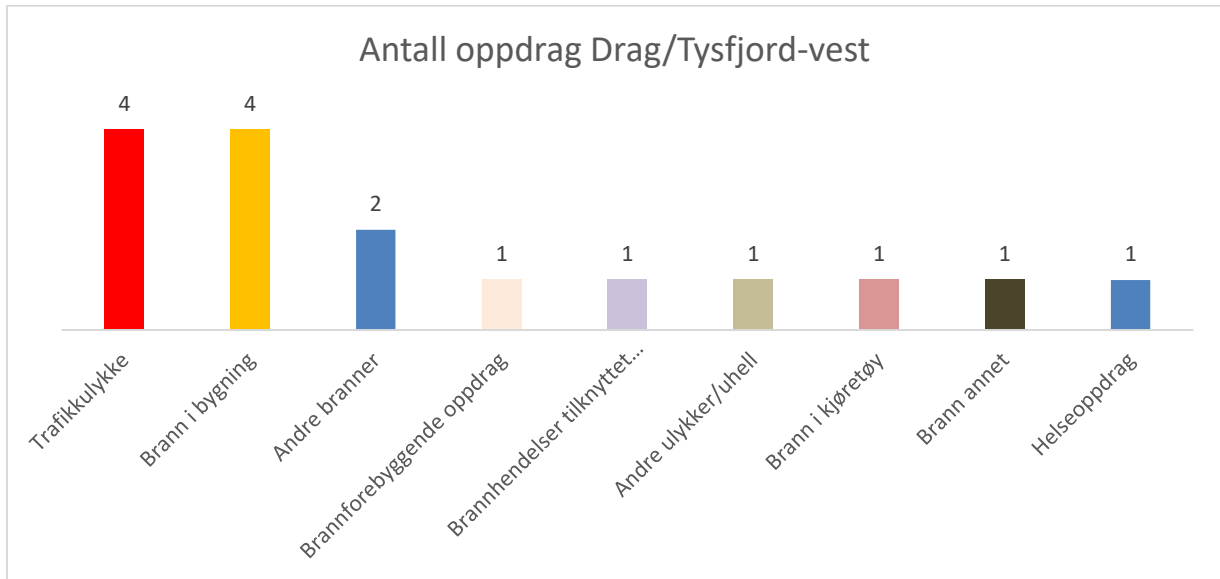
Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 34 oppdrag av totalt 60 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 57 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykke utgjør 62 prosent, andre oppdrag 15 prosent og helseoppdrag 9 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Hamarøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Statistikken som er presentert så langt er for Hamarøy kommune. Figur 4 viser antall hendelser som er knyttet til Drag brannstasjon (Tysfjord-vest) i tidsperioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Det var totalt 16 oppdrag fordelt på 9 ulike hendelsestyper som brann- og redningstjenesten rykket ut på.

Figur 4: Oversikt over antall oppdrag Drag brannstasjon fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

5.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

De største beredskapsmessige utfordringene i Hamarøy kommune er knyttet til trafikkhendelser og ulike typer brannhendelser.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften¹⁸ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Hamarøy kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2018, men kommunen har ikke utarbeidet en helhetlig kommunal ROS-analyse etter at Tysfjord vest ble innlemmet i Hamarøy kommune fra og med 1. januar 2020. Vi velger derfor å ta med relevante uønskede hendelser fra Tysfjord ROS (2015). I Hamarøy ROS (2018) er det definert 8 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 5 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

¹⁸ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Hamarøy ROS-analyse (2018-2021)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 2	Ekstremvær med strøm- og ekombrudd	x
Scenario 4	Brann ved Hamarøy bygdeheim	x
Scenario 6	Møteulykke i Merkforrbakkan	x
Scenario 7	Hurtigbåt kolliderer med kai i Skutvik	x
Scenario 8	Skyteepisode ved Hamarøy sentralskole	x

I Tysfjord ROS (2015) er det definert 13 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 5 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 5: Oversikt over scenarioer i Tysfjord ROS-analyse (2015)

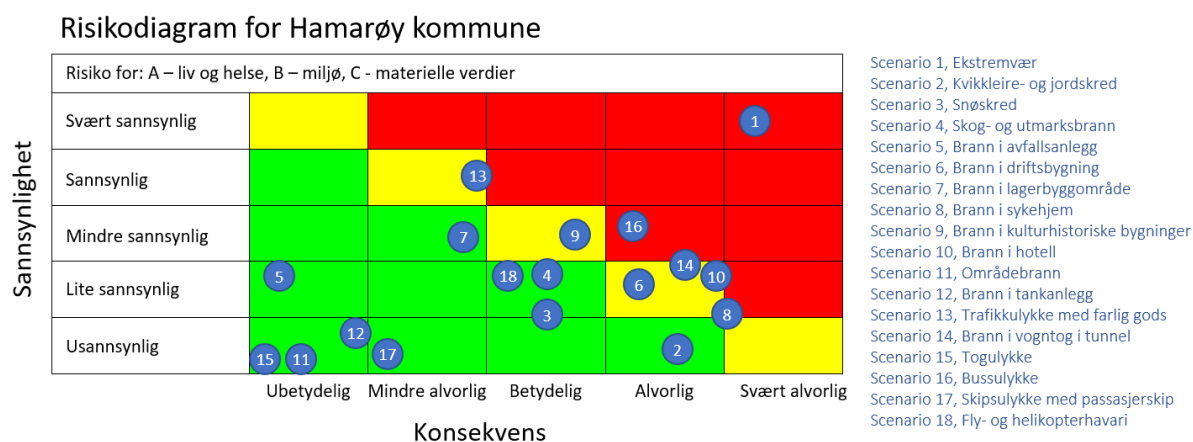
Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 1	Ekstremt uvær-sterk storm, mye nedbør, stormflo og snøskred	x
Scenario 5	Trafikkulykke under transport av kjemisk farlig stoff	x
Scenario 6	Kollisjon mellom ferge og lasteskip 1 kilometer ut i fjorden ved Kjøpsvik	x
Scenario 9	Industribrann - The Quartz Corp AS	x
Scenario 11	Skogbrann i Musken og Mannfjordbotn på grunn av langvarig tørkeperiode	x

Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 5 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Hamarøy kommune¹⁹. Ulike typer transportulykker knyttet til vei er betydelige risikomomenter, og bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningsberedskapen i kommunen. Videre utgjør brann i bebyggelse, overnattingssteder og sykehjem risikoområder som beredskapen må være dimensjonert for å håndtere.

¹⁹ Tysfjord vest er ikke en del av denne analysen

Figur 5: Risikodiagram for Hamarøy kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Hamarøy kommune

Statistikken viser at det håndteres forholdsvis mange brannhendelser i kommunen. Det er overnattingssteder på Innhavet, Ulsvåg, Storjord og Tranøy. Videre er Hamsunsenteret og lulesamisk senter Arran, trebygninger som bør vises beredskapsmessig oppmerksomhet.

Kommunens eneste sykehjem er Hamarøy bygdetun på Oppeid. Sykehjemmet er ikke sikret mot brann med sprinkelanlegg, noe som øker sannsynligheten for at det er behov for assistert evakuering ved brannhendelser.

Tabell 6: Oversikt over helsebygg i Hamarøy kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Hamarøy bygdeheim (10-minutter)	27		Ja	Nei	Ja	Ja
Hamarøy bosenter (Oppeid)		10	Ja	Nei	Ja	Ja
Ulsvåg bofelleskap		7	Ja	Ja	Ja	Nei
Innhavet eldreboliger		6	Ja	Ja	Ja	Nei
Storjord omsorgsboliger		7	Ja	Nei	Nei	Ja
Dragstunet		16	Ja	Nei	Ja	Ja

Brann i bygning utgjør 20 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 2 boligbranner i Hamarøy kommune per år, og 4 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Ytre Hamarøy er det

predikert at det vil være 1 boligbrann per år, mens i Musken/Nordbugt. er det predikert 1 boligbrann hvert 56. år. Tabellen nedenfor er en oversikt over hvor ofte det forventes en boligbrann hvert år.

Tabell 7: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Hamarøy kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Ytre Hamarøy	1 brann hver 6. måned	1 brann hvert år
Drag m/omegn	1.brann hvert år	1 brann hvert 2. år
Innhavet m/omegn	1 brann hvert 2. år	1 brann hvert 5. år
Storjord/Korsnes	1 brann hvert 3. år	1 brann hvert 7. år
Musken/Nordbugt.	1 brann hvert 28. år	1 brann hvert 56. år

Trafikkbilde langs E6

Den viktigste transportåren i Hamarøy er E6 og er den lengste veistrekningen i Salten med en totallengde på 245 kilometer og 23,4 kilometer vei er i tunneler. Det er totalt 23 tunneler på E6; 16 i Sørfold, 2 i Hamarøy, 1 i Fauske og 4 i Rognan kommune. Totalt er det 20 kilometer vei som er i tunnelene i Sørfold og Hamarøy, og lengden på tunnelene varierer fra 39 meter til 4457 meter. Det er viktig å påpeke at mange av disse tunnelene ikke oppfyller dagens krav i tunnelsikkerhetsforskriften.

Gods- og passasjertrafikk foregår primært på E6. Dette gjelder både tyngre og lette kjøretøy. I følge rapporten «Nærings- og godsanalyse-Nordland» (2018) som er utarbeidet av Nordland Fylkeskommune estimeres det en betraktelig økning av tungtransport på E6 framover.

Kjernfjelltunnelen ligger på RV77 som er en sidevei fra E6, og veien går fra Saltdal kommune til riksgrensen i Sverige. Tunnelen går gjennom Kjernfjellet i Junkerdalen og ble åpnet 17. oktober 2019. Før tunnelen åpnet måtte tyngre kjøretøy kjøre ned en smal og bratt nedstigning i Junkerdalen. Etter at tunnelen åpnet, er det registrert (estimert) en økning av tyngre kjøretøy som kjører denne veistrekningen på 30 prosent, og mye av denne trafikken går videre langs E6 i Sørfold og Hamarøy. Den største beredskapsmessige utfordringen i Hamarøy er knyttet til trafikkhendelser langs E6.

Trafikkbilde langs RV827

Veistrekningen RV827 som går mellom Sommarset på E6 (Drag-krysset) og Drag er 4,3 kilometer og den er hovedfartsåren gjennom tidligere Tysfjord kommune. Veistrekningen har forholdsvis mye trafikk siden TQC ligger på Drag, og det er fergeforbindelse mellom Drag og Kjøpsvik. Det er også viktig å bemerke at det daglig transporteres farlig gods til og fra TQC på RV827 før den transporteres videre på E6. Det er også ukentlig transport av sprengstoff til Norcem Kjøpsvik. Denne transporten går langs E6, RV827 og fergesambandet Drag-Kjøpsvik. I vinterhalvåret er det mange tyngre kjøretøy som bruker denne veistrekningen (RV827) som

en alternativ omkjøringsmulighet til europaveisambandet, ettersom det ofte kan være dårlige kjøreforhold over Ulsvågskaret (E6). Statens vegvesen oppfordrer at tungtrafikken kjører denne traseen (Dahl, 2014).

Farlig gods

Transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Salten fraktes det daglig farlig gods og stoff på E6, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres langs E6. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier. De fleste transportulykker i Salten er relatert til veitrafikken, og statistikk fra Statens vegvesen (2019) viser at det er på E6-aksen fra Saltdal til Hamarøy at de fleste ulykker og dødsulykker skjer i Saltenregionen.

Videre representerer tunneler en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. I hovedsak er det på E6 det transporteres farlig gods som blant annet eksplosive stoffer, gasser og brannfarlige væsker. Data viser at det har vært en del ulykker i tunnelene på denne strekningen de siste årene, noe som innebærer at særlig de tunnelene som er på E6 utgjør en risiko. Når det gjelder Hamarøy så fraktes det store mengder farlig gods langs vei til blant annet TQC og Norcem Kjøpsvik.

Tunneler

I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme i Saltenregionen, når det er 47 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk. Det er naturlig at vi trekker fram E6 med 23 tunneler som går fra Saltdal til Hamarøy som et risikoområde.

Videre representerer tunneler en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. Data viser at det har vært en del ulykker i tunnelene på denne strekningen de siste årene, noe som innebærer at særlig de tunnelene som er på E6 utgjør en risiko. Steigentunnelen på FV835 utgjør også en risiko.

Tabell 8: Oversikt over tunnelene i Hamarøy kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Kråkmotunnelen	E6	500	2016	Ja
Tømmernestunnelen	E6	722	1988	Ja
Steigentunnelen	FV835	8079	1991	Ja

Trafikkulykker

Trafikkulykker langs E6 er definert som et risikoområde/trusselbilde; dette gjelder personbil, tungtrafikk, transport av farlig gods (stoff) og busstrafikk (turistbusser i sommerhalvåret). De fleste transportulykker i Salten er relatert til veitrafikken, og statistikk fra Statens vegvesen

(2019) viser at det er på E6-aksen fra Saltdal til Hamarøy at de fleste ulykker og dødsulykker skjer i Saltenregionen.

Det har skjedd 21 trafikkulykker i Hamarøy kommune siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene. Imidlertid viser tall fra Statens vegvesen at på E6-strekningen Fauske-Bognes var det 76 ulykker med totalt 6 omkomne, 16 alvorlige skadde og 83 lettere skadde i tidsperioden 2015 til juni 2020 (Statens vegvesen, 2020). Både Hamarøy kommune og Salten Brann IKS har gjennom sine ROS-analyser definert denne veistrekningen som et risikoområde.

Midlertidige tiltak på E6 i Hamarøy kommune

I 2007 trådte tunnelsikkerhetsforskriften som er basert på et EU-direktiv i kraft for tunneler på riksveier. Fra 2015 gjaldt forskriften også fylkesveier. Statens vegvesen har oppgradert og er i ferd med å oppgradere tunnelene på E6 for at de skal oppfylle nye EU-krav som har til formål å bedre trafiksikkerheten. Dette arbeidet forventes å være slutført innen 2022 (Statens vegvesen, 2018).²⁰ Statens vegvesen klarer ikke å fullføre dette arbeidet innen tidsfristen og har i den forbindelse utarbeidet midlertidige forebyggende- og beredskapstiltak på E6 i Sørfold inntil dette arbeidet er slutført. Dette gjelder strekningen Megården-Mørsvikbotn som har til sammen 16 tunneler. I dette pågående arbeidet har Salten Brann IKS kommet med innspill til både forebyggende- og beredskapsmessige tiltak. Eksempler på tiltak som er spilt inn er: tankbil, mobile røykvifter, UTV med henger og SPURV. Tiltakene blir implementert innen utgangen av 2021.

Sjøtransport

Hamarøy kommune har to hurtigbåtsamband (Drag og Skutvik) og fire fergesamband (Drag-Kjøpsvik, Bogenes-Skarberget, Bogenes-Lødingen og Skutvik-Skrova). Det er offentlig kaianlegg på Skutvik, Tranøy og Presteid.

I tilknytning til TQC er det et kaianlegg (Drag industrikai). Det er forholdsvis mye skipstrafikk til kaia, og den er klassifisert som ISPS terminal (International Ship and Port Facility Security). Dette er det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg mot tilsiktede uønskede handlinger. Regelverket ble vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i 2002. Det er til dels stor skipstrafikk i Tysfjorden til industrien på Drag og Kjøpsvik som kan føre til større sjøhendelser og akutt forurensning.

²⁰ I Nasjonal transportplan 2018-2029 ligger det inne midler til en fremtidig trase som legges utenom dagens trase. Denne traseen vil tidligst være ferdig i 2027.

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil føre til flere flommer i Hamarøy kommune.

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Hamarøy kommune består i stor grad av industri, offentlige arbeidsplasser, primærnæring, servicebedrifter og turisme. Næringslivet i kommunen er forholdsvis spredt, men hovedsakelig sentralisert i områdene rundt Oppeid, Skutvik, Innhavet og Drag. Det er cirka 20 gårdsbruk i kommunen.

The Quartz Corp (TQC) på Drag er den eneste bedriften i Hamarøy kommune som er definert som storulykkebedrift. TQC produserer ren kvartssand for bruk innen blant annet optisk industri, solcelle industri, fiberteknologi og elektronikkindustri, og eksporterer kvartspulveret til kunder over hele verden. I dagens produksjonsprosess benyttes blant annet flussyre (hydrogenfluorid) for rensing av produktet. Virksomheten oppbevarer inntil 450 tonn HF og er omfattet av kravene i «Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)».

Det kan nevnes at TQC planlegger å etablere et nytt klorineringsanlegg i tilknytning til det eksisterende anlegget for produksjon av kvartspulver. Den fremtidige klorineringsprosessen vil i tillegg benytte hydrogenklorid (HCl-gass). HCl-gassen kommer i 2 tonns stålbeholdere med et netto gassinnhold på 667 kg. De leveres med lastebil i en ISO-konteiner. Videre planlegger TQC å etablere nytt kaianlegg for å transportere kvartsen med skip.

TQC etablerer per dags dato et industrivern. Generelt er samarbeidet med industrivern i Salten i form av avtaler, ROS-analyser og beredskapsplaner i liten grad formalisert. Det er viktig at Salten Brann IKS har et godt samarbeid og oversikt over industrivern, siden Salten Brann IKS kan med hjemmel i lov rekvirere utstyr og personell fra industrivern ved behov (Forskrift om industrivern §13). Et resultat av et tettere samarbeid mellom industrivern og Salten Brann IKS er at ressursene blir bedre utnyttet og at kostnadene blir flyttet over på bedriften. TQC er pålagt gjennom storulykkeforskriften §9 å utarbeide en sikkerhetsrapport som blant annet skal dokumentere

- At det er etablert og iverksatt et systematisk arbeid for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker
- At risikoen for storulykker er identifisert, og at nødvendige tiltak er truffet for å redusere sannsynligheten for at slike ulykker inntreffer og begrense konsekvensene av storulykke
- At sikkerhet og pålitelighet er innarbeidet i planlegging, bygging, drift og vedlikehold av anlegg og infrastruktur tilknyttet drift forbundet med risiko for storulykker

Det planlegges å bygge en containerhavn på Drag. Formålet er å bygge en regional hub for containertransport inn og ut av nordre Salten og Søndre Ofoten. Dette bidrar til å flytte årlige 500 000 km tungtransport for TQC fra E6 mellom Straumen og Drag over på skip (containere

skipes inn og ut). Videre legges det opp til å etablere et industriområde i tilknytning til havnen for å legge til rette for ytterligere etablering og utvikling av større næringsprosjekter i regionen. Det er knyttet usikkerhet til når containerhavnen er ferdig utbygd. Prosjektet er fortsatt på planleggingsstadiet og avklarer mulige finansieringskilder.

Virksomheter av større karakter innen havbruksnæringen: Nordlaks Smolt AS (Innhavet), Arctic Salmon Center/Cermaq (Skutvik), Mainstream Norway (avd. Skutvik) og Ellingsen Seafood AS (avd. Musken) og Taste of North AS (Storjord/Korsnes).

Det er fem hotell i kommunen: Tysfjord hotell (Storjord), Ulsvåg Gjestegiveri og Fjordcamping, Sentrumsgården Motell (Oppeid), Tranøy fyr og Hamarøy hotell. Videre er det tre forholdsvis store campingplasser: Nes camping, Sørkil Fjordcamping og Notvann camping.

I Hamarøy oppbevarer og benytter virksomheter innen industri, næringsliv, transportsektor og landbruk farlige stoffer. Dette gjelder kjemikalier, stoffer, stoffblandinger, produkter, artikler og gjenstander som har slike egenskaper at de representerer en fare for mennesker, materielle verdier og miljøet. Hendelser relatert til farlige stoffer kan enten oppstå på de stasjonære anleggene eller ved transport, og de fleste ulykker relatert til farlige stoffer skjer i forbindelse med transport på vei. Det transporteres daglig store mengder farlige stoffer på E6, RV827 og FV835.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i store deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 17. juni 2020 hadde Hamarøy kommune en muntlig presentasjon over status slokkevann i kommunen. Kommunen har god oversikt over slokkevann og oppdaterer planverket per dags dato. Kommunen påpekte at de ikke har oversikt over slokkevann i Tysfjord vest, men at de jobber med å kartlegge dette. Hamarøy kommune må sende oversikt over slokkevann til Salten Brann IKS innen 27. november 2020.

5.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal

samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Hamarøy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene til Hamarøy er i Leinesfjord, Straumen, Fauske, samt innsatspersonell fra Bodø brannstasjon kan bistå i komplekse og omfattende brann- og trafikkhendelser. Der det er naturlig vil også innsatspersonell fra Kjøpsvik brannstasjon bidra.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Hamarøy kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 9: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Oppleid brannstasjon.

Tjenestespekter Oppleid brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	12	0	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	2
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	10,4	17,3	17,3	17,3
Total antall timer	30,4	65,8	37,3	79,8
Stillingsbrøk	1,46%	3,17%	1,79%	3,84%

Tabell 10: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Innhavet og Drag brannstasjon.

Tjenestespekter Innhavet og Drag brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell	
	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10
Brannbekjempelse	8	8
Røykdykking	0	0
Brann i vegetasjon	0	1
Trafikkhendelser generelt	2	3
Tungbilredning	0	0
Tunnelulykker	0	3,5
Overflateredning	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1
Møteaktivitet	0	2
Akutt forurensning	0	2
Vaktbyttetrening	4,5	6,5
Total antall timer	24,5	40
Stillingsbrøk	1,18%	1,92%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Hamarøy kommune.

Tabell 11: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. $(16500 \times 2) + (4500 \times 8) + (4900 \times 4) = 33000 + 36000 + 19600 = 88\ 600$ kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. $(2200 \times 8) / 2 = 8800$ kr.

Tabell 12: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Hamarøy kommune

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Hamarøy kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, kan det opprettes dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Hamarøy er trafikkhendelser definert som et risikoområdet og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å ha en person på vakt på Innhavet brannstasjon og på Oppeid brannstasjon.

I dag har ikke Hamarøy røykdykkertjeneste og i henhold til lovverket stilles det ikke krav om at Hamarøy skal ha røykdykkertjeneste. Det å etablere en røykdykkertjeneste kan være en naturlig del og konsekvens av risikobildet i kommunen. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift og tunneler. I noen tilfeller er det forsvarlig at mannskaper uten røykdykkerberedskap kan rykke inn i tunnelbranner med ånderettsutstyr. Dette forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart og at manskapene rykker inn i røykfrie omgivelser. Dette kan være aktuelt i de korte tunnelene, men vil være krevende i de lengre tunnelene. Veileder for røykdykking setter relativt store begrensninger på innrykking mot tunnelbranner. Det er for eksempel en forutsetning at det ikke rykkes inn mot ventilasjonsretningen (må ha vind i ryggen) og tankbil benyttes i innrykking der det ikke finnes fast vannuttak i tunnelen. Når det gjelder røykdykkertjenesten bør kommunen ha denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til blant annet tunneler, ferger, hurtigbåter og Hamarøy bygdeheim for å kunne ivareta behov for assistert evakuering. Det som også kan trekkes frem som et argument, er at hvis det skjer en trafikkhendelse i tunnel på E6 og forholdene er slik at brann- og redningstjenesten ikke kan rykke inn fra sør (Sørfold), kan innsatspersonell rykke inn fra nord (Hamarøy). Dette styrker den totale beredskapen på E6.

Det må vurderes hvor røykdykkertjenesten skal være lokalisert og hvor stor prosentandel av medarbeiderne som skal inngå i en gruppe med personell med utsjekk på røykdykkertjenesten. Normalt vil røykdykkergruppen utgjøre 50 prosent av den totale innsatsstyrken. Ut i fra risikoområdene, trafikkhendelser tunnel og Hamarøy bygdeheim, vil det være naturlig å etablere denne tjenesten enten på Oppeid eller Innhavet brannstasjon. Det er viktig å poengtere at det stilles egne HMS-krav for de brannstasjonene som har etablert røykdykkertjeneste.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten må ha særlig fokus på håndtering av trafikkhendelser, og da særlig trafikkhendelser tilknyttet vei, tunnel og farlig gods. I følge rapporten fra Multiconsult har innsatspersonell mangelfull kompetanse på

trafikkhendelser (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

Et av satsningsområdene til Hamarøy kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er friluftaktivitet knyttet til aktiviteter på vann og sjø. På grunn av den økte aktiviteten på vann bør Hamarøy kommune vurdere å etablere overflateredning.

Oppeid brannstasjon

Når det gjelder å ha innsatspersonell mellom 12-16 personer er det tilstrekkelig for å håndtere en førsteinnsats, og dette er innenfor dimensjoneringsforskriften §5-1 som omhandler dimensjonering. Dette må sees i sammenheng med innsatstyrken fra Innhavet, Drag og Leinesfjord brannstasjon. Oppeid brannstasjon skal være førsteinnsatsen til andreinnsatsen fra de nevnte brannstasjonene kommer til hendelsen. Når det gjelder brannstasjonen, må den oppgraderes i henhold til å dagens HMS-krav.

Innhavet og Drag brannstasjon

Det vil være hensiktsmessig å se på disse stasjonene under ett. I henhold til §4-8 i dimensjoneringsforskriften kan innsatstiden til tettsteder være 20 minutter såfremt det ikke er fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/sykehjem, eller strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift. Estimert kjøretiden mellom Innhavet og Drag er omtrent 14 minutter, noe gir muligheter for å vurdere hvordan man kan samkjøre innsatstyrken på Innhavet og Drag best mulig.

Ut i fra en sårbarhetsvurdering når det gjelder bosetningsmønster og rekrutteringsgrunnlaget, er det hensiktsmessig å ha delt vaktordning mellom innsatspersonell på Innhavet og Drag. En løsning som vil styrke beredskapen i Hamarøy er øke bemanningen på Innhavet brannstasjon. Det vil si at det totalt blir 16 innsatspersonell. Personene rekrutteres fra Drag brannstasjon som allerede har grunnutdanningen som kreves for innsatspersonell, samt godkjent kompetanse som akutthjelpere (helse). Innsatspersonellet går i dreiende vakt og i de ukene som personer fra Drag har vakt, er utrykningsbilen på Drag. Brannstasjonen blir fortsatt på Innhavet ettersom den oppfyller alle krav til HMS, samt at det er viktig å ha beredskap for trafikkhendelser både nord- og sørover langs E6. På brannstasjonen oppbevares materiell, utstyr og tankvogn (Statens vegvesen). Dagens brannstasjon på Drag oppfyller ikke dagens HMS-krav, og for å opprettholde brannstasjonen på Drag må det gjøres betydelige utbedringer eller bygge ny stasjon. men den kan brukes som garasjering for fremskutt enhet i de ukene hvor innsatspersonellet fra Drag har vakt. Privat utstyr oppbevares også i garasjen. Et annet moment

som det er viktig å trekke frem er at i de ukene hvor innsatspersonell som bor på Drag har vakt, er man garantert oppmøte ved hendelser. Ved å gå for denne modellen vil man også kunne møte rekrutteringsutfordringer på en god måte. Innhavet skal være førsteinnsats til andreinnsatsen kommer fra brannstasjonene på Oppeid og Leinesfjord. Ser vi på antall oppdrag hadde Drag brannstasjon totalt 16 utrykninger i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Innhavet brannstasjon hadde 32 utrykninger i samme tidsperiode, der halvparten av utrykningene var til trafikkulykker og en tredjedel til brann i bygning.

Det kan også nevnes at dagens utstyr og materiell på Drag brannstasjon er leaset et år av gangen av Ofoten brann- og redning. Årlige leiekostnader er 75 000 kroner.

Storjord brannstasjon

En videreføring av Storjord brannstasjon vil kreve høye investeringskostnader. Storjord brannstasjon har vaktstyrken «uten vaktordning» og stasjonen oppfyller ikke dagens HMS-krav. Statistikk fra BRIS viser at innsatsstyrken på Storjord brannstasjon har hatt to utrykninger siden 2016. Det er også utfordringer knyttet til rekruttering. Brannstasjonene på Innhavet og Oppeid kan gi publikum den samme tjenesten. Ut i fra en totalvurdering kan brannstasjonen avvikles og dette kommer ikke dette i konflikt med regelverket. I dimensjoneringsforskriften §4-8 står det at «Innsats utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter». Kjøretiden fra Oppeid til Storjord er 32 minutter og 37 minutter fra Innhavet til Storjord. Det kan også nevnes at dagens utstyr og materiell på Storjord brannstasjon er leaset et år av gangen av Ofoten brann- og redning. Årlige leiekostnader er 75 000 kroner.

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Hamarøy kommune foreslås følgende brannordning:

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Oppeid	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	16	12-16
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Mannskapsbil
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,46% - Utrykningsleder: 1,79%	- Konstabel: 3,17% - Utrykningsleder: 3,84%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 30,4 - Utrykningsleder: 37,3	- Konstabel: 65,8 - Utrykningsleder: 79,8
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	

Ny felles brannordning Salten Brann IKS- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Innhavet og Drag	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	Innhavet: 10 Drag: 10	Innhavet: 10 Drag: 6
	Vaktordning og antall §5-3	Innhavet: - 1 vakt - Sjøfører - Deltidspersonell uten fast vaktordning Drag: - Deltidspersonell uten fast vaktordning	Innhavet og Drag: - 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning Merknad Vakten rulleres mellom Innhavet og Drag
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	Innhavet: - Brannhendelser - Trafikkhendelser Drag: - Brannhendelser Trafikkhendelser	Innhavet og Drag: - Brannhendelser - Trafikkhendelser
	Kjøretøy	Innhavet: - Fremskutt enhet Drag: - Fremskutt enhet	- Fremskutt enhet - Tankbil (Statens vegvesen)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,18%	- Konstabel: 1,92%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 24,5	- Konstabel: 40
	Brannstasjon Innhavet	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	
	Brannstasjon Drag	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav for ren og skitten sone (ref. Krav fra arbeidstilsynet)
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Storjord	Antall innsatspersonell	3	Oppeid brannstasjon dekker Storjord
	Vaktordning og antall	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	
	Tjenesteleveranse	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	
	Kjøretøy	- Fremskutt enhet	
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	
	Antall timer	- Konstabel: 20	

5.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen.

Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 16: Forventede økonomiske effekter for Hamarøy kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	351 028	323 396
Nødnettlicenser	206 666	147 909
Vaktordning	2 244 751	1 954 239
Økt timeantall		120 748
Totale kostnader	2 802 445	2 546 292

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

6. Brann- og redningsberedskap i Meløy kommune

Som nevnt i kapittel 5 i hovedrapporten ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Meløy kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Meløy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Meløy kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Meløy kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning

er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Meløy kommune, Brann ROS-2020 og Meløy ROS (2020).

6.1 Meløy kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike tettsteder og bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ²¹
Meløy	873	6 270	5992/5575	2517	583

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i veiledning til dimensjoneringsforskriften. Denne paragrafen legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder²². Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Meløy kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Meløy	Ørnes	1644
Meløy	Glomfjord	1077
Meløy	Reipå	281
Meløy	Eidbukta	566

Til sammen er det 3 555 innbyggere i tettstedene Ørnes, Glomfjord, Reipå og Eidbukta. De resterende 2 725 innbyggerne bor i spredtbygde strøk (grender) og er i hovedsakelig sentrert i Halså, Neverdal, Engavågen, Ågskardet, Bolga, Meløya og Støtt.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra brannstasjonene i Glomfjord, Ørnes, Engavågen og Halså til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Halså	Engavågen	19 minutter	20,2 kilometer
Glomfjord	Engavågen	50 minutter	55,4 kilometer
Glomfjord	Halså	32 minutter	35,2 kilometer
Ørnes	Glomfjord	21 minutter	19,1 kilometer
Ørnes	Engavågen	66 minutter	72,3 kilometer

21 Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

22 En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Ørnes	Halsa	48 minutter	52 kilometer
Ørnes	Reipå	5 minutter	5,4 kilometer
Ørnes	Inndyr	40 minutter	41,8 kilometer

Fergerute Ågskardet-Forøy (Torghatten, 2020):

Ferga går regelmessig mellom kl.05:30-00.05 på hverdagene, kl.05:30-22:05 på lørdager og kl. 08:40-00:05 på søndager.

Fergerute Ørnes-Vassdalsvik-Meløysund-Bolga (Torghatten, 2020):

Ferga går regelmessig mellom kl.07:35-19.30 på hverdagene, kl.09:00-19:45 på lørdager og kl. 10:45-19:50 på søndager.

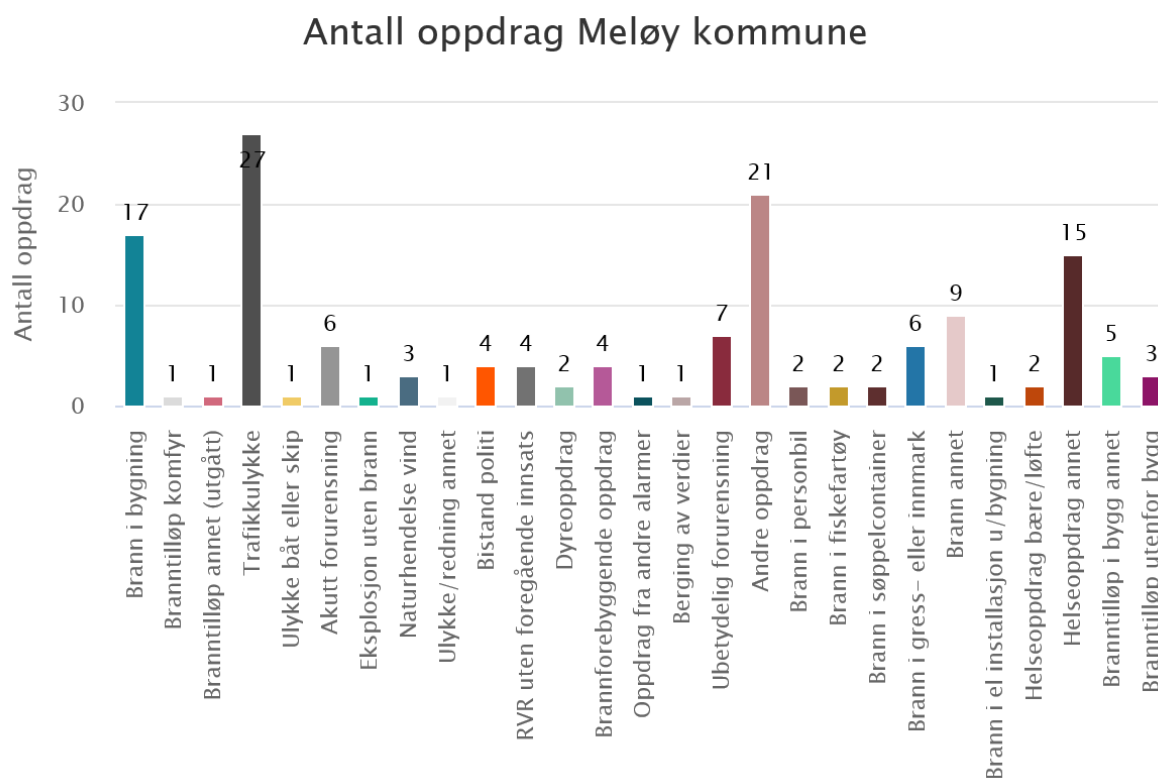
I henhold til veiledningen til dimensjoneringsforskriften §4-2, kan brann- og redningsvesen rekvirere utstyr og materiell når det er aktuelt. Når det gjelder ferje har Salten Brann IKS mulighet å rekvirere den når det er behov. Hvor lang tid det tar før ferja er operativ avhenger av tidspunktet på døgnet.

Oppdrag og hendelsestyper

Data fra BRIS²³ viser at brann- og redningstjenesten i Meløy kommune hadde totalt 149 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 27 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er trafikkulykker, andre oppdrag, brann i bygning og helseoppdrag som brann- og redningsvesenet i Meløy rykker ut flest ganger på. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

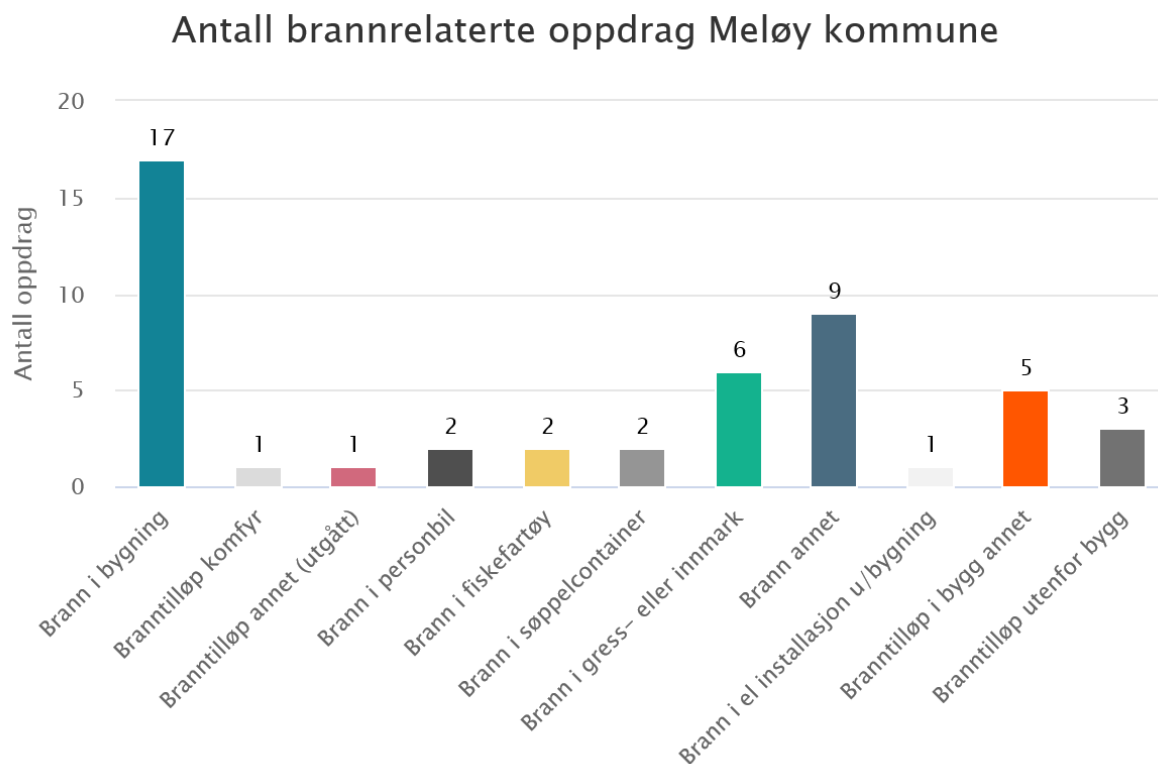
²³ BRIS er et rapporteringsverktøy (informasjon om hendelsene) for brann- og redningstjenesten i Norge.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Meløy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

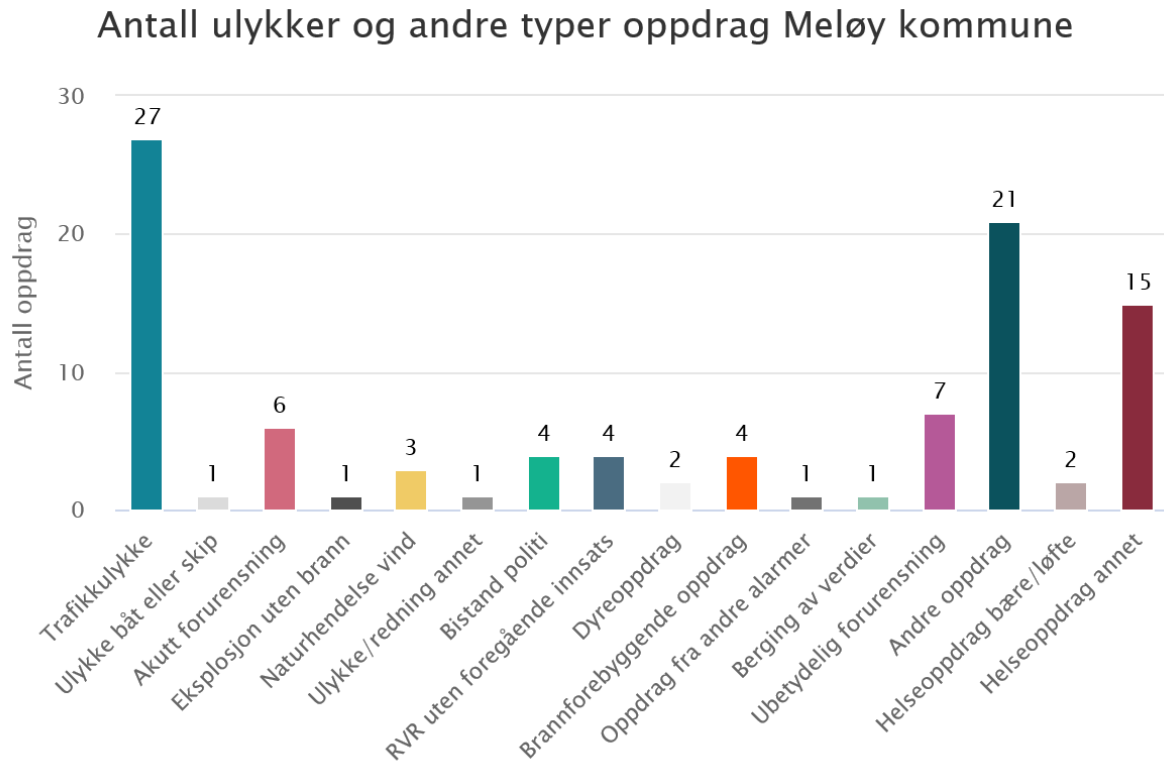
Bryter vi ned antall oppdrag i Meløy kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 49 oppdrag av totalt 149 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 33 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i bygning utgjør 35 prosent, brann annet 18 prosent, brann i gress- eller innmark 12 prosent og branntilløp bygg annet 10 prosent av oppdragene knyttet til brannhendelser. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Meløy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 100 oppdrag av totalt 149 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 67 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykker utgjør 27 prosent, andre oppdrag 21 prosent, helseoppdrag 17 prosent, ubetydelig forurensing 7 og akutt forurensing 6 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Meløy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

6.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Statistikken viser at brann- og redningstjenesten i Meløy håndterer et betydelig antall hendelser av varierende karakter. Det er flest oppdrag knyttet til ulike former for brannhendelser, men trafikkulykker er den enkeltkategorien de rykker flest ganger ut på. Trafikkulykker utgjør nærmere 20 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykker ut på. Videre håndterer brann- og redningsvesenet et relativt stort antall helseoppdrag.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften²⁴ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

²⁴ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Meløy kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2020. I Meløy ROS (2020) er det definert 10 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 7 uønskede hendelsene som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Meløy ROS-analyse (2020)

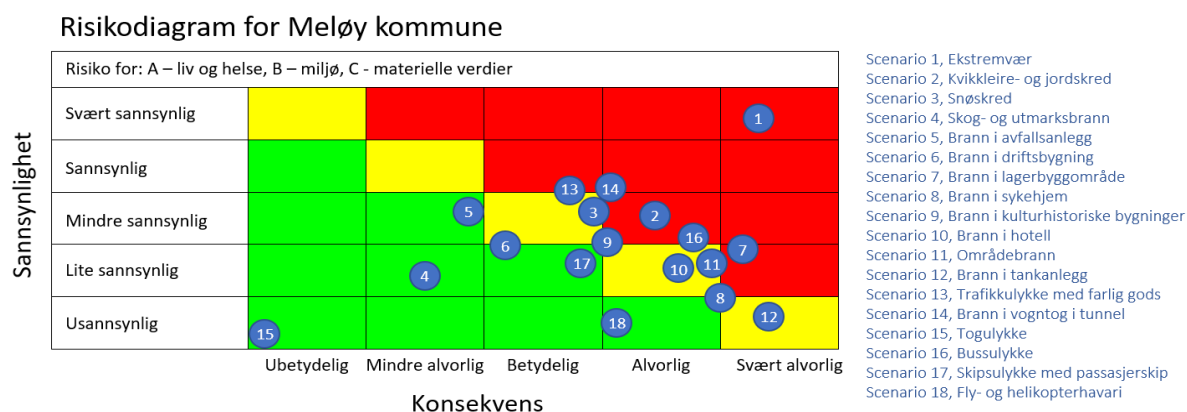
Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 2	Skred og flom	x
Scenario 3	Ekstremvær med langvarig strøm- og ekombudd	x
Scenario 5	Brann ved Ørnes omsorgssenter	x
Scenario 7	Trafikkulykke – buss og tankbil i Glombergan	x
Scenario 8	Nordlandsekspressen kolliderer med kai på Bolga	x
Scenario 9	Gasslekkasje ved Yara Glomfjord	x
Scenario 10	Skyteepisode ved Ørnes skole	x

Risikodiagram

I kapittel 5 i hovedrapporten gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Meløy kommune.

Trafikkhendelser, bygningsbranner og naturhendelser medfører samlet sett så stor grad av risiko at disse hendelsestypene bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten i kommunen.

Figur 4: Risikodiagram for Meløy kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Meløy kommune

Statistikken viser at en tredjedel av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Sykehjemmene i kommunen er Ørnes omsorgssenter og Enga bofellesskap. Sykehjemmene har implementert ulike forebyggende tiltak som blant annet etablert vaktordning og direktevarsling 110-sentral. Det er viktig å bemerke at ingen av sykehjemmene har sprinkelanlegg.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Meløy kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkel-anlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Ørnes omsorgssenter	43		Ja	Nei	Ja	Ja
Mosvoldtunet hus 1		9	Ja	Ja	Ja	Ja
Mosvoldtunet hus 2		16	Ja	Ja	Ja	Ja
Vall omsorgssenter	29		Ja	Ja	Ja	Ja
Grindåsen omsorgsboliger		9	Ja	Nei	Ja	Nei
Enga bofellesskap		8	Ja	Nei	Ja	Ja

Brann i bygning utgjør 11 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykker ut på i perioden 1.mai 2016-4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er hentet fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 2 boligbranner i Meløy kommune per år, og 4 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Reipå/Ørnes/Glomfjord er det predikert at det vil være 1 boligbrann per år, mens i Ågskardet er det predikert 1 boligbrann hvert 34. år. Tabellen nedenfor er en oversikt over hvor ofte det forventes en boligbrann hvert år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Meløy kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Reipå/Ørnes/Glomfjord	1 brann hver 4. måned	1 brann hvert år
Engavågen m/omegn	1 brann hvert 2. år	1 brann hvert 4. år
Halsa m/omegn	1 brann hvert 2. år	1 brann hvert 4. år
Bolga	1 brann hvert 18. år	1 brann hvert 34. år
Meløya	1 brann hvert 10. år	1 brann hvert 19. år
Ågskardet	1 brann hvert 18. år	1 brann hvert 34. år

Det er fire hoteller i kommunen: Ørnes hotell, Glomfjord hotell, Svartisen Apartments og Støtt brygge. Det er også en del mindre overnattingssteder spredt i kommunen som blant annet Reipå camping, Furøy camping, Engen brygge og Bolga brygge.

Trafikkbilde langs Fv17

Den viktigste transportåren i Meløy kommune er Fv17 (Kystriksveien) som går gjennom Bodø, Gildeskål og Meløy kommune. Det er relativt høy døgntrafikk (ÅDT) på denne veistrekningen med 1025 kjøretøy i gjennomsnitt per døgn (Statens vegvesen, 2017).

Trafikkhendelser og særlig transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Meløy fraktes det blant annet farlig stoff, gasser og brannfarlige væsker langs Fv17 til ulike virksomheter, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres daglig langs denne veistrekningen. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Tunneler representerer en viss risiko for ulykker i forhold til transport av farlig gods og øvrige trafikkulykker. I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme på Fv17. I Meløy kommune er det 3 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Meløy kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Fykantunnelen	Fv17	1946	1986	x
Glomfjordtunnelen	Fv17	2233	1986	x
Svartistunnelen	Fv17	7624	1986	x

Trafikkbildet øker i sommerhalvåret på Fv17. En årsak til økningen av antall turistbusser, bobiler og øvrige personbiler, er at turister ønsker å kjøre langs kysten til/fra Helgeland og Trøndelag. I juli 2017 var det i gjennomsnitt 1675 kjøretøy per døgn på Fv17 (Statens vegvesen 2017).

Det må også nevnes at veistrekningen har forholdsvis stor skredfare. Skredfaren er knyttet til sørpe, stein, flom, snø og is (ROS Salten 2017). Skredfaren er størst og spesielt utsatt på Fv17 ved Setvikdalen og Tårnvik.

Det har skjedd 27 trafikkulykker i Meløy kommune siden 1. mai 2016, det vil si 18 prosent av alle oppdragene som brann- og redningstjenesten rykket ut på. Det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene.

Sjøtransport

Transport langs sjø er en viktig transportåre i Meløy kommune. Det er kaianlegg knyttet til hurtigbåter og lokalbåter på Støtt, Meløya, Bolga, Ørnes, Holandsfjorden/Engenbreen, Grønøy og Mesøya. Det er en økning i skipstrafikken langs kysten. Skipstrafikken består i stor grad av fiskefartøy, passasjerskip og stykkgodsskip, samt skip som frakter farlig stoff og gods.

Havnene i Glomfjord, Ørnes og Halså (Forøy) er havneanlegg som er definert som International Ship and Port Facility Security (ISPS-terminal). Dette er det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg mot tilsiktede uønskede handlinger. Regelverket ble vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i 2002. Regelverket trådte i kraft 1. juli 2004 (kystverket.no, 2019).

På sommeren er det forholdsvis mange cruiseskip i Holandsfjorden for å oppleve Svartisen/Engenbreen på nært hold, samt hurtigrutepassasjerer fraktes inn til Engenbreen med hurtigbåt. Småbåttrafikken er også økende, og stadig flere velger å feriere i båt. Meløy har en fin skjærgård med et utall av holmer, skjær og grunner. På landsbasis ser vi utviklingstrekk der spesielt fritidsbåter med stor fart representerer en utfordring. Dette er forhold som kan bidra til økende grad av ulykker til havs i Meløy.

På Fv17 er det også ferjeforbindelse mellom Ågskardet og Forøy. Ørnes er kommunikasjonsknutepunkt med lokal ferge- og hurtigbåtforbindelse til Vassdalsvik, Meløya, Bolga og Støtt, samt Hurtigruta har daglige anløp (sør- og nordgående).

Redningsselskapet har bemannet båt på Ørnes. Ved hendelser hvor det krever innsats fra Salten Brann, skal personell fra Ørnes brannstasjon bli med.

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil forekomme i kommunen. Meløy har også ulike scenarier knyttet til naturhendelser i Meløy ROS (2020).

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Meløy består i stor grad av industri, offentlige arbeidsplasser, kraftproduksjon, primærnærings, servicebedrifter og turisme. Næringslivet i kommunen er forholdsvis spredt, men hovedsakelig sentralisert i områdene rundt Glomfjord og Ørnes.

Primærnæringsen er særlig knyttet til havbruk, og er en viktig næring i Meløy kommune. Meløy kommune er rik på naturressurser og et satsningsområde er å legge til rette for å videreutvikle den tradisjonelle oppdrettsvirksomhet og legge forholdene til rette for å etablere nye virksomheter knyttet til havbruksnæringsen generelt. Virksomheter av større karakter innen havbruksnæringsen er Nova Sea (Bolga) og Cargill (Halså).

Glomfjord industripark er det største industriområdet i Salten regionen, og bidrar til at Nordland er Norges nest største industrifylke. Industriparken har cirka 20 virksomheter, der Yara er den

største virksomheten med omtrent 180 ansatte i gjødselproduksjonen. Det som blant annet produseres i industriparken er laksesmolt, mineralgjødsel og wafare til solcelleindustrien. Industriparken/Yara omfatter storulykkeforskriften og har etablert industrivern.

I de siste årene har reiselivsnæringen (opplevelser) blitt en viktig næring i Meløy og reiseliv er et viktig satsningsområde i kommunen. Det er om lag 20 reiselivsbedrifter i kommunen som tilbyr ulike aktiviteter knyttet til sjø og vann, isbreturer og gå- og klatreturer.

Slokkevann

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreducerende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 4. september 2020 redegjorde Meløy kommune muntlig for slokkevannsituasjonen i kommunen. Det er behov for å kartlegge dette nærmere. Kommunaldirektøren skal oversende status slokkevann i kommunen til Salten Brann IKS. Kartleggingen av slokkevann blir et vedlegg i brannordningen.

6.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Meløy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene (andreinnsats) til Meløy er Innstyr, Nygårdsjøen og Knaplund, samt innsatspersonell fra Bodø brannstasjon.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Meløy kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Glomfjord brannstasjon (YARA)

Tjenestespekter Glomfjord brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	0	0	0	0

Tabell 9: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Ørnes brannstasjon.

Tjenestespekter Ørnes brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	3	3	3	3
Vaktbyttetrening	0	0	20,8	20,8
Total antall timer	35	51,5	55,8	87,3
Stillingsbrøk	1,68%	2,48%	2,68%	4,20%

Tabell 10: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Halsa brannstasjon.

Tjenestespekter Halsa brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	3	3	3	3
Vaktbyttetrening	0	0	20,8	20,8
Total antall timer	35	48,5	55,8	83,3
Stillingsbrøk	1,68%	2,33%	2,68%	4%

Tabell 11: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Engavågen brannstasjon.

Tjenestespekter Engavågen brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	3	3	3	3
Vaktbyttetrening	0	0	20,8	20,8
Total antall timer	35	48,5	55,8	83,3
Stillingsbrøk	1,68%	2,33%	2,68%	4%

Tabell 12: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Bolga brannstasjon.

Tjenestespekter Bolga brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	0	0	0
Brannbekjempelse	8	0	0	0
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	0	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	0	0	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	0	0	0
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	0	0	0
Møteaktivitet	0	0	0	0
Akutt forurensning	0	0	0	0
Akutt helsehjelp	3	0	0	0
Total antall timer	23	0	0	0
Stillingsbrøk	0,96%	0	0	0

Tabell 13: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Meløya brannstasjon.

Tjenestespekter Meløya brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	0	2	0
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	0	0	0
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	0	0	0
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Akutt helsehjelp	3	3	3	3
Total antall timer	23	29	23	37
Stillingsbrøk	1,11%	1,39%	1,11%	1,78%

Tabellen nedenfor viser kostnadene ved å ha overflateredning i Meløy kommune.

Tabell 14: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørrdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Meløy kommune

Meløy er en stor kommune i utstrekning og har spredt bosetning. Til dels store avstander mellom befolkningssentrene og begrensede kommunikasjoner til øyene innebærer beredskapsmessige utfordringer. De største beredskapsmessige utfordringene i kommunen er knyttet til trafikkhendelser knyttet til RV17 med tre tunneler av varierende tilstand, og brann på sykehjemmene på Ørnes og Enga.

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Meløy kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, sikre at kritisk kompetanse (UL og sjåfør) møter opp i hendelser, eller at vær eller føreforhold gjør det vanskelig for samlet innsatsstyrke å nå fram til brann- eller ulykkesstedet innen 10-15 minutter etter at førsteinnsats er iverksatt, kan det organiseres med deltidspersonell med dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Meløy er trafikkhendelse definert som et risikoområde og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å videreføre dagnes vaktordning som er deltidspersonell med dreiende vakt.

Et av satsningsområdene til Meløy kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er friluftaktivitet knyttet til ulike aktiviteter på vann og sjø, fjell- og klatreturer. Det er også registrert økt småbåttrafikk langs kysten og kommunen forventer at denne vil øke fremover. Dette må sees i sammenheng med

økt turisme og økt aktivitet i forbindelse med fritidsboliger. På grunn av den økte aktiviteten på vann bør Meløy kommune vurdere å etablere overflateredning.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten må ha særlig fokus på håndtering av trafikkhendelser tilknyttet vei, tunnel og farlig gods. Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsatspersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere blant annet trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på minimum 1,11 prosent. Det vil si 23 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

Mens vi venter på ambulansen (akutthjelpere):

Brann- og redningstjenesten i Meløy håndterer en del helseoppdrag (figur 8). Kommunen er den eneste kommunen i selskapet som har formalisert håndteringen av denne type oppdrag gjennom å implementere Norsk luftambulanses konsept «Mens vi venter på ambulansen» i dagens brannordning.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at brann- og redningstjenesten i Meløy må ha særlig fokus på håndtering av brannhendelser og trafikkhendelser.

Glomfjord brannstasjon

Salten Brann IKS kjøper (en årlig fastpris) brann- og redningstjeneste hos YARA Glomfjord. Denne tjenesten ønsker både Meløy kommune og Salten Brann IKS å videreføre. Tabell 29 viser de tjenestene som Glomfjord brannstasjon skal levere. Glomfjord industripark har krav om industrivern og denne tjenesten er godt rustet til å håndtere hendelser.

Ørnes brannstasjon

Ørnes brannstasjon har 12 personer i innsatsstyrken og 5-delt vaktordning på utrykningsleder (hjemmevakt), og har etablert røykdykkertjeneste. Ut i fra en helhetsvurdering er det formålstjenlig å videreføre dagens ordning. Det som taler for å videreføre ordningen er at innbyggertallet er nærmere 1700 i tettstedet Ørnes, det er sykehjem, konsentrert næringsvirksomhet og strategisk beliggenhet til trafikkhendelser langs Fv17.

På grunn av at kommunen satser på økt turisme, forventes det økt aktivitet til vann og til havs. Videre har småbåttrafikken økt og det forventes at denne aktiviteten øker fremover. Meløy kommune bør derfor etablere overflateredning på Ørnes brannstasjon. Dette er en forholdsvis rimelig tjeneste å etablere.

Sørbygda: Halså og Engavågen brannstasjon

De to brannstasjonene må sees som en brannstasjon, siden det formelt sett er en brannstasjon som har to lokasjoner. Brannstasjonene har totalt 16 innsatspersonell og 1 vakt på

utrykningsleder (hjemmevakt) som er delt på to brannstasjoner. Det vil si at det er 8 innsatspersonell på hver av brannstasjonene. Begge stasjonene har etablert røykdykkertjeneste.

I dialogmøtet 4. september 2020 foreslo Salten Brann IKS at Meløy kommune kunne vurdere å samle styrken (tjenesten) på Engavågen brannstasjon. Dette innebærer at Halsa brannstasjon blir avviklet. Ut i fra et faglig ståsted vil ikke dette svekke den totale beredskapen for Sørbygda. Imidlertid uttalte Meløy kommune i dialogmøtet at de ønsker å videreføre dagens ordningen med to brannstasjoner.

Dagens mannskapsbil i Engavågen er fra 1991 og mannskapsbilen på Halsa er fra 1987. Kartleggingen som Multoconsult (2019) gjorde, viser at begge bilene ikke er godt nok utrustet og tilstanden på bilene er mangelfull. Det vurderes å skifte ut mannskapsbilene og det vil være mer hensiktsmessig å erstatte mannskapsbilene med fremskutte enheter som er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til brann- og trafikkhendelser. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. De fremskutte enhetene på Halsa og i Engavågen skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brann- og trafikkhendelser. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilene, siden det kreves førerkort klasse B eller C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon. En forutsetning for å anskaffe fremskutt enhet er at det blir etablert tankbil på en av brannstasjonene.

Begge brannstasjonene er i dårlig teknisk stand og oppfyller ikke dagens HMS-krav. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonene oppfyller både tekniske krav og HMS krav.

Ågskardet

I brannordningen for Meløy (2007) står det at ved hendelser på Ågskardet kalles Halsa ut. Videre står det: «at det forutsettes også avtale med brann- og redningstjenesten i Rødøy kommune om bistand». Det vil si at det må inngås en avtale mellom Salten Brann IKS og Rødøy kommune der Salten Brann kjøper denne tjenesten hos Rødøy. Salten Brann IKS har sendt to formelle brev til Rødøy kommune der de ber om et avklaringsmøte med hensyn til om Tjongsfjorden brannstasjon kan dekke området Ågskardet.

Meløya brannstasjon

Det bor 187 personer på Meløya (SSB, 2019), og alderssammensetningen er 47 personer i alderen 0-23 år, 30 personer i alderen 24-44 år, 26 personer i alderen 45-54 år og 84 personer over 55 år. Det vil si at bortimot 60 prosent av innbyggerne er over 45 år. Det er 95 boliger og 57 fritidsboliger på øya. Næringsvirksomheten er hovedsakelig knyttet til primærnæringen med flere større gårder, men det er ingen større industrivirksomheter på Meløya. Videre er det predikert 1 bygningsbrann hvert 10. år og 1 boligbrann hvert 19. år (se tabell 27).

Brannstasjonen har totalt 6 innsatspersonell som er deltidspersonell uten fast vaktordning. På dialogmøtet 4. september 2020 ga Meløy kommune uttrykk for at de ønsker å videreføre dagens ordning på Meløya. Ut i fra en samlet vurdering kan det være hensiktsmessig å beholde dagens brannordning som kan benyttes i en førsteinnsats. Dette grunner i at de er sårbar på grunn av beliggenhet (øy), forholdsvis mange fastboende og et aktivt næringsliv (gårdsdrift). Per i dag er det god båtforbindelse mellom Meløya og Ørnes, noe som innebærer at mange arbeider på fastlandet (dagpendlere). Rekrutteringsgrunnlaget til innsatspersonell vurderes som forholdsvis bra.

Formålet med innsatsstyrken på Meløya er at den skal være førsteinnsatsen i brannhendelser. Det vil si at mannskapene først og fremst skal håndtere hendelsen til støttestyrken fra Ørnes kommer. Innsatspersonell fra Bodø kan også bistå i hendelser. De kan komme i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelevante oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å håndtere denne formen for hendelser. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Meløya bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Meløya være akuttgjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten.

Det er viktig å fremheve at brannstasjonen er i meget dårlig teknisk tilstand og forholdene oppfyller ikke dagens HMS-krav. Ressursene er også spredt på ulike lokasjoner, så det oppfordres å samle ressursene på en lokasjon. Det er et kommunalt ansvar å påse at brannstasjonene oppfyller både tekniske krav og HMS krav.

Bolga brannstasjon

Det bor 103 personer på Bolga (SSB, 2019). Alderssammensetningen er 28 personer i alderen 0-23 år, 16 personer i alderen 24-44 år, 19 personer i alderen 45-54 år og 40 personer over 55 år. Det vil si at bortimot 60 prosent av innbyggerne er over 45 år. Det er 52 boliger og 37 fritidsboliger på øya, og næringsvirksomheten er hovedsakelig knyttet til primærnæringen. Det er ingen større virksomheter på Bolga. Bolga brygge er det eneste overnattingsstedet som er av større karakter.

Brannstasjonen har totalt 6 innsatspersonell som er deltidspersonell uten fast vaktordning. Formålet med innsatsstyrken på Bolga er at den skal være førsteinnsatsen i brannhendelser.

Bolga brannstasjon er i dårlig teknisk tilstand og tilfredsstillende ikke dagens HMS-krav. Det bor under 100 fastboende på øya og den demografiske utviklingen tilsier at befolkningstallet vil synke og at det blir bare flere eldre blant befolkningen på øya. Dette fører til utfordringer når det gjelder framtidig rekruttering. Det er også utfordringer knyttet til oppmøte ved hendelser og innsatspersonell har lav utrykningsfrekvens, og det er ingen definerte risikoområder Videre viser statistikk at sannsynligheten for brann i bolig på Bolga er hvert 34. år.

En beredskapsmessig utfordring for Bolga er at det er en øy og at det er store avstander til brann- og redningstjenesten fra fastlandet. Videre kan Bolga bli isolert i perioder på grunn av værforhold, og dette kan føre til at Bolga må være forberedt på å ivareta hendelseshåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser.

Ut i fra en totalvurdering er det mulig å legge ned brannstasjonen på Bolga, men på grunn av sårbarheten kan det være fornuftig å ha et «depot» som kan benyttes som førsteinnsats. Ørnes brannstasjon kan ivareta tjenesten på en tilfredsstillende måte. En forutsetning er at Ørnes brannstasjon har tilstrekkelig med mannskaper, materiell og utstyr. Mannskapene fra Bodø kommer i Draken (båt) som er registrert for 13 personer, noe som blant annet innebærer at de får med ett røykdykkerlag.

Oppsummering brannordning Meløy kommune

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Meløy kommune foreslås følgende brannordning:

Meløy kommune kjøper beredskapstjeneste fra Industrivernet for Yara i tettstedet Glomfjord i Meløy kommune. Tabellen som presenteres nedenfor er derfor ment til å være veiledende i dialogen med Yara vedrørende krav om tjenesteleveransen og dermed behov for årlig øving og trening.

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Glomfjord (YARA)	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	24	24
	Vaktordning og antal §5-31	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røyk- og kjemikaliedykking	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røyk- og kjemikaliedykking
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Tankbil - Kjemikaliebil - Kommandobil	- Mannskapsbil - Tankbil - Kjemikaliebil - Kommandobil
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,68% - Utrykningsleder: 2,93%	- Konstabel: 2,33% - Utrykningsleder: 4,25%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 35 - Utrykningsleder: 61	- Konstabel: 48,5 - Utrykningsleder: 88,5

Ny felles brannordning Salten Brann IKS- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Ørnes	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	12	12
	Antall røykdykkere	11	11
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Støttebil (pickup)	- Mannskapsbil - Støttebil (pickup)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,68% - Utrykningsleder: 2,68%	- Konstabel: 2,48% - Utrykningsleder: 4,20%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 35 - Utrykningsleder: 55,8	- Konstabel: 51,5 - Utrykningsleder: 87,3
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Halsa	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	8	8
	Antall røykdykkere	5	5
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelse - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelse - Røykdykkertjeneste
	Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,68% - Utrykningsleder: 2,68%	- Konstabel: 2,33% - Utrykningsleder: 4%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 35 - Utrykningsleder: 55,8	- Konstabel: 48,5 - Utrykningsleder: 83,3
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Stasjonen må utbedres for å oppfylle både tekniske og HMS krav.
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Engavågen	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	8	8
	Antall røykdykkere	5	5
	Vaktordning og antall §5-3	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 1 vakt - Utrykningsleder - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelse - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelse - Røykdykkertjeneste

Ny felles brannordning Salten Brann IKS- Komplette forslag til nye brannordninger per kommune

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Støttebil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,68% - Utrykningsleder: 2,68%	- Konstabel: 2,33% - Utrykningsleder: 4,%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 35 - Utrykningsleder: 55,8	- Konstabel: 48,5 - Utrykningsleder: 83,3
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Stasjonen må utbedres for å oppfylle både tekniske og HMS krav.
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Bolga	Antall innsatspersonell	6	Ørnes brannstasjon kan ivareta tjenesten. Bodø brannstasjon kan også bistå.
	Vaktordning og antall	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	
	Tjenesteleveranse	- Brannhendelser (slangelag ved brannhendelser)	
	Kjøretøy	Henger	
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 0,96%	
	Antall timer	- Konstabel: 20	
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	
Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Meløya	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	6	6
	Vaktordning og antall §5-3	- Deltidspersonell uten fast vaktordning	- Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser (slangelag ved brannhendelser) - Akutt helsehjelp	- Brannhendelser (slangelag ved brannhendelser) - Akutt helsehjelp
	Kjøretøy	- Henger - Slokkevogn	- Henger - Slokkevogn
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,11%	- Konstabel: 1,39%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 23	- Konstabel: 29
	Brannstasjon	- Stasjon med meget dårlig teknisk tilstand og ikke tilfredsstillende utformet	- Stasjonen må utbedres for å oppfylle både tekniske og HMS krav.

6.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 21: Forventede økonomiske effekter for Meløy kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	815 994	751 761
Nødnettlicenser	485 865	424 863
Vaktordning	4 247 859	4 066 340
Økt timeantall		212 879
Totale kostnader	5 549 718	5 455 843

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

7. Brann- og redningsberedskap i Saltdal kommune

Som tidligere nevnt ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndstiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Saltdal kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Saltdal kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Saltdal kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Saltdal kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning

er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Saltdal kommune, Brann ROS-2020 og Saltdal ROS (2016).

7.1 Saltdal kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra Rognan brannstasjon til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ²⁵
Saltdal	2213	4669	4526/4285	1943	1319

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder²⁶. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Saltdal kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Saltdal	Rognan	2603

Det er 2603 innbyggere i tettstedet Rognan og 2066 innbyggere i spredtbygde strøk og i grendene som blant annet Røkland og Storjord.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Rognan brannstasjon til bygder og tettsteder (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til grender	Antall minutter	Antall kilometer
Rognan	Røkland	15 minutter	15 kilometer
Rognan	Junkerdalen	39 minutter	45 kilometer
Rognan	Polarsirkelsenteret	55 minutter	67 kilometer
Rognan	Fauske	30 minutter	30,4 kilometer
Rognan	Misvær	37 minutter	37,7 kilometer
Rognan	Moldjord	53 minutter	52,9 kilometer
Rognan	Straumen	43 minutter	44, 5 kilometer
Rognan	Bodø	77 minutter	81,8 kilometer

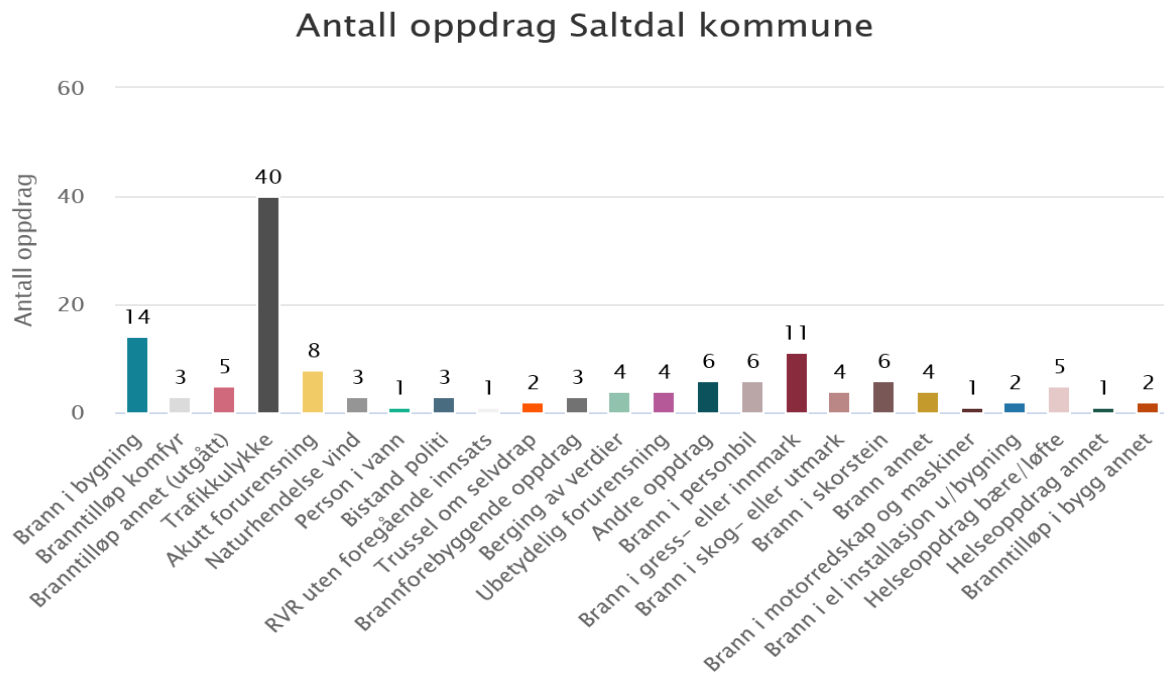
²⁵ Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

²⁶ En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Oppdrag og hendelsestyper

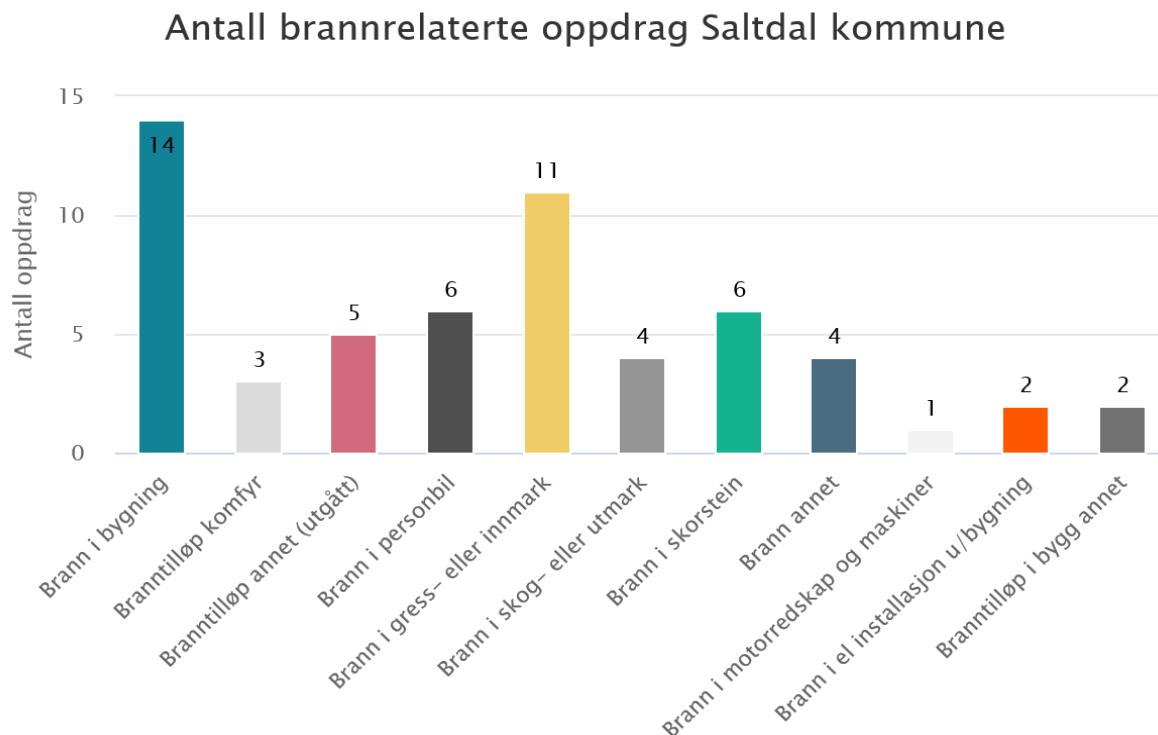
Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Saltdal kommune hadde totalt 139 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 24 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er trafikkulykker, gress- og skogbrann og brann i bygning brann- og redningsvesenet rykker ut flest ganger på i Saltdal kommune. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Saltdal kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

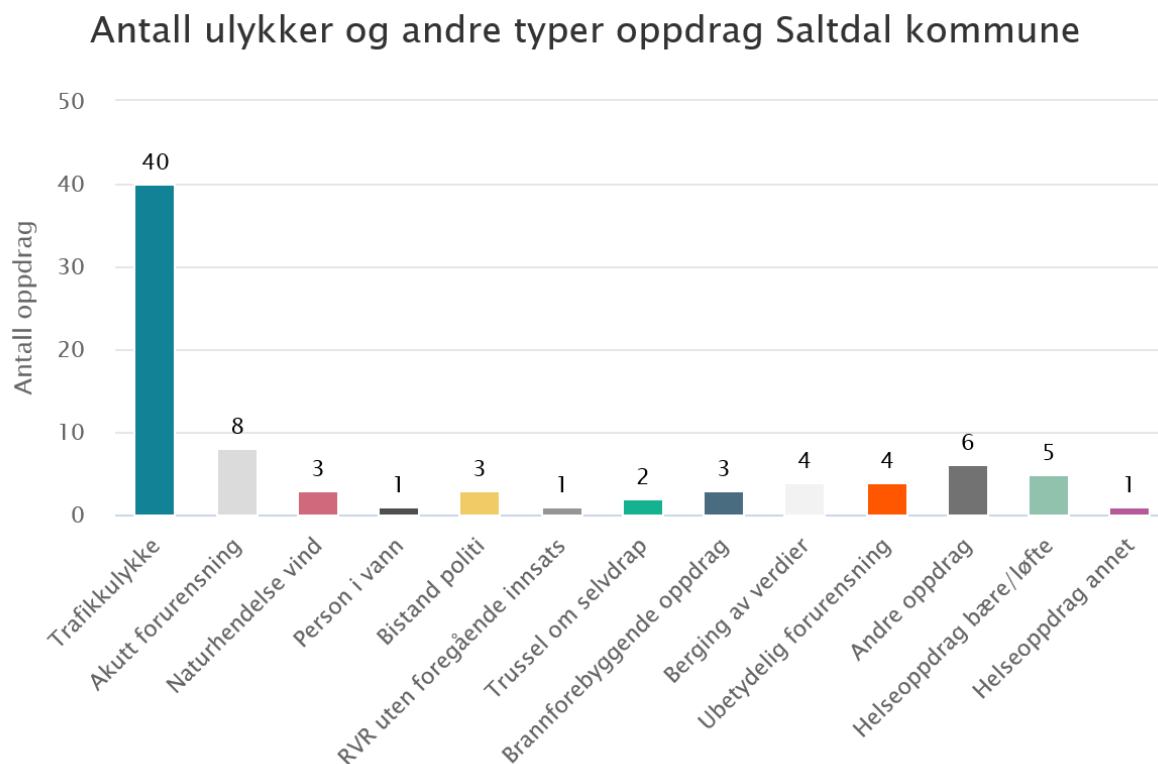
Bryter vi ned antall oppdrag i Saltdal kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 58 oppdrag av totalt 139 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 42 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i gress- eller utmark og brann i skog- eller utmark utgjør 26 prosent, brann i bygning 24 prosent, brann i personbil 6 prosent og brann i skorstein 6 prosent. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Saltdal kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 81 oppdrag av totalt 139 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 58 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykke utgjør 49 prosent, akutt forurensning 10 prosent, helseoppdrag 7 prosent og andre oppdrag 7 prosent. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Saltdal kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

7.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

De største beredskapsmessige utfordringene i Saltdal kommune er knyttet til trafikkhendelser på vei og ulike typer brannhendelser.

ROS-analyse

I kapittel 2 i hovedrapporten gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften²⁷ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

²⁷ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Saltdal kommune har utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2016. I ROS-analysen er det definert 13 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 9 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

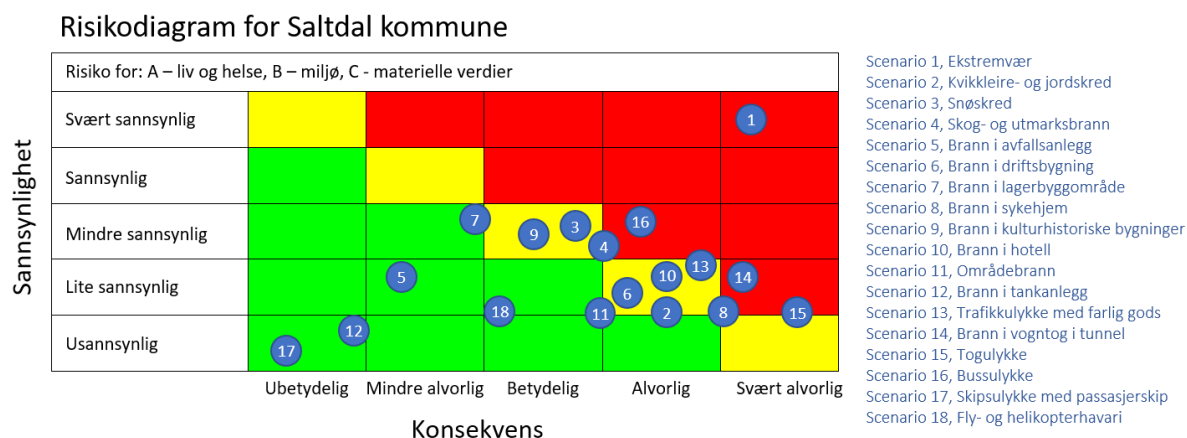
Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Saltdal ROS-analyse (2016)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 4	Ekstremt uvær-sterk storm, mye nedbør, stormflo og flomskred	x
Scenario 5	Trafikkulykke og brann i Saksenviktunnelen	x
Scenario 6	Større trafikkulykke under transport av giftige kjemikalier	x
Scenario 7	Større transportulykke-avsporing av passasjertog	x
Scenario 8	Skipskollisjon i Saltdalfjorden	x
Scenario 9	Brann ved Saltdal sykehjem	x
Scenario 10	Skogbrann i området Langånes	x
Scenario 11	Tak rast sammen under arrangement på Samfunnshuset på Rognan	x
Scenario 13	Ruspåvirket mann truer lærer med skytevåpen	x

Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Saltdal kommune. Ulike typer transportulykker knyttet til vei og jernbane er betydelige risikomomenter, og bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningsberedskapen i kommunen. Brann i bebyggelse, overnattingssteder og sykehjem utgjør risikoområder som beredskapen må være dimensjonert for å håndtere. Spesielt for Rognan er den eldre trehusbebyggelsen i sentrum, som er særlig utsatt ved større branner med risiko for spredning. Innsatsstyrken bør ha tilstrekkelig reaksjonsevne og kompetanse til å kunne håndtere en slik hendelse.

Figur 4: Risikodiagram for Saltdal kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Saltdal kommune

Statistikken viser at det håndteres en del bygningsbranner og at hendelser med brann i skog og vegetasjon er høyere enn for de andre kommunene i Salten. Kaiområdet i Rognan sentrum har tett trehusbebyggelse, der det vurderes å være fare for rask brannspredning. Andre objekter som krever særlig oppmerksomhet er Nordlandssykehusets avdeling på Vensmoen, industribedriftene Nexans og Saltdalshytta, hotell i Rognan sentrum og sykehjemsdrift på to lokasjoner på Rognan.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Saltdal kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarslings 110-sentral	Etablert vaktordning
Saltdal sykehjem	42		Ja	Ja	Ja	Ja

Brann i bygning utgjør 10 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4 oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 1,5 boligbranner i Saltdal kommune per år, og 3 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Rognan m/omegn er det predikert at det vil være 1,5 boligbrann per år, og 3 branner annen bygning, mens det i Junkerdal/Kjernåga er det predikert at det vil være 1 boligbrann per 38. år, og brann i annen bygning hvert 20. år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann (SSB, 2020)

Geografisk område	Bygningsbrann	Boligbrann
Rognan med omegn	1 brann hver 4. måned	1 brann hvert 1,5. år
Junkerdal/Kjernåga	1 brann hvert 20. år	1 brann hvert 38. år

Trafikkbilde langs E6

Den viktigste transportåren i Saltdal er E6 og den største beredskapsmessige utfordringen i Saltdal knyttet til hendelsesstatistikken er trafikkulykker, som skiller seg ut som den hendelsen som innsatsstyrken rykker flest ganger ut på. Særlig er strekningen langs E6 fra Rognan til kommunegrensen mot Fauske utsatt, og 65 kilometer fra Rognan til kommunegrensen på Saltfjellet. Videre går RV77 fra Saltdal til riksgrensen ved Junkerdal tollstasjon. Denne veistrekningen er på 60 kilometer.

Gods- og passasjertrafikk foregår primært på E6. Dette gjelder både tyngre og lette kjøretøy. I følge rapporten «Nærings- og godsanalyse-Nordland» (2018) som er utarbeidet av Nordland Fylkeskommune estimeres det en betraktelig økning av tungtransport på E6 framover.

Kjernfjelltunnelen ligger på RV77 som er en sidevei fra E6, og veien går fra Saltdal kommune til riksgrensen i Sverige. Tunnelen går gjennom Kjernfjellet i Junkerdalen og ble åpnet 17. oktober 2019. Før tunnelen åpnet måtte tyngre kjøretøy kjøre ned en smal og bratt nedstigning i Junkerdalen. Etter at tunnelen åpnet, er det registrert (estimert) en økning av tyngre kjøretøy som kjører denne veistrekningen på 30 prosent, og mye av denne trafikken går videre langs E6 i Sørfold og Hamarøy.

Farlig gods

Transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Salten fraktes det daglig farlig gods og stoff på E6, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres langs E6. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier. De fleste transportulykker i Salten er relatert til veitrafikken, og statistikk fra Statens vegvesen (2019) viser at det er på E6-aksen fra Saltdal til Hamarøy at de fleste ulykker og dødsulykker skjer i Saltenregionen.

Tunneler

I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme i Saltenregionen, når det er 47 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk. Det er naturlig at vi trekker fram E6 med 23 tunneler som går fra Saltdal til Hamarøy som et risikoområde.

Videre representerer tunneler en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. I hovedsak er det på E6 det transporteres farlig gods som blant annet eksplosive stoffer, gasser og brannfarlige væsker. Data viser at det har vært en del ulykker i tunnelene på denne strekningen de siste årene, noe som innebærer at særlig de tunnelene som er på E6 utgjør en risiko.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Saltdal kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Kommune	Særskilt objekt
Dalmovikhalstunnelen	E6	164	1991	Saltdal	
Saksenviktunnelen	E6	1148	1992	Saltdal	x
Saltnestunnelen	E6	466	1991	Saltdal	
Setsåhøgdatunnelen	E6	183	1968	Saltdal	
Svarventunnelen	Fv513	859	1998	Saltdal	x
Vassbotntunnelen	Fv514	715	1983	Saltdal	x
Kjernfjelltunnelen	Rv77	3248	2019	Saltdal	x

Trafikkulykker

Trafikkulykker langs E6 er definert som et risikoområde/trusselbilde; dette gjelder personbil, tungtrafikk, transport av farlig gods (stoff) og busstrafikk (turistbusser i sommerhalvåret). E6 er den lengste veistrekningen i Salten med en total lengde på 245 kilometer og 23,4 kilometer vei er i tunneler.

Det har skjedd 40 trafikkulykker i Saltdal kommune siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene. Imidlertid viser tall fra Statens vegvesen at på E6-strekningen Saltfjellet-Fauske var det 39 ulykker med totalt 4 omkomne, 11 alvorlige skadde og 34 lettere skadde i tidsperioden 2015-2019 (Statens vegvesen, 2020). På E6-strekningen Fauske-Bognes var det 76 ulykker med totalt 6 omkomne, 16 alvorlige skadde og 83 lettere skadde i tidsperioden 2015 til juni 2020 (Statens vegvesen, 2020). Både Saltdal kommune og Salten Brann IKS har gjennom sine representative ROS-analyser definert denne veistrekningen som et risikoområde.

Nordlandsbanen

Nordlandsbanen går gjennom kommunene Bodø, Fauske og Saltdal. Jernbanen er svært viktig for gods- og passasjertrafikken i regionen, og et viktig bindeledd og kommunikasjonsmåte for regionen. Passasjertrafikk foregår med to daglige avganger fra Bodø til Trondheim, og pendlertogene har tre avganger daglig. Det fraktes mye stykk gods på jernbanen til Fauske, for deretter å bli omlastet til godstrafikk langs E6. Det fraktes også farlig gods og stoffer langs jernbanen. Riktignok avtar denne transporten, siden mer av farlig stoff og gass fraktes langs landeveien og sjøveien.

Jernbanestrekningen i Salten går flere steder langs sjø og ras- og skredutsatte områder (ROS Salten 2017), og jernbanen går gjennom flere områder i Saltdal kommune der det er krevende å få inn redningsmannskaper og materiell. Videre er jernbanestrekningen mellom Sjørelva og Røklund utsatt for risiko for brann i skog og vegetasjon.

Naturhendelser

NVE har kartlagt fire områder i regionen som er spesielt utsatt for flomfare. Det er Misvær, Rognan, Røklund og Moldjord (ROS Salten, 2017). Flom er direkte forårsaket av værhendelser. Det er få dødsulykker forbundet med flom, men flom kan føre til store materielle ødeleggelser. Fremtidige klimaendringer vil forsterke risikoen for flom, og det forventes at mer nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil føre til flere flommer fram mot år 2100. Det forventes også flere elver i regionen, særlig langs kysten, vil bli dominert av regnflommer. I mange vassdrag kan flomvannføringen ved dagens 200-årsflom øke med mer enn 20 prosent i løpet av de neste 100 år (NVE, 2016).

Den mest umiddelbare utfordringen i Norge er økt nedbør og nedbørintensitet med tilhørende økt fare for flom og skred. Mange lokalsamfunn har de senere årene blitt påført betydelige skader på grunn av plutselig flom i mindre vassdrag. I et lokalt perspektiv ser vi at dette har Rognan vært rammet av.

Videre er Junkerdalselva og Saltdalselva flomutsatt i perioder med snøsmelting og nedbør, og i enkelte perioder er det stor fritidsaktivitet på og ved elven som medfører risiko for drukning.

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Saltdal kommune består i stor grad av offentlige arbeidsplasser, servicebedrifter og turisme. Næringslivet er primært sentralisert i og rundt Rognan.

Det er 1 bedrift som er definert som storulykkebedrift i Saltdal. Det er Nexans på Rognan. Nexans har etablert industrivern. Det er i liten grad et formalisert samarbeid i form av avtaler, ROS-analyser og beredskapsplaner. Det er viktig at Salten Brann IKS har et godt samarbeid og oversikt over industrivern, siden Salten Brann IKS kan med hjemmel i lov rekvirere utstyr og personell fra industrivern ved behov (Forskrift om industrivern §13). Et resultat av et tettere samarbeid mellom industrivern og Salten Brann IKS er at ressursene blir bedre utnyttet og at kostnadene blir flyttet over på bedriften.

Øvrige bedrifter i Saltdal av større karakter: Saltdalshytta (industrivern), Biobag og Edelfarm AS (Salten Aqua).

Det er fire hotell i kommunen: Rognan hotell, Saltfjellet Hotell Polarsirkelen, Saltdal turistsenter og Storjord hotell. På Nordnes og Storjord er det campingplasser med et betydelig antall campingvogner med spikertelt som er der permanent. Campingvogner med spikertelt brukes ofte som hytter, men er ikke underlagt tekniske krav på samme måte som en permanent bygningskonstruksjon. Lovlig minimumsavstand mellom enhetene er 3 meter, noe som ikke anses som tilstrekkelig til å hindre brannspredning mellom enhetene.

I Saltdal oppbevarer og benytter virksomheter innen industri, næringsliv, transportsektor og landbruk farlige stoffer. Dette gjelder kjemikalier, stoffer, stoffblandinger, produkter, artikler og gjenstander som har slike egenskaper at de representerer en fare for mennesker, materielle verdier og miljøet. Hendelser relatert til farlige stoffer kan enten oppstå på de stasjonære

anleggene eller ved transport, og de fleste ulykker relatert til farlige stoffer skjer i forbindelse med transport på vei. Det transporteres daglig store mengder farlige stoffer på E6 og jernbanen.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i store deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak.

7.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Saltdal kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Saltdal kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser.

Tjenestespekter	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjoner PLIVO	0	1	0	2
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	8,7	13	17,3	26
Total antall timer	40,7	58,5	49,3	84,5
Stillingsbrøk	1,96%	2,81%	2,37%	4,06%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Saltdal kommune.

Tabell 9: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. (16500x2) + (4500x8) + (4900x4) = 33000+36000+19600=88 600 kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. (2200x8)/2= 8800 kr.

Rognan brannstasjon:

I henhold til dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Saltdal kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, kan det opprettes dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Saltdal er trafikkhendelser definert som et risikoområdet og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å ha en person på vakt i Saltdal kommune.

Når det gjelder å ha innsatspersonell mellom 14-18 personer er det tilstrekkelig for å håndtere en førsteinnsats, og dette er innenfor dimensjoneringsforskriften §5-1 som omhandler dimensjonering. Dette må sees i sammenheng med at innsatsstyrken i Saltdal skal være førsteinnsatsen til andreinnsatsen fra Fauske brannstasjon kommer til hendelsen.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten må ha særlig fokus på håndtering av trafikkhendelser, og da særlig trafikkhendelser tilknyttet vei, tunnel og farlig gods. I følge rapporten fra Multiconsult har innsatspersonell mangelfull kompetanse på trafikkhendelser (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

I dag har Saltdal røykdykkertjeneste, men i henhold til lovverket stilles det ikke krav om at Saltdal skal ha røykdykkertjeneste. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift og tunneler. I noen tilfeller er det forsvarlig at mannskaper uten røykdykkerberedskap kan rykke inn i tunnelbranner med ånderettsutstyr. Dette forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart og at mannskapene rykker inn i røykfrie omgivelser. Dette kan være aktuelt i de korte tunnelene, men vil være krevende i de lengre tunnelene. Når det gjelder røykdykkertjenesten bør kommunen ha denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til blant annet tunnel og Nordlandssykehusets klinikk på Vensmoen, og for å kunne ivareta behov for assistert evakuering ved Rognan sykehjem. Det kan vurderes hvor stor prosentandel av medarbeiderne som må inngå i en gruppe

med personell med utsjekk på røykdykkertjenesten. Normalt vil røykdykkergruppen utgjøre 50 prosent av den totale innsatsstyrken.

Når det gjelder Saltdal er det mulig å ha fremskutt enhet som rykker ut som førsteinnsats. Forutsetningene for å gjøre dette er at den fremskutte enheten er riktig utstyrt til å håndtere en førsteinnsats til brann og trafikkulykker, og at Rognan brannstasjon har en tankbil som et riktig utstyrt. Fremskutt enhet må være registrert for minimum 5 seter og kreve førerkort klasse C1 (7500 tonn).

Ut ifra det totale risikobildet er det tilfredsstillende å ha den foreslåtte brannordningen, der innsatsstyrken i Saltdal er førsteinnsatsen og Fauske brannstasjon er andreinnsatsen. Denne løsningen for Saltdal imøtekommer de oppgaver og beredskapsmessige utfordringer som er påkrevd i henhold til lovverket og definerte risikoområder. Innsatsstyrken skal være robust nok til å håndtere oppgavene som en førsteinnsats i trafikkhendelser. Bistand fra Fauske brannstasjon vil i hovedsak være en mannskapsbil med totalt 4-5 personer som kan bidra med brannslukking, trafikkulykker og øvrige redningsarbeid. Andrestyrken fra Fauske brannstasjon vil kunne være i Rognan innen cirka 35 minutter. Innsatsstyrken i Saltdal vil være andreinnsatsen til hendelser i Fauske kommune. Det vil være et avhengighetsforhold mellom disse innsatsstyrkene.

Med bakgrunn i faglig analyse, ROS-analyse og innspill fra Saltdal kommune foreslås følgende brannordning for Saltdal kommune:

Tabell 10: Oppsummering av eksisterende brannordning og forslag til ny brannordning for Saltdal kommune

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Rognan	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	18	14-18
	Røykdykkere	7	7
	Vaktordning og antall §5-3	- 3 vakter - Utrykningsleder - Sjåfør - Konstabel - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 2 vakter - Utrykningsleder - Sjåfør - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Støttebil - Tankbil	- Fremskutt enhet - Tankbil (kommunalt ansvar) - Støttekjøretøy
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,96% - Utrykningsleder: 2,37%	- Konstabel: 2,81% - Utrykningsleder: 4,06%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 40,7 - Utrykningsleder: 49,3	- Konstabel: 58,5 - Utrykningsleder: 84,5
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand, men ikke tilfredsstillende utformet	- Må utbedres for å oppfylle HMS-krav

7.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen.

Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 11: Forventede økonomiske effekter for Saltdal kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	600 234	552 985
Nødnettlicenser	173 521	87 182
Vaktordning	2 172 825	1 482 743
Økt timeantall		6 537
Totale kostnader	2 946 580	2 129 447

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

8. Brann- og redningsberedskap i Steigen kommune

Som tidligere nevnt ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Steigen kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Steigen kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Steigen kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Steigen kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Steigen kommune, Brann ROS-2020 og Steigen ROS (2016).

8.1 Steigen kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ²⁸
Steigen	1009,5	2598	2726/2687	1323	539

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder²⁹. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Steigen kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Steigen	Leinesfjord	211

Bosetning i kommunen er relativt spredt og innbyggerne bor hovedsakelig tettstedet i Leinesfjord og i bygdene Leines, Nordskot, Nordfold, Bogen, Engeløya, Dyping og Stamsvik.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Leinesfjord brannstasjon til tettsteder og grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til tettsteder/grender	Antall minutter	Antall kilometer
Leinesfjord	Nordskot	24 minutter	21,2 kilometer
Leinesfjord	Nordfold	13 minutter	12,4 kilometer
Leinesfjord	Bogen	17 minutter	18,3 kilometer
Leinesfjord	Engeløya (Steigen Sjøhus)	35 minutter	32,6 kilometer
Leinesfjord	Dyping	21 minutter	23 kilometer
Leinesfjord	Leines	24 minutter	23,2 kilometer
Leinesfjord	Innhavet	52 minutter	61,7 kilometer
Leinesfjord	Oppeid	88 minutter	103 kilometer

28 Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

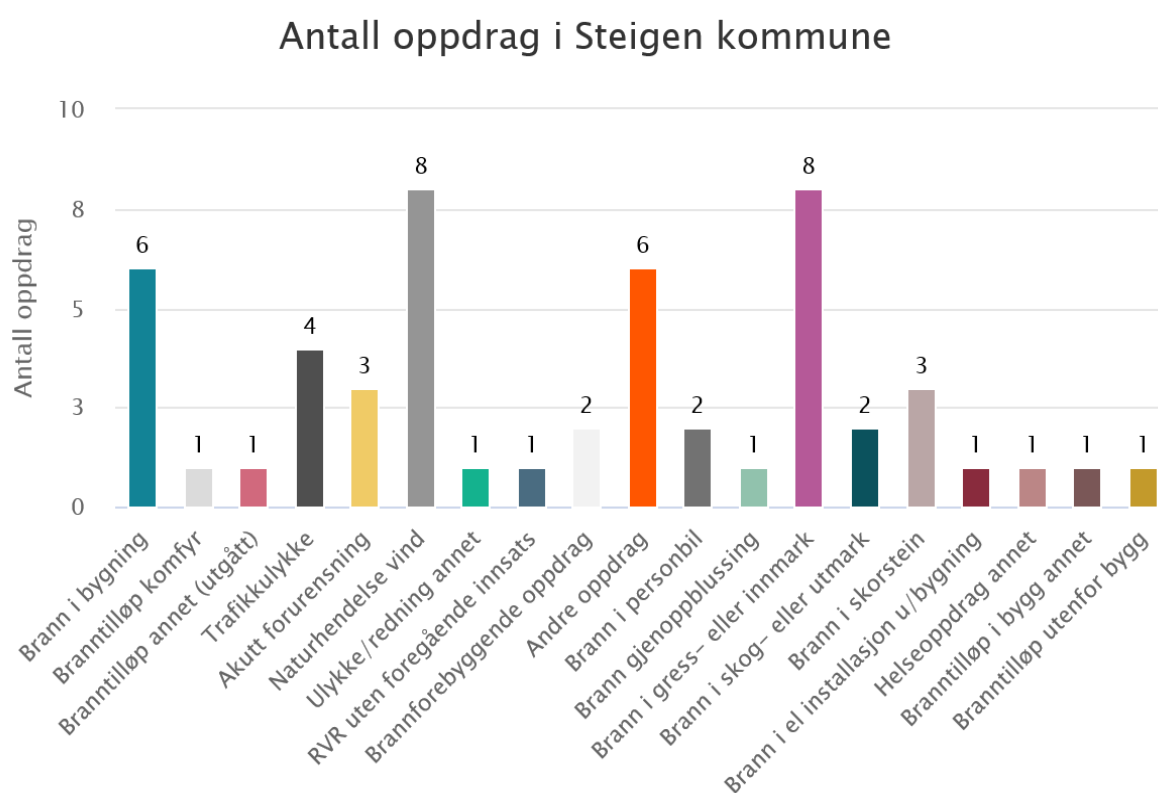
29 En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Fra brannstasjon	Til tettsteder/grender	Antall minutter	Antall kilometer
Leinesfjord	Straumen (Sørfold)	120 minutter	146 kilometer
Bodø (med båt Draken)	Leinesfjord	60 minutter	

Oppdrag og hendelsestyper

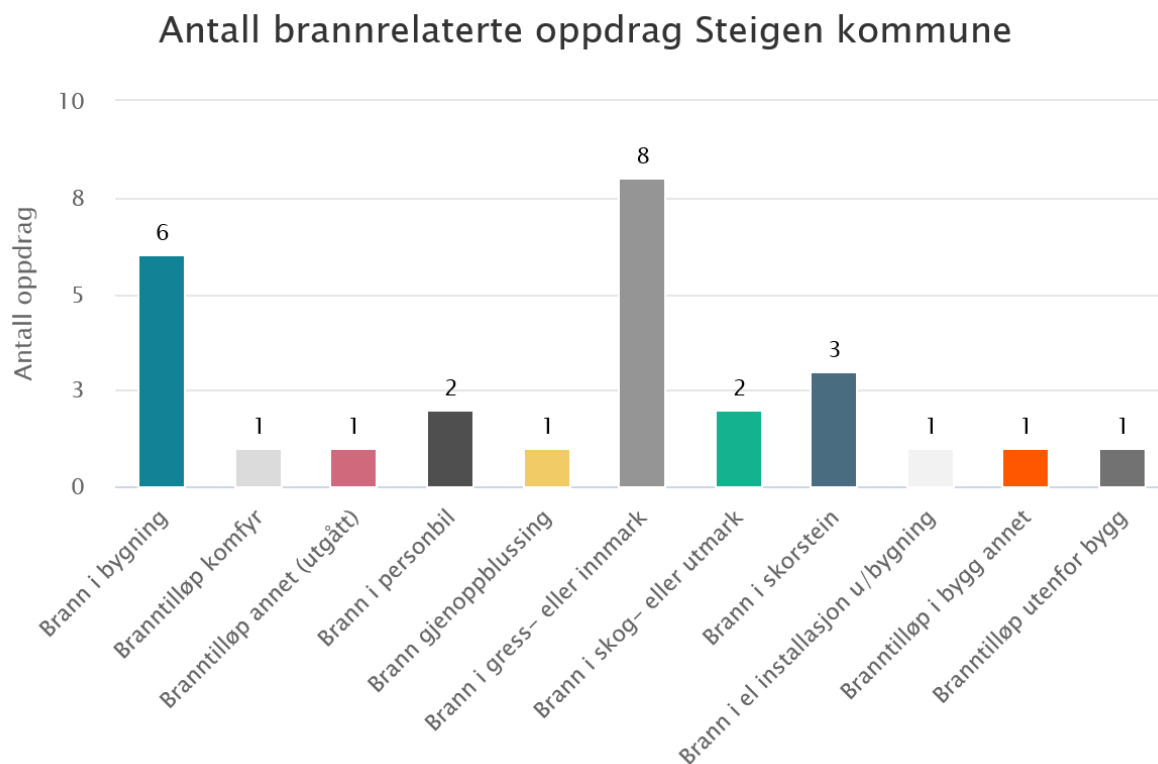
Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Steigen kommune hadde totalt 53 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 19 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er gress- og skogbrann, naturhendelser vind, brann i bygning og andre oppdrag brann- og redningsvesenet rykker ut flest ganger på i Steigen kommune. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Steigen kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

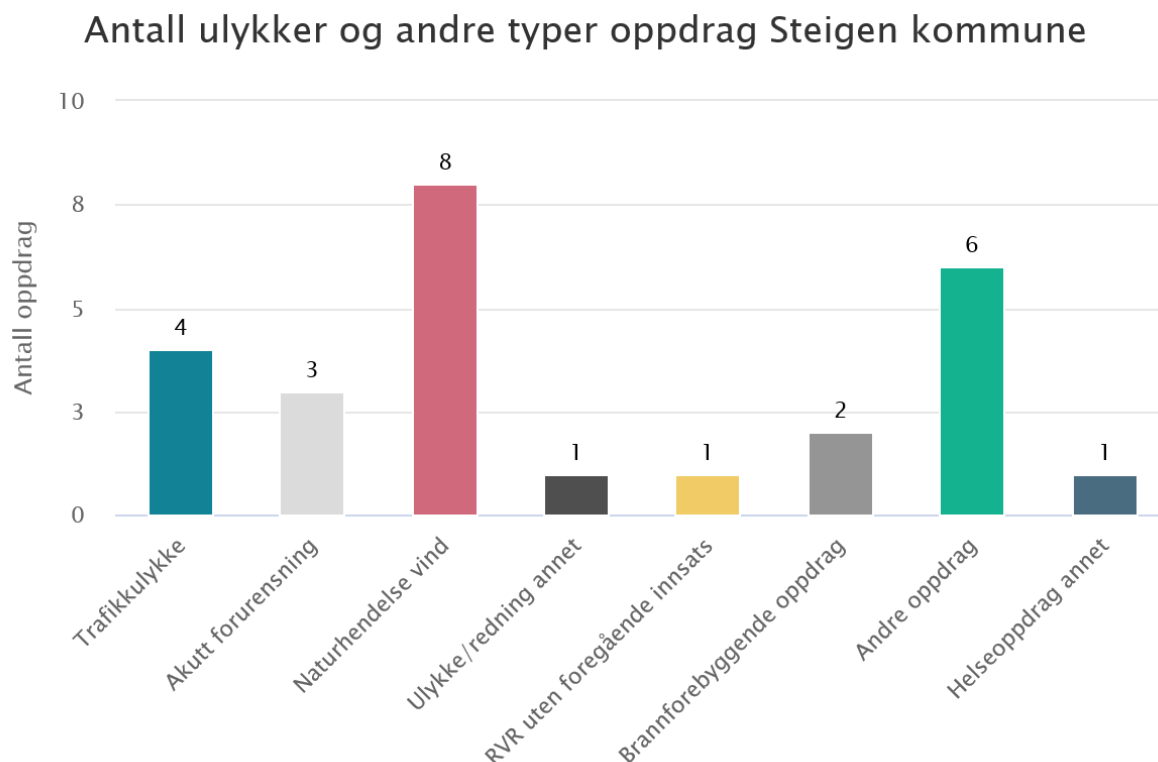
Bryter vi ned antall oppdrag i Steigen kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 27 oppdrag av totalt 53 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 51 prosent av alle oppdragene. Hendelsene gress- og skogbrann utgjør 37 prosent og brann i bygning utgjør 22 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Steigen kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 26 oppdrag av totalt 53 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 49 prosent av alle oppdragene. Hendelsen naturhendelse vind utgjør 31 prosent, andre oppdrag 23 prosent og trafikkulykke 15 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Steigen kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

8.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Statistikken viser at brann i bygninger, gress- og skogbrann og naturhendelser vind er de hendelsene som skjer flest ganger i kommunen. Det viktigste fokusområdet for brann- og redningstjenesten i Steigen kommune er brannhendelser. Videre er de største beredskapsmessige utfordringene i kommunen knyttet til Steigentunet sykehjem og landbruksvirksomheten.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og

sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften³⁰ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Steigen kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2016. I Steigen ROS (2016) er det definert 9 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 7 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Steigen ROS-analyse (2016)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 1	Ekstremvær og langvarig strømbrudd	x
Scenario 4	Bilbrann i Steigentunnelen	x
Scenario 5	Skipsforlis utenfor Engelvær	x
Scenario 6	Alvorlig trafikkulykke med skolebuss	x
Scenario 7	Brann på Steigentunet	x
Scenario 8	Alvorlig voldshendelse på Familiesenteret (Steigentunet)	x
Scenario 9	Alvorlig voldshendelse på Steigenskolen (Leinesfjord)	x

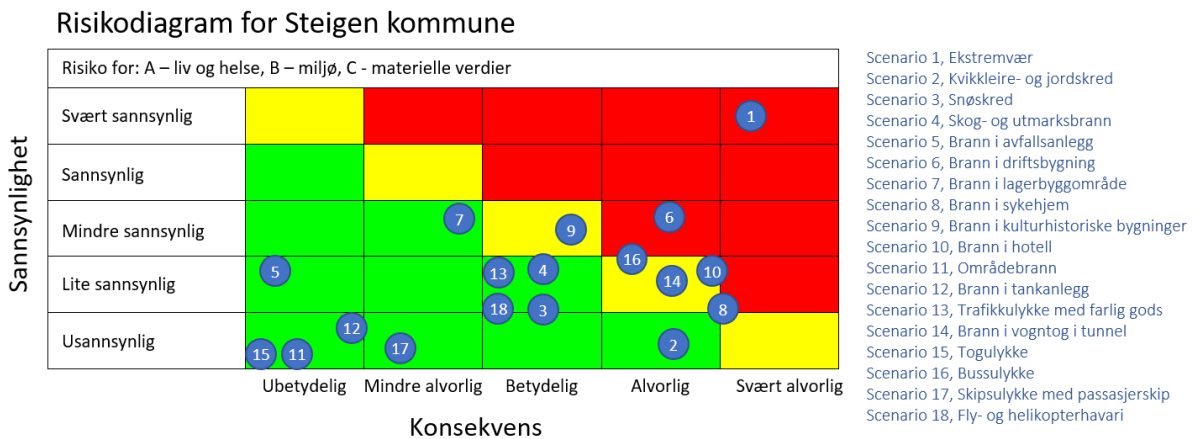
Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Steigen kommune.

Brann i Steigentunet, overnattingssteder, driftsbygninger i landbruket og bussulykke medfører samlet sett så stor grad av risiko at disse hendelsestypene bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten i kommunen.

³⁰ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Figur 4: Risikodiagram for Steigen kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Steigen kommune

Statistikken viser at halvparten av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Kommunens eneste sykehjem er Steigentunet i Leinesfjord. Sykehjemmet er ikke sikret mot brann med sprinkelanlegg, noe som øker sannsynligheten for at det er behov for assistert evakuering ved brannhendelser.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Steigen kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Steigentunet sykehjem 2. etasje	32		Ja	Nei	Ja	Ja
Steigentunet omsorgsboliger		20	Ja	Nei	Ja	Ja
Mølmoa		5	Ja	Ja	Ja	Ja

Det er ikke hotell i Steigen, men derimot mange mindre overnattingssteder som er spredt i kommunen (Røssøya, Helnes, Engeløya, Leinesfjord, Grøtøy, Nordskot og Straumfjord).

Brann i bygning utgjør 1 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbejdet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 1 boligbrann i Steigen kommune per år, og 1,5 branner per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Leinesfjord m/omegn er det predikert at det vil være 1 boligbrann per 2,5. år, mens i Liland/Holkestad er det predikert 1 boligbrann hvert 57. år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Steigen kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Leinesfjord m/omegn	1 brann hvert år	1 brann hvert 2,5. år
Engeløya	1 brann hvert 3. år	1 brann hvert 5,5. år
Stamsvik	1 brann hvert 18,5. år	1 brann hvert 38. år
Liland/Holkestad	1 brann hvert 27. år	1 brann hvert 57. år
Leines	1 brann hvert 4. år	1 brann hvert 8. år

Brann i driftsbygning

På landsbasis har det vært flere store branner i driftsbygninger, men tall fra Landbrukets brannvernkomite (2018) viser at antall branner i driftsbygninger er redusert siden 2016. I 2017 var det registrert 137 branner i driftsbygninger, mens det i 2018 var registrert 134 branner i driftsbygninger. Ni av brannene i 2017 og åtte av brannene i 2018 medførte at dyreliv gikk tapt. Steigen er den største jordbrukskommunen i Salten og i 2016 var det rundt 93 bruk, der omtrent halvparten er melkebruk (Nordland bondelag, 2016). Landbruket er spredt i kommunen og et fellestrekk er at driftsbygningene (gårdene) ligger i områder med dårlig slukkevanntilførsel. I 2018 var det en krevende og omfattende brann i en driftsbygning i Steigen der totalt 160 dyr mistet livet. En av årsakene til at det går tap av liv er at det er vanskelig og krevende å evakuere dyr.

Trafikkbilde langs FV835 og E6

Den viktigste transportåren i Steigen kommune er Fv835. Fv835 knytter Steigens lokale veinett til E6. Det er relativt høy døgntrafikk (ÅDT) på denne strekningen med ca. 405 kjøretøy i gjennomsnitt per døgn (Statens vegvesen, 2017). Engeløya knyttes til fastlandet ved Engeløybruene.

Tunneler representerer en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. I hovedsak er det på E6 det transporteres farlig gods som blant annet eksplosive stoffer, gasser og brannfarlige væsker, men denne type transport foregår også i mindre skala på Fv835. I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme på Fv835. I Steigen kommune er det en veitunnel med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk. Steigentunnelen ligger på Fv835 og går mellom Tømmerneset i Hamarøy kommune til Forsan i Steigen kommune. I perioden 2000-2016 er det registrert tre personskadeulykker i Steigentunnelen. I disse ulykkene ble en person drept, en alvorlig skadd og to lettere skadd.

Trafikkbildet (turistbusser, bobiler og personbiler) øker i sommerhalvåret på veistrekningene E6 og Fv835. I juli 2017 var døgntrafikken 605 kjøretøy i gjennomsnitt per døgn på Fv835 (Statens vegvesen 2017).

Det har skjedd 4 trafikkulykker i Steigen kommune siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene.

Tunneler og farlig gods

Transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Salten fraktes det daglig farlig gods og stoff på E6. I Steigen fraktes det farlig stoff langs Fv835 til ulike virksomheter, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres daglig langs Fv835. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Videre representerer tunneler en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnetet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme i Saltenregionen, når det er 47 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk.

Data viser at det har vært trafikkhendelser i Steigentunnelen og i perioden 2000-2016 var det tre personalskadeulykker i Steigentunnelen.

Tabell 7: Oversikt over tunnelene i Steigen kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Særskilt objekt
Steigentunnelen	Fv835	8079	1991	x

Sjøtransport

Transport langs sjø er en viktig transportåre til Steigen kommune. Nordlandsekspressen (hurtigbåt) har anløp på Bogøy, Holkestad, Nordskot, Helnessund og Brennsund. Det er en økning i skipstrafikken langs kysten. Skipstrafikken langs kysten består i stor grad av fiskefartøy, passasjerskip og stykkgodsskip, samt skip som frakter farlig stoff og gods.

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil føre til flere flommer i Steigen kommune.

Næringsvirksomhet

Næringslivet i Steigen består i stor grad av industri, offentlige arbeidsplasser, primærnærings, servicebedrifter og turisme. Næringslivet i kommunen er forholdsvis spredt, men hovedsakelig sentralisert i områdene rundt Leinesfjord, Leines, Engeløya, Bogen og Nordfold.

Hovedtyngden av landbruket er lokalisert i Nord-Steigen, mens fiskerinæringen er i Sør-Steigen. Det er fiskemottak i Helnessund, Engeløya, Dyping og Nordfold.

Virksomheter av større karakter innen havbruksnæringen: Cermaq (Dyping), Cermaq Norway AS (Nordfold), Cermaq (Forsang), Lakseslakteri (Bogen) og Bøteriet AS (Stamsvik).

I de siste årene har turisme og reiselivsnæringen blitt en viktig næring i Steigen og reiseliv er et viktig satsningsområde i kommunen. Det satses på ulike aktiviteter knyttet til sjø og vann, og gå og klatreturer.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i store deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 27. august 2020 redegjorde Steigen kommune for status slokkevann. Det er behov for å kartlegge dette nærmere og kommunen ønsket å gjøre dette sammen med lokalt brannvesen. Kommunaldirektøren skal oversende status slokkevann til Salten Brann IKS. Kartleggingen av slokkevann blir et vedlegg i brannordningen.

8.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Steigen kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene til Steigen er Oppeid, Innhavet/Drag, Straumen, Fauske, samt innsatspersonell fra Bodø brannstasjon.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Steigen kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Steigen kommune.

Tjenestespekter Leinesfjord brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	0	0	0	0
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	Dekkes fra Hamarøy	0	Dekkes fra Hamarøy
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Total antall timer	28,7	45,2	46	76,5
Stillingsbrøk	1,38%	2,17%	2,212%	3,68%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Steigen kommune.

Tabell 9: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste.

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. $(16500 \times 2) + (4500 \times 8) + (4900 \times 4) = 33000 + 36000 + 19600 = 88\ 600$ kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. $(2200 \times 8) / 2 = 8800$ kr.

Tabell 10: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Steigen kommune

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreierende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Steigen kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, eller at vær eller føreforhold gjør det vanskelig for samlet innsatsstyrke å nå fram til brann- eller ulykkesstedet innen 10-15 minutter etter at førsteinnsats er iverksatt, kan det organiseres med deltidspersonell med dreierende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Steigen er brannhendelser definert som et risikoområde og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å videreføre dagnes vaktordning som er deltidspersonell med dreierende vakt.

En beredskapsmessig utfordring i Steigen er store avstander, både innad i kommunen og til brann- og redningstjenesten fra nabokommuner. Videre kan Steigen bli isolert hvis Steigentunnelen blir stengt. Brann- og redningstjenesten i Steigen må være forberedt på å ivareta hendelseshåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser i en lengre periode. På bakgrunn av dette er det formålstjenlig å videreføre dagens antall innsatspersonell.

I dag har ikke Steigen røykdykkertjeneste og i henhold til lovverket stilles det heller ikke krav om at Steigen skal ha røykdykkertjeneste. Det å etablere en røykdykkertjeneste kan være en naturlig del og konsekvens av risikobildet i kommunen. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift og tunneler.

Røykdykking er forbundet med helsemessig risiko for involverte personell. På bakgrunn av dette stilles det strenge krav til personellets grunnleggende fysiske og psykiske helsetilstand, kompetanse, ferdigheter og det utstyret som skal benyttes. Dersom et brannvesen beslutter å etablere røykdykkerberedskap skal det i tillegg alltid vurderes om forventet utbytte av innsats står i forhold til risikoen ved røykdykking. Det er kostbart å ha røykdykkertjeneste. Kompetansen skal vedlikeholdes med blant annet fysiske tester, øvelser, utstyr og materiell. En viktig begrunnelse for ikke å etablere røykdykkerberedskap høyere enn nivå 0, har vært utfordringen med å vedlikeholde kompetansen for røykdykkere på et sted med svært få hendelser. Risikoforståelsen til mannskapene kan dermed være begrenset. I kapittel 6.1.2 gjorde vi rede for de ulike nivåene innen røykdykking og der går frem at i enkelte tilfeller kan det være forsvarlig å gå inn i røykfylte hus med åndedrettsvern på nivå 0 (innsats uten røykdykking) hvis

gitte forhold er oppfylt. Dette forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart og at mannskapene rykker inn i tilnærmet røykfrie omgivelser.

Når det gjelder røykdykkertjenesten (nivå 1) kan kommunen vurdere å innføre denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til blant annet Steigentunnelen, Steigentunet og branner i driftsbygninger. Videre må dette også sees i sammenheng med ROS-analyse og hendelsesfrekvensen. Det kan nevnes at Steigentunet ikke har sprinkelanlegg. Kommunen bør vurdere å installere sprinkelanlegg og andre forebyggende tiltak som kan kompensere for røykdykkertjeneste. Dette gjelder også branner i driftsbygninger. Her må fokuset være på det forebyggende arbeidet. Steigen kommune med beredskapskoordinator har i dag god dialog med bondelaget om forebygging- og beredskapsmessige tiltak når det gjelder driftsbygninger, og dette samarbeidet bør videreutvikles. I komplekse og større hendelser kan røykdykkere fra Bodø brannstasjon fraktes ut med helikopter.

Et av satsningsområdene til Steigen kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er friluftaktivitet knyttet til ulike aktiviteter på vann og sjø, fjell- og klatreturer. På grunn av den økte aktiviteten på vann bør Steigen kommune vurdere å etablere overflateredning.

Risiko for trafikkhendelser vurderes generelt å være lavere i Steigen enn i nabokommunene Hamarøy og Sørfold. Likevel er den samlede risiko knyttet til trafikkhendelser og konsekvensene av en trafikkhendelse med mange involverte personer så omfattende at Steigen bør vektlegge trafikkhendelser ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten.

Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsatspersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere brannhendelser og trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten i Steigen må ha særlig fokus på håndtering av brannhendelser og trafikkhendelser.

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Steigen kommune foreslås følgende brannordning:

Tabell 11: Leinesfjord brannstasjon

Leinesfjord brannstasjon	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning	Kommentar
Innsatsstyrke (personer)	16	16	Økt stillingsbrøk til kompetanseheving (trening og øvelser) på trafikkhendelser
Vaktordning	Deltidspersonell med dreiende vakt. 4-delt vaktordning på 2 vakter: - Utrykningsleder - Sjåfør	Deltidspersonell med dreiende vakt. 4-delt vaktordning på 1 vakt: - Utrykningsleder/sjåfør	Til vurdering: - Gå ned fra 2 til 1 på vakt
Tjenesteleveranse	- Brannhendelser - Trafikkhendelser	- Brannhendelser (fokus brann driftsbygning) - Trafikkhendelser - Overflateredning	Til vurdering: - Etablere røykdykkertjeneste - Etablere overflateredning
Kjøretøy	- Mannskapsbil - Støttekjøretøy	- Mannskapsbil - Støttekjøretøy	Tankvogn fra Innhavet bistår i brannhendelser

8.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 12: Forventede økonomiske effekter for Steigen kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	332 017	305 882
Nødnettlicenser	121 422	80 392
Vaktordning	1 551 992	1 027 528
Økt timeantall		90 960
Totale kostnader	2 005 431	1 504 762

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

9. Brann- og redningsberedskap i Sørfold kommune

Som tidligere nevnt ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Sørfold kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Sørfold kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Sørfold kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Sørfold kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning er basert på analyse, faglige innspill fra Salten Brann IKS og innspill fra Sørfold kommune.

9.1 Sørfold kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra Straumen brannstasjon til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ³¹
Sørfold	1637	1930	1925/1902	982	564

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder³². Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Sørfold kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Sørfold	Straumen	846

Det er 846 innbyggere i tettstedet Straumen og 1084 innbyggere i spredtbygde strøk og bygdene Mørsvikbotn, Røsvik og Engan.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Straumen brannstasjon til bygder (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til bygder	Antall minutter	Antall kilometer
Straumen	Røsvik	24 minutter	20 kilometer
Straumen	Mørsvikbotn	52 minutter	62 kilometer
Straumen	Kobbelv	38 minutter	44 kilometer
Straumen	Innhavet	84 minutter	102 kilometer
Straumen	Fauske	16 minutter	16 kilometer
Straumen	Sulitjelma	50 minutter	53 kilometer
Straumen	Rognan	43 minutter	44,5 kilometer
Straumen	Bodø	64 minutter	67 kilometer

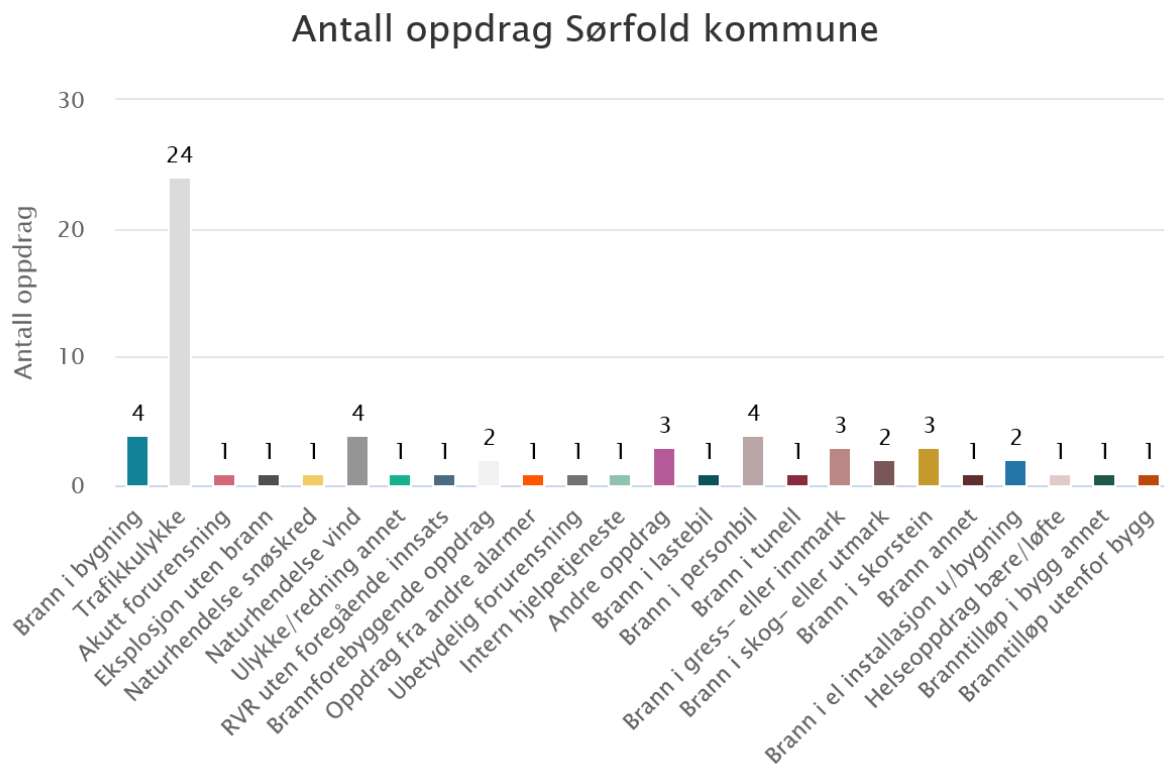
³¹ Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

³² En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Oppdrag og hendelsestyper

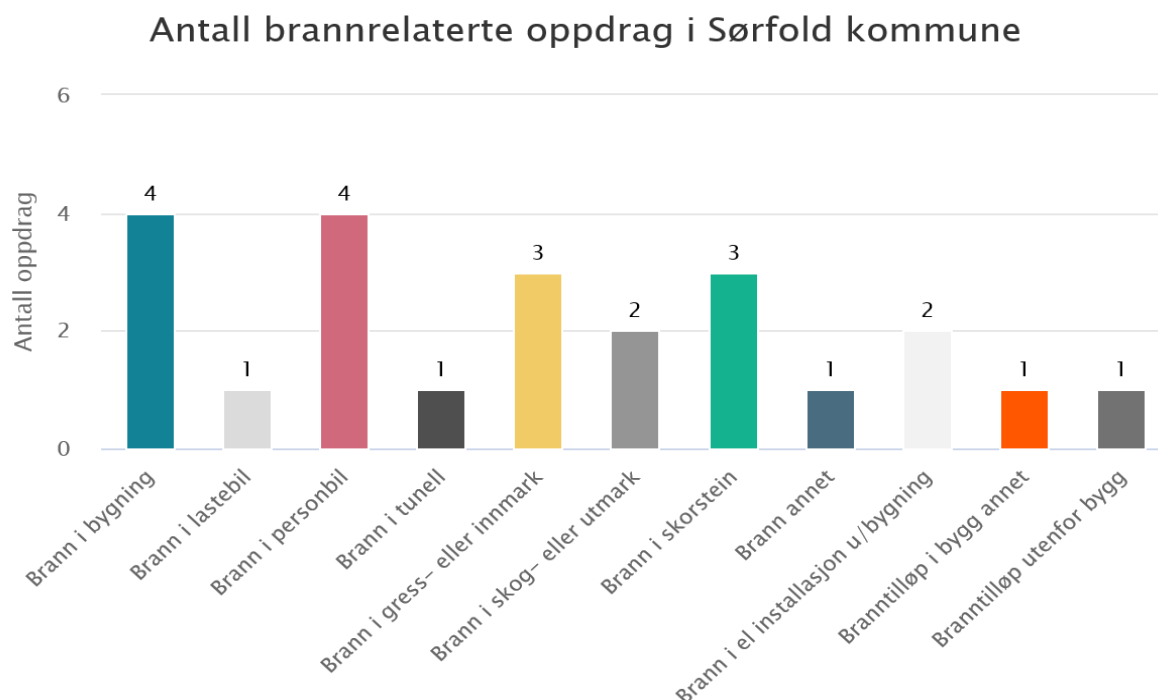
Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Sørfold kommune hadde totalt 65 antall oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 24 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at en tredjedel av hendelsene som brann- og redningsvesenet rykker ut på i Sørfold kommune er trafikkulykker. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør trafikkulykker 37 prosent av oppdragene, brannhendelser 12 prosent og naturhendelser 8 prosent. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Sørfold kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

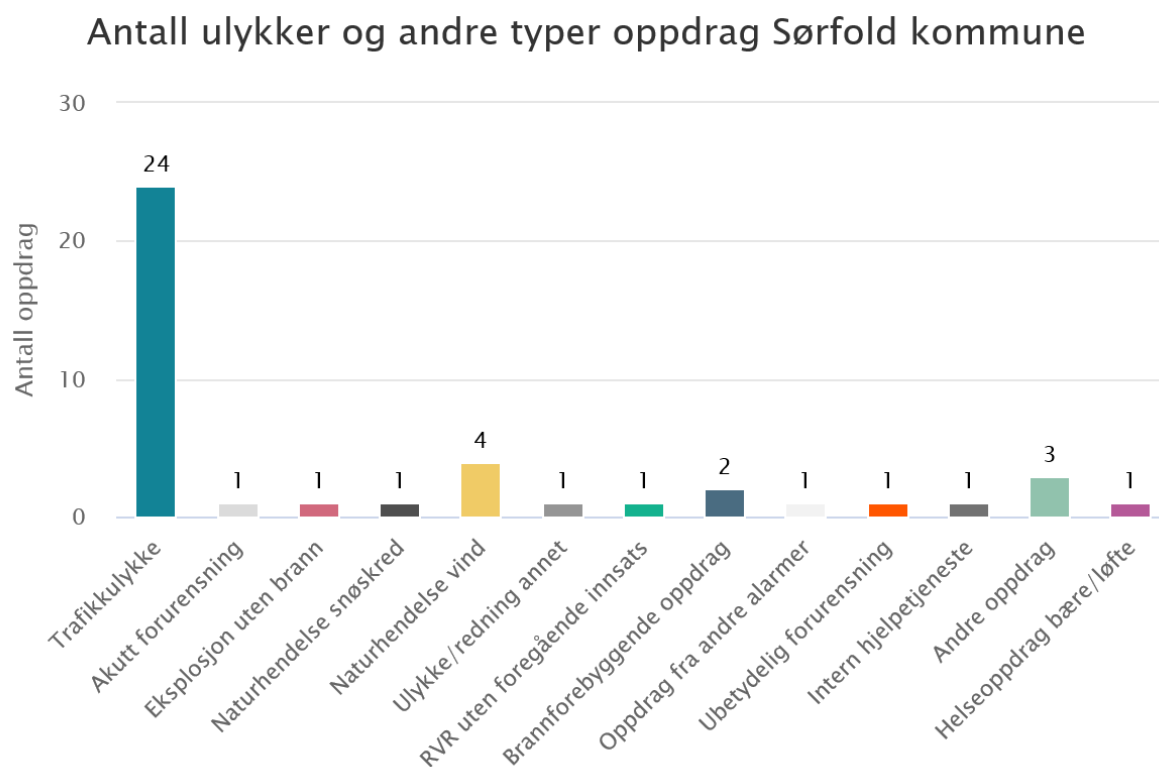
Bryter vi ned antall oppdrag i Sørfold kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 23 oppdrag av totalt 65 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 35 prosent av alle oppdragene. Hendelsene brann i gress-skogbrann utgjør 22 prosent, brann i bygning 17 prosent, brann i personbil 17 prosent og brann i skorstein 13 prosent. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Sørfold kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 42 oppdrag av totalt 65 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 65 prosent av alle oppdragene. Hendelsen trafikkulykke utgjør 57 prosent, naturhendelse vind 10 prosent og andre oppdrag 7 prosent av alle oppdrag knyttet til «ulykker» og «andre typer oppdrag». Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Sørfold kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

9.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

De største beredskapsmessige utfordringene i Sørfold kommune er knyttet til trafikkhendelser på vei og tunnel. Når det gjelder brannhendelser er det særlig knyttet til Sørfold eldrecenter, Sørfold sykehjem og ELKEM Salten.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften³³ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

³³ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Sørfold kommune har utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2013. I ROS-analysen er det definert 31 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

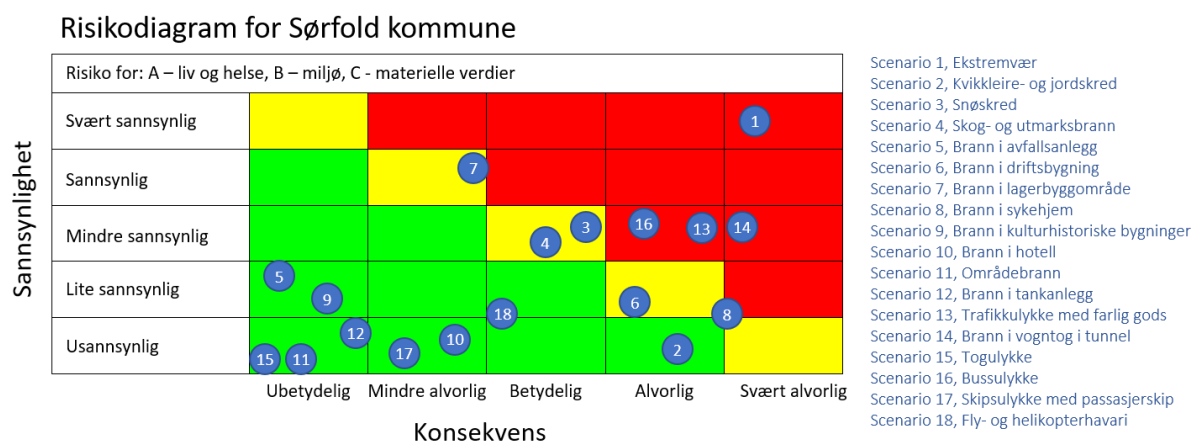
Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Sørfold ROS-analyse (2013)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 10	Ras (løsmasse-/stein-/snøras)	x
Scenario 11	Ekstremvær (vind/nedbør/temperatur)	x
Scenario 19	Ulykke med flere dødsfall	x

Risikodiagram

I kapittel 5 i hovedrapporten gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Sørfold kommune.

Figur 4: Risikodiagram for Sørfold kommune

Risikoområder som må hensynstas og bør vektlegges særskilt ved dimensjonering og organisering av brann- og redningstjenesten er ulike typer transporthendelser knyttet til vei og veitunnelene på E6 strekningen, ekstremvær og brann på sykehjem.

Brannhendelser og estimert boligbrann i Sørfold kommune

Statistikken viser at 35 prosent av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Kommunens sykehjem er Sørfold eldrecenter og Sørfold sykehjem. Sykehjemmene har implementert ulike forebyggende tiltak som blant annet sprinkelanlegg, etablert vaktordning, direktevarsling 110-sentral og sprinkelanlegg.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Sørfold kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Sørfold eldrecenter	14	3	Ja	Ja	Ja	Ja
Sørfold sykehjem (Røsvik)	21		Ja	Ja	Ja	Ja

Brann i bygning utgjør 6 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av forebyggende avdeling, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 1 boligbrann i Sørfold kommune hvert 4. år, og 1 brann per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Naturligvis er det store variasjoner i kommunen. I Straumen m/omegn er det predikert at det vil være 1 boligbrann hvert 6. år, mens i Styrkesnes er det predikert 1 boligbrann hvert 105. år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann (SSB, 2020)

Geografisk område	Bygningsbrann	Boligbrann
Straumen m/omegn	1 brann hvert 2. år	1 brann hvert 6. år
Styrkesnes	1 brann hvert 34. år	1 brann hvert 105. år
Ånsvik/Kines-Røsvik	1 brann hvert 7. år	1 brann hvert 27. år
Sørfjorden-Mørsvikbotn	1 brann hvert 11. år	1 brann hvert 34. år

Trafikkbilde langs E6

Den viktigste transportåren i Sørfold er E6. Trafikkulykker langs E6 er definert som et risikoområde/trusselbilde; dette gjelder personbil, tungtrafikk, transport av farlig gods (stoff) og busstrafikk (turistbusser i sommerhalvåret). E6 er den lengste veistrekningen i Salten med en totallengde på 245 kilometer og 23,4 kilometer vei er i tunneler. Det er totalt 23 tunneler på E6; 16 i Sørfold, 2 i Hamarøy, 1 i Fauske og 4 i Rognan kommune. Totalt er det 20 kilometer vei som er i tunnelene i Sørfold og Hamarøy, og lengden på tunnelene varierer fra 39 meter til 4457 meter. Det er viktig å påpeke at mange av disse tunnelene ikke oppfyller dagens krav i tunnelsikkerhetsforskriften.

Gods- og passasjertrafikk foregår primært på E6, Rv80 og Fv17, men hovedtyngden av trafikken foregår på E6. Dette gjelder både tyngre og lette kjøretøy. I følge rapporten «Nærings- og godsanalyse-Nordland» (2018) som er utarbeidet av Nordland Fylkeskommune estimeres det en betraktelig økning av tungtransport på E6 framover.

Kjernfjelltunnelen ligger på RV77 som er en sidevei fra E6, og veien går fra Saltdal kommune til riksgrensen i Sverige. Tunnelen går gjennom Kjernfjellet i Junkerdalen og ble åpnet 17. oktober 2019. Før tunnelen åpnet måtte tyngre kjøretøy kjøre ned en smal og bratt nedstigning i Junkerdalen. Etter at tunnelen åpnet, er det registrert (estimert) en økning av tyngre kjøretøy

som kjører denne veistrekningen på 30 prosent, og mye av denne trafikken går videre langs E6 i Sørfold og Hamarøy.

Farlig gods

Transport av farlig gods på vei har fått økt oppmerksomhet blant annet fra DSB de siste årene. Bakgrunnen for det er at de fleste transportulykkene av farlig gods skjer på vei (DSB, 2018). I Salten fraktes det daglig farlig gods og stoff på E6, men det finnes ingen data på hvor mye farlig gods og stoff det transporteres langs E6. Hendelser innen transport av farlig stoff kan medføre svært store konsekvenser for liv og helse, miljø og materielle verdier. De fleste transportulykker i Salten er relatert til veitrafikken, og statistikk fra Statens vegvesen (2019) viser at det er på E6-aksen fra Saltdal til Hamarøy at de fleste ulykker og dødsulykker skjer i Saltenregionen.

Tunneler

I de senere år har det vært mange branner i veitunneler. DSB (2018) slår fast at vi med dagens risikobilde må regne det som nesten sikkert at det vil skje en alvorlig tunnelbrann i Norge i løpet av de neste tiår. Norge har svært mange veitunneler, og få av dem er bygd med dagens krav til sikkerhet. Bygger vi videre på dette resonnementet og ser dette i et lokalt perspektiv, er det sannsynlig at dette kan forekomme i Saltenregionen, når det er 47 veitunneler med forholdsvis hyppig biltrafikk med både personbiler, tungtrafikk og busstrafikk. Det er naturlig at vi trekker fram E6 med 23 tunneler som går fra Saltdal til Hamarøy som et risikoområde.

Videre representerer tunneler en viss risiko for trafikkulykker i forhold til transport av farlig gods. I hovedsak er det på E6 det transporteres farlig gods som blant annet eksplosive stoffer, gasser og brannfarlige væsker. Data viser at det har vært en del ulykker i tunnelene på denne strekningen de siste årene, noe som innebærer at særlig de tunnelene som er på E6 utgjør en risiko.

Trafikkulykker

Det har skjedd 24 trafikkulykker i Sørfold kommune siden 1. mai 2016, men det er viktig å påpeke at statistikken fra BRIS ikke viser alvorlighetsgraden i hendelsene. Imidlertid viser tall fra Statens vegvesen at på E6-strekningen Saltfjellet-Fauske var det 39 ulykker med totalt 4 omkomne, 11 alvorlige skadde og 34 lettere skadde i tidsperioden 2015-2019 (Statens vegvesen, 2020). På E6-strekningen Fauske-Bognes var det 76 ulykker med totalt 6 omkomne, 16 alvorlige skadde og 83 lettere skadde i tidsperioden 2015 til juni 2020 (Statens vegvesen, 2020). Både Sørfold kommune og Salten Brann IKS har gjennom sine representative ROS-analyser definert denne veistrekningen som et risikoområde.

Midlertidige tiltak på E6 i Sørfold kommune

I 2007 trådte tunnelsikkerhetsforskriften som er basert på et EU-direktiv i kraft for tunneler på riksveier. Fra 2015 gjaldt forskriften også fylkesveier. Statens vegvesen har oppgradert og er i ferd med å oppgradere tunnelene på E6 for at de skal oppfylle nye EU-krav som har til formål

å bedre trafikksikkerheten. Dette arbeidet forventes å være slutført innen 2022 (Statens vegvesen, 2018).³⁴ Statens vegvesen klarer ikke å fullføre dette arbeidet innen tidsfristen og har i den forbindelsen utarbeidet midlertidige forebyggende- og beredskapstiltak på E6 i Sørfold inntil dette arbeidet er slutført. Dette gjelder strekningen Megården-Mørsvikbotn som har til sammen 16 tunneler. I dette pågående arbeidet har Salten Brann IKS kommet med innspill til både forebyggende- og beredskapsmessige tiltak. Eksempler på tiltak som er spilt inn er: tankbil, mobile røykvifter, UTV med henger og SPURV. Tiltakene blir implementert innen utgangen av 2021.

Tabell 7: Oversikt over tunneler i Sørfold kommune

Navn	Veg nr.	Lengde (m)	Byggeår	Kommune	Særskilt objekt
Aspfjordtunnelen	E6	1496	1965	Sørfold	1
Berrflogtunnelen	E6	1407	1989	Sørfold	1
Daumannsviktunnelen	E6	822	1965	Sørfold	1
Eiavatntunnelen	Fv613	433	1980	Sørfold	
Evatunnelen	E6	39	1965	Sørfold	
Gleflogtunnelen	E6	501	1986	Sørfold	1
Gyltvikvatnet tunnel	E6	154	1965	Sørfold	
Kalviktunnelen	E6	2729	1966	Sørfold	1
Kannflogtunnelen	E6	759	1986	Sørfold	1
Kobbhammartunnelen	E6	837	1985	Sørfold	1
Kobbskartunnelen	E6	4457	1986	Sørfold	1
Løkthaugen tunnel	E6	725	1965	Sørfold	1
Megården tunnel	E6	386	1965	Sørfold	
Middagsfjellettunnelen	E6	2074	1986	Sørfold	1
Nordfjordtunnelen	Fv617	397	1977	Sørfold	
Rauhammartunnelen	E6	1250	1984	Sørfold	1
Tennflågtunnelen	E6	805	1965	Sørfold	1
Trengseltunnelen	E6	33	1965	Sørfold	

Næringsvirksomhet

I Sørfold oppbevarer og benytter virksomheter innen industri, næringsliv, transportsektor og landbruk farlige stoffer. Dette gjelder kjemikalier, stoffer, stoffblandinger, produkter, artikler og gjenstander som har slike egenskaper at de representerer en fare for mennesker, materielle verdier og miljøet. Hendelser relatert til farlige stoffer kan enten oppstå på de stasjonære anleggene eller ved transport, og de fleste ulykker relatert til farlige stoffer skjer i forbindelse med transport på vei. Det transporteres daglig store mengder farlige stoffer på E6 gjennom Sørfold kommune.

³⁴ I Nasjonal transportplan 2018-2029 ligger det inne midler til en fremtidig trase som legges utenom dagens trase. Denne traseen vil tidligst være ferdig i 2027.

Det er kun 1 bedrift som er definert som storulykkebedrift i Sørfold og det er Elkem Salten. Elkem Salten har etablert industrivern. Det er i liten grad et formalisert samarbeid i form av avtaler, ROS-analyser og beredskapsplaner. Det er viktig at Salten Brann IKS har et godt samarbeid og oversikt over industrivern, siden Salten Brann IKS kan med hjemmel i lov rekvirere utstyr og personell fra industrivern ved behov (Forskrift om industrivern §13). Et resultat av et tettere samarbeid mellom industrivern og Salten Brann IKS er at ressursene blir bedre utnyttet og at kostnadene blir flyttet over på bedriften.

Produksjonsanlegget til Elkem Salten har enkelte risikofaktorer knyttet til brann og eksplosjonsfare. I tilknytning til Elkem Salten er det også et kaianlegg (Sørfold industri kai) der det regelmessig losses farlige stoffer fra skip til vogntog som transporterer dette videre langs E6. Det er forholdsvis mye skipstrafikk til kaia, og kaia er klassifisert som ISPS terminal (International Ship and Port Facility Security). Dette er det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg mot tilskuede uønskede handlinger. Regelverket ble vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) i 2002.

Øvrige bedrifter i kommunen av større karakter: Salmobreed, Omya Hustadmarmor AS, Smolten AS, Sisomar AS og Marine Harvest, samt kraftverkene Siso kraftverk, Veiski kraftverk, Røyrvatn kraftverk og Kobbelv kraftverk.

Av offentlig tjenestetilbud er det barne- og ungdomsskoler og barnehager.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som mangelfull og ikke dekkende for brannsituasjoner som kan inntreffe i store deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreducerende forebyggende tiltak. Innsatstiden oppfyller ikke forskriftens krav til innsatstid på 30 minutter for områdene.

9.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Sørfold kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Sørfold kommune skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 8: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser.

Tjenestespekter Straumen brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	1	0	2
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tunnelulykker	0	3,5	0	5,5
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	8,7	8,7	26	26
Total antall timer	40,7	57,2	58	89,5
Stillingsbrøk	1,96%	2,75%	2,79%	4,30%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Sørfold kommune.

Tabell 9: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. (16500x2) + (4500x8) + (4900x4) = 33000+36000+19600=88 600 kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. (2200x8)/2= 8800 kr.

Tabell 10: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørrdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Tabell 11: Oversikt over kostnadene for tungbilberging

Tjenesten dekkes av brigade øst	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
<p>Tungbilberging: Tjenesten dekkes av brigade øst.</p> <p>Noen av de største utfordringene ved trafikkulykker med store/tunge kjøretøy er den energien/kraften som må benyttes for frigjøring av passasjerer/sjåfør. Dette krever materiell og utstyr som er beregnet på disse oppgavene hva angår trekraft, mothold og stabilisering.</p>	<p>Her tenker vi en kapasitet per brigade som dekker opp behovet i h.h.t kompleksitet og tiden som beregnes til nødstilte får hjelp. Ut over det generelle tenkes det at heltidsstyrken fra Bodø kan være en støtteressurs for hele området hvor det skulle være behov.</p> <p>Brigade øst og Bodø ca. 150000 kr.</p> <p>De tre andre brigadene ca. 75 000x3= 225 000 kr.</p>	<p>Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 3,5% av engangssum.</p> <p>Brigade nord, øst og sør ca. 2700 kr.</p> <p>Brigade vest og Bodø ca. 5400 kr.</p> <p>Sertifiseringskrav vil være ulikt ut fra om materiellet er tiltenkt løfting, eller om det har vært benyttet til det.</p>

Straumen brannstasjon:

I henhold til dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Sørfold kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, kan det opprettes dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». I Sørfold er trafikkhendelser definert som et risikoområdet og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor kan det være formålstjenlig å opprettholde dagens nivå i Sørfold kommune.

Når det gjelder innsatspersonell på 12 personer er dette tilstrekkelig for å håndtere en førsteinnsats, og dette er innenfor dimensjoneringsforskriften §5-1 som omhandler dimensjonering. Dette må sees i sammenheng med at innsatsstyrken i Sørfold skal være førsteinnsatsen til andreinnsatsen fra Fauske brannstasjon kommer til hendelsen.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten må ha særlig fokus på håndtering av trafikkhendelser, og da særlig trafikkhendelser tilknyttet vei, tunnel og farlig gods. I følge rapporten fra Multiconsult har innsatspersonell mangelfull kompetanse på trafikkhendelser (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere trafikkhendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent.

Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

I dag har Sørfold røykdykkertjeneste, men i henhold til lovverket stilles det ikke krav om at Sørfold skal ha røykdykkertjeneste. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift og tunneler. I noen tilfeller er det forsvarlig at mannskaper uten røykdykkerberedskap kan rykke inn i tunnelbranner med ånderettsutstyr. Dette forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart og at mannskapene rykker inn i røykfrie omgivelser. Dette kan være aktuelt i de korte tunnelene, men vil være krevende i de lengre tunnelene. Når det gjelder røykdykkertjenesten bør kommunen ha denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til tunnel og for å kunne ivareta behov for assistert evakuering ved sykehjem.

Ut ifra det totale risikobildet er det tilfredsstillende å ha den foreslåtte brannordningen, der innsatsstyrken i Sørfold er førsteinnsatsen og Fauske brannstasjon er andreinnsatsen (støttestyrken). Denne løsningen for Sørfold imøtekommer de oppgaver og beredskapsmessige utfordringer som er påkrevd i henhold til lovverket og definerte risikoområder. Innsatsstyrken skal være robust nok til å håndtere oppgavene som en førsteinnsats i trafikkhendelser. Bistand fra Fauske brannstasjon vil i hovedsak være en mannskapsbil med totalt 4-5 personer som kan bidra med brannslukking, trafikkulykker og øvrige redningsarbeid. Andrestyrken fra Fauske brannstasjon vil kunne være i Straumen innen cirka 15 minutter, eventuelt Innhavet brannstasjon rykker ut som andrestyrke på trafikkhendelser. Innsatsstyrken i Sørfold vil være andreinnsatsen til hendelser i Fauske kommune. Det vil være et avhengighetsforhold mellom disse innsatsstyrkene.

Med bakgrunn i faglig analyse, ROS-analyse og innspill fra Sørfold kommune foreslås følgende brannordning for sørfold kommune:

Tabell 12: Oppsummering av eksisterende brannordning og forslag til ny brannordning for Straumen brannstasjon

Brannstasjon		Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Straumen	Antall innsatspersonell §5-1 og §4-8	16	12-16
	Røykdykkere	7	7
	Vaktordning og antall §5-3	- 2 vakter - Utrykningsleder - Sjåfør - Deltidspersonell uten fast vaktordning	- 2 vakter - Utrykningsleder - Sjåfør - Deltidspersonell uten fast vaktordning
	Tjenesteleveranse §2-4 og §11-f	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning
	Kjøretøy	- Mannskapsbil - Fremskutt enhet	- Fremskutt enhet - Tankbil (Statens vegvesen)
	Stillingsbrøk	- Konstabel: 1,96% - Utrykningsleder: 2,79%	- Konstabel: 2,75% - Utrykningsleder: 4,30%
	Antall timer §3-2	- Konstabel: 40,7 - Utrykningsleder: 58	- Konstabel: 57,2 - Utrykningsleder: 89,5
	Brannstasjon	- Stasjon med god teknisk tilstand og tilfredsstillende utforming	

9.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 13: Forventede økonomiske effekter for Sørfold kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	254 555	234 517
Nødnettlicenser	133 107	80 864
Vaktordning	1 694 812	1 576 434
Økt timeantall		27 855
Totale kostnader	2 082 475	1 919 670

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten i Fauske og Salten Brann blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)

- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)

10. Brann- og redningsberedskap i Værøy kommune

Som tidligere nevnt ble det utarbeidet en sektoranalyse i Salten Brann IKS i 2019 for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et dokument som er styrende for hvilke typer hendelser beredskapen til Salten Brann IKS skal være dimensjonert for. ROS-analysen skal også bidra til å danne et beslutningsgrunnlag for at ledelsen kan fatte gode kvalitative- og rasjonelle beslutninger for god planlegging og organisering av forebyggende- og beredskapsarbeidet (Salten Brann IKS, 2019).

Risiko og sårbarheter kan håndteres gjennom forebyggende tiltak som både skal redusere sannsynligheten for at hendelser skal inntreffe, og gjennom forhåndsiltak redusere konsekvensen av hendelsen hvis den likevel skulle oppstå. For å håndtere de konsekvensene av hendelser som forebyggende tiltak ikke forhindrer, skal det etableres beredskap som har til hensikt å redde liv og helse, miljø og materielle verdier.

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for Værøy kommune. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha et brann- og redningsvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk arbeid basert på prosedyrer, forebygging og beredskap. Det er viktig å presisere at brannordningen for Værøy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde.

I denne rapporten defineres brannordningen som en beskrivelse av hvordan Salten Brann IKS er organisert og dimensjonert i tråd med oppgavene etter brann- og eksplosjonsvernloven §11, første og andre ledd. Videre skal brannordningen sikre at brann- og redningsvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger i kommunen. I utgangspunktet er det opp til den enkelte kommune å fastsette hvilke ressurser brann- og redningsvesenet skal disponere på bakgrunn av kartlagt risiko og sårbarhet. Brannordningen er et overordnet og styrende dokument for Salten Brann IKS og angir formelle, faglige og økonomiske rammebetingelser.

I denne delen av rapporten som omhandler brannordningen i Værøy kommune gis det en vurdering av hvilke beredskapstjenester, antall innsatspersonell, vaktordning, materiell, utstyr og kjøretøy Værøy kommune har behov for. Grunnlaget for å fremme forslag til brannordning

er basert på analyser, faglige innspill fra Salten Brann IKS, innspill fra Værøy kommune, Brann ROS-2020 og Værøy ROS (2018).

10.1 Værøy kommune og antall oppdrag

Innbyggere, tettsteder og kjøretid

Tabellene nedenfor beskriver innbyggertall, tettsteder og kjøretid fra brannstasjonen til ulike bygder.

Tabell 1: Dekningsområde og dimensjonerende befolkningsgrunnlag (SSB, 2. kvartal 2020)

Kommune	Areal (km ²)	Innbyggere	Innbyggere per 2030/2050	Eneboliger	Hytter ³⁵
Værøy	18,64	710	729/732	319	16

I kapittel 2.3 ble det redegjort for §4-8 i dimensjoneringsforskriften. Denne forskriften legger føringer på hvordan brann- og redningstjenesten skal forholde seg til innsatstid til tettsteder³⁶. Hovedelementene i paragrafen er:

- Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/ sykehjem mv, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
- Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter.
- Innsatstid utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Tabell 2: Tettsted i Værøy kommune (SSB, 6. oktober 2020).

Kommune	Tettsteder	Innbyggere
Værøy	Sørland	622

Befolkningsstrukturen i Værøy kommune er at majoriteten av innbyggerne bor på Sørland som er øyas hovedsenter, og grendene Nordland og Måstad.

Tabell 3: Estimert kjøretid fra Værøy brannstasjon til grender (NAF reiseplanlegger, 2020).

Fra brannstasjon	Til tettsteder/grender	Antall minutter	Antall kilometer
Sørland	Nordland	8 minutter	4 kilometer
Sørland	Måstad		

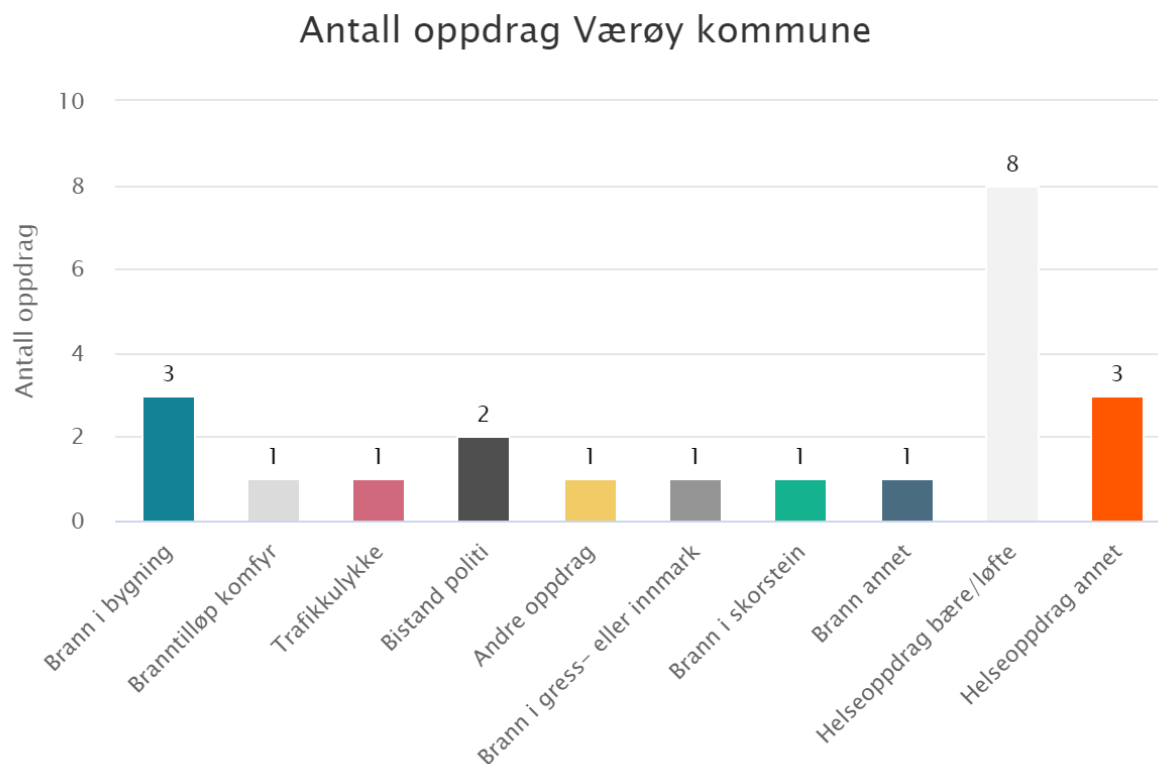
Oppdrag og hendelsestyper

Data fra BRIS viser at brann- og redningstjenesten i Værøy kommune hadde totalt 22 oppdrag som de rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Oppdragene er fordelt på 10 ulike hendelsestyper. Figur 1 viser at det er helseoppdrag, brann i bygning og bistand politi brann- og redningsvesenet rykker ut flest ganger på. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de andre hendelsestypene.

35 Omfatter hytter, sommerhus, helårsbolig- og våningshus benyttet som fritidsbolig (SSB, 2020).

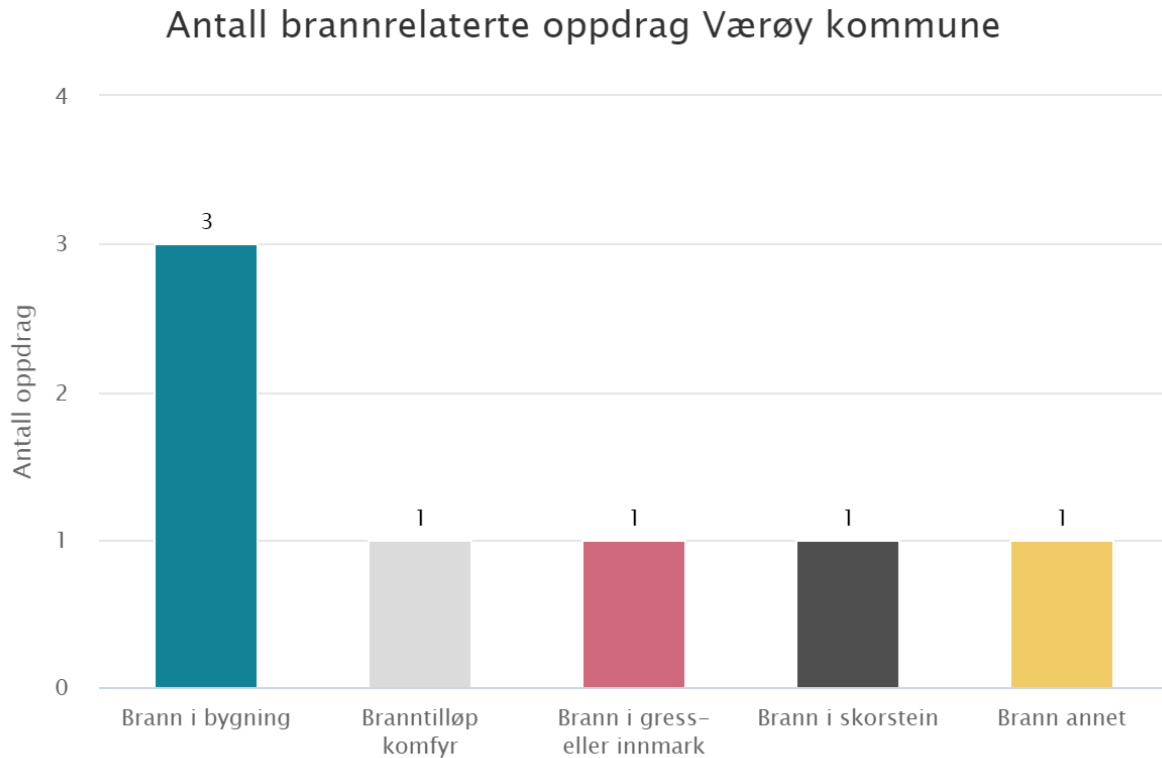
36 En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det 1) bor minst 200 personer der og 2) avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønsmessig avvik ut 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan f.eks. være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettsted tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen (SSB, 2016).

Figur 1: Oversikt over antall oppdrag i Værøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

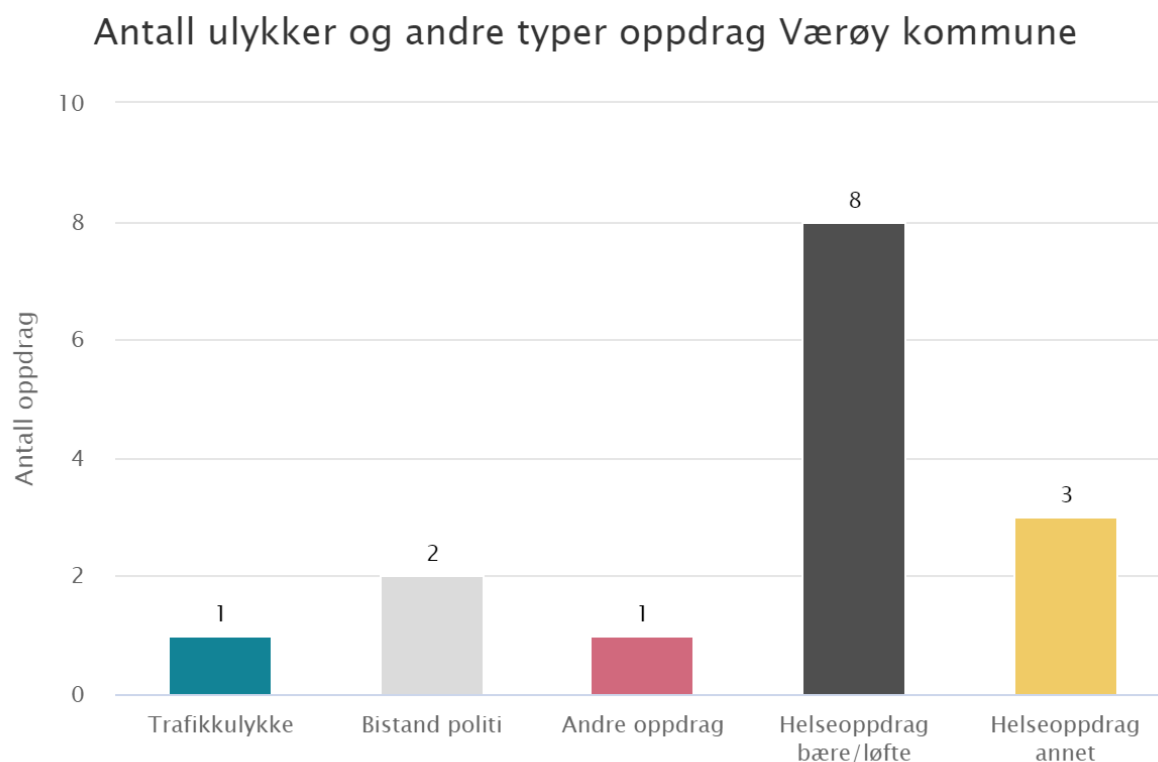
Bryter vi ned antall oppdrag i Værøy kommune til hendelsestypene «brannhendelser» viser figur 2 at brann- og redningsvesen hadde 7 oppdrag av totalt 22 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til hendelsestypene brannhendelser. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 32 prosent av alle oppdragene. Hendelsen brann i bygning utgjør 43 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 2: Oversikt over antall oppdrag relatert til brann i Værøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

Ser vi på antall hendelser knyttet til «ulykker og «andre typer oppdrag» viser figur 3 at brann- og redningsvesen hadde 15 oppdrag av totalt 22 oppdrag i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 som er knyttet til denne kategorien. Ser vi på den prosentvise fordelingen utgjør dette 68 prosent av alle oppdragene. Hendelser knyttet til helseoppdrag utgjør 73 prosent av oppdragene. Videre ser vi at det er mindre variasjoner mellom de øvrige hendelsestypene.

Figur 3: Oversikt over antall oppdrag som ikke er brannrelaterte i Værøy kommune fra 1. mai 2016 til 4. oktober 2020 (DSB, 2020).

10.2 Beredskapsmessige utfordringer - risikoområder

Brann- og redningstjenesten på Værøy håndterer relativt få hendelser. Statistikken viser at helseoppdrag er de hendelsene som skjer flest ganger i kommunen. Halvparten av alle oppdragene som brann- og redningstjenesten håndterer er knyttet til ulike former for helseoppdrag og brann i bygning utgjør 14 prosent av alle oppdragene

Det viktigste fokusområdet for brann- og redningstjenesten på Værøy er brannhendelser. Videre er de største beredskapsmessige utfordringene i kommunen knyttet til Værøy sykehjem, kaiområdet med omfattende næringsvirksomhet og periodevis høy tetthet av båter i havnen, samt Værøy helikopterhavn. Værøy gamle kirke som ligger på Nordland er fra 1714, og er av kulturhistorisk betydning.

ROS-analyse

I kapittel 2 gjorde vi rede for kommunal beredskapsplikt som trådte i kraft 1.1. 2011. Der står det at: «Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstille i en helhetlig

risiko- og sårbarhetsanalyse». Videre i kommunal beredskapsplikt står det i §1 at kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier. I brann- og eksplosjonsloven §11-f (2012) står det at brann- og redningstjenesten skal «være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse», og i dimensjoneringsforskriften³⁷ §2-4 andre ledd står det at brannvesenets ROS-analyse skal samordnes med andre kommunale ROS-analyser.

Værøy kommune utarbeidet en kommunal ROS-analyse i 2018. I Værøy ROS (2018) er det definert 13 uønskede hendelser som kommunen må være forberedt på å håndtere. Tabellen nedenfor viser de 8 uønskede hendelser som er relevante for Salten Brann IKS å delta i.

Tabell 4: Oversikt over scenarioer i Værøy ROS-analyse (2018)

Nummer	Beskrivelse av scenario	Aktuelt for Salten Brann IKS
Scenario 2	Stormflo og flom	x
Scenario 6	Tilsiktet hendelse ved større arrangement	x
Scenario 7	Skoleskyting	x
Scenario 9	Skipsulykke forbundet med cruiseskip	x
Scenario 10	Alvorlig trafikkulykke	x
Scenario 11	Skipsstøt mot fergekai med omfattende materielle skader	x
Scenario 12	Lekkasje av ammoniakk	x
Scenario 13	Brann på helseinstitusjon/omsorgssenter	x

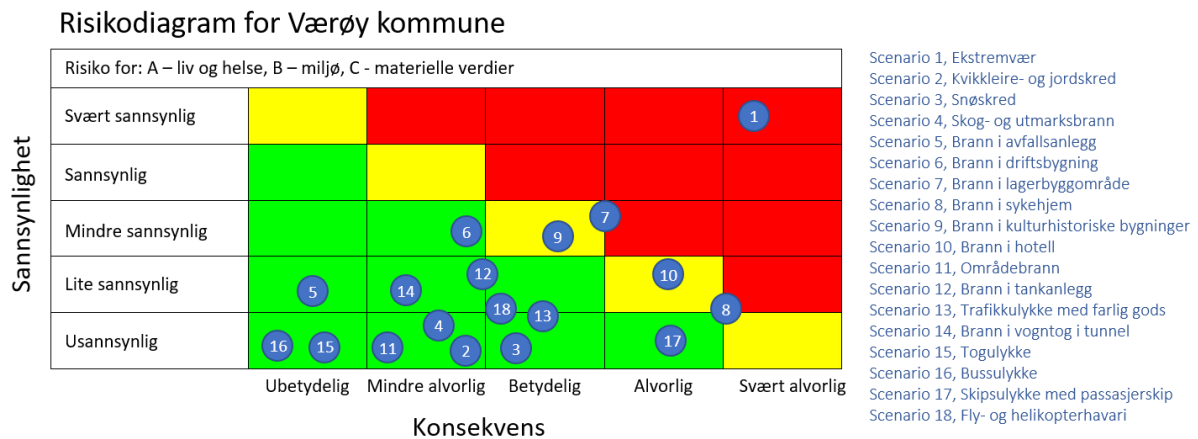
Risikodiagram

I kapittel 5 gjorde vi rede for Brann ROS-2020. Formålet med ROS-analysen er å utarbeide en sektoranalyse i Salten Brann IKS for å få mer kunnskap om hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvars- og virkeområdet til Salten Brann IKS. Med andre ord; å kartlegge fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. I risikodiagrammet i figur 4 er risiko forbundet med hvert av scenarioene som er beskrevet i Brann ROS-2020 vurdert for Værøy kommune.

Ekstremvær er hendelser som inntreffer hyppig og kan få store konsekvenser. Lagerbyggene på kaiområdene utgjør også en betydelig risiko. Først og fremst for materielle verdier og i et samfunnsmessig perspektiv. Videre utgjør brann på omsorgssenteret og overnattingssteder risikoområder som brann- og redningstjenesten må være dimensjonert for å håndtere.

³⁷ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (2002). Denne forskriften er også kalt dimensjoneringsforskriften.

Figur 4: Risikodiagram for Værøy kommune

Brannhendelser og estimert boligbrann i Værøy kommune

Statistikken viser at en tredjedel av oppdragene som håndteres i kommunen er relatert til brannhendelser. Kommunens eneste sykehjem er Værøy sykehjem.

Sykehjemmet er ikke sikret mot brann med sprinkelanlegg, noe som øker sannsynligheten for at det er behov for assistert evakuering ved brannhendelser.

Tabell 5: Oversikt over helsebygg i Værøy kommune

Navn	Antall sengeplasser	Antall boenheter	Brannanlegg	Sprinkelanlegg	Direktevarsling 110-sentral	Etablert vaktordning
Værøy sykehjem			x		x	

Det er ingen hotell på Værøy, men derimot mindre overnattingssteder som Lofoten Værøy brygge, Værøy gamle prestegård, Sjubrygga fiskecamp og Bensvik brygge.

Brann i bygning utgjør 14 prosent av alle oppdragene brann- og redningstjenesten rykket ut på i perioden 1. mai 2016 til 4. oktober 2020. Tallmaterialet fra 2015 til 2019 som er basert på tall fra SSB og bearbeidet av Salten Brann IKS, viser at det er sannsynlig at det skal oppstå 1 boligbrann i Værøy kommune per år, og 1 brann per år i annen bygning (garasje, lager, driftsbygning etc.). Det er variasjoner på Værøy. På Sørværøy er det predikert 1 brann i annen bygning hvert år, og 1 boligbrann hvert 2. år, mens det på Nordværøy er det predikert 1 brann i annen bygning hvert 22. år, og boligbrann hvert 30. år.

Tabell 6: Oversikt over estimert bygningsbrann og boligbrann per år i Værøy kommune

Geografisk område	Bygningsbrann per år	Boligbrann per år
Sørværøy	1 brann hvert år	1 brann hvert 2. år
Nordværøy	1 brann hvert 22. år	1 brann hvert 30. år

Samferdsel

Sjøtransport er den viktigste transportåren til Værøy. Ferjesambandene mellom Bodø-Moskenes-Værøy og direkterute Værøy-Bodø er hovedfartsårene.

Skipstrafikken langs kysten består i stor grad av fiskefartøy, passasjerskip og stykkgodsskip, samt skip som frakter farlig gods og stoff.

Luftransport AS har daglig passasjertrafikk mellom Bodø og Værøy.

Naturhendelser

Ekstremvær er hendelser som opptrer hyppigere og hyppigere. Det forventes mer kraftig vind, nedbør, høyere temperaturer og intense og hyppigere nedbørsperioder vil føre til flere naturhendelser på Værøy.

Næringsvirksomhet

Næringslivet på Værøy består av industri, offentlige arbeidsplasser, primærnæring, servicebedrifter og turisme. Primærnæringen er særlig knyttet til fiske og er den viktigste næringen på Værøy. 60 prosent av sysselsettingen i kommunen er knyttet til fiskeriene.

Virksomheter av større karakter innen havbruksnæringen: Lofoten Viking, Brødrene Berg og Brødrene Andreassen AS.

I de siste årene har turisme og reiselivsnæringen blitt en viktig næring i Værøy og reiseliv er et viktig satsningsområde i kommunen. Det satses på ulike fiskeaktiviteter.

Slokkevann:

Slokkevannforsyningen vurderes som forholdsvis bra, men er til dels mangelfull for brannsituasjoner som kan inntreffe i deler av kommunen. For å kompensere for innsatstiden bør det implementeres forebyggende tiltak. Det anbefales at det gjøres en nærmere vurdering vedrørende nødvendige risikoreduserende forebyggende tiltak. På dialogmøtet 2. september 2020 redegjorde Værøy kommune for status slokkevann. Det er behov for å kartlegge dette nærmere og kommunen ønsket å gjøre dette sammen med lokalt brannvesen. Kommunedirektør skal oversende status slokkevann til Salten Brann IKS. Kartleggingen av slokkevann blir et vedlegg i brannordningen.

10.3 Forslag til brannordning ut i fra et brann- og redningsperspektiv

I vurderingen av en god og hensiktsmessig brann- og redningstjeneste som imøtekommer behovene avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen, er det vektlagt en helhetlig og optimal løsning for hele kommunen. Dimensjonering av brann- og redningstjenesten er regulert i dimensjoneringsforskriften. Dimensjoneringsforskriften setter krav til enhver kommune om å ha en brann- og redningstjeneste som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Dette skal sikres gjennom et systematisk beredskapsoppsett basert på prosedyrer, forebygging og operativ ledelse som muliggjør optimal

samspill mellom førsteinnsats og andreinnsats. Det er viktig å presisere at brannordningen for Værøy kommune må sees i sammenheng med at Salten Brann IKS er definert som en brannvernregion. Det vil si at flere kommuner har gått sammen for å danne et brann- og redningsvesen som skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. De nærmeste brannstasjonene til Værøy er Bodø. Værøy kan også få bistand fra Røst og Lofoten brann- og redningsvesen.

Ut i fra en totalvurdering anbefales det at innsatsstyrken i Værøy skal levere følgende brann- og redningsrelaterte tjenester.

Tabell 7: Oversikt over anbefalte tjenester med timeantall til trening og øvelser. Værøy kommune.

Tjenestespekter Værøy brannstasjon	Årlig behov for trening og øvelser for innsatspersonell		Årlig ledertrening for utrykningsledere	
	Dagens	Anbefalt	Dagens	Anbefalt
Brann- og redningstjeneste generelt	10	10	10	11
Brannbekjempelse	8	8	8	9
Røykdykking	12	12	12	13
Brann i vegetasjon	0	0	0	0
Trafikkhendelser generelt	2	3	2	4
Tungbilredning	0	0	0	0
Tunnelulykker	0	0	0	0
Overflateredning	0	3	0	4
Klimarelaterte hendelser	0	3	0	5
Akutt helsehjelp	0	3	0	3
Nasjonale instruksjer, PLIVO	0	1	0	3
Møteaktivitet	0	2	0	4
Akutt forurensning	0	2	0	3
Vaktbyttetrening	0	0	26	26
Total antall timer	32	47	58	85
Stillingsbrøk	1,54%	2,26%	2,79%	4,09%

Tabellene nedenfor viser kostnadene ved å ha de ulike tjenestene i Værøy kommune.

Tabell 8: Oversikt over kostnadene for røykdykkertjeneste.

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Røykdykkertjeneste: To komplette sett ut over de to som er på stasjonen per d.d., samt personlig maske. Videre vil behovet for ekstra luftflaske øke. Grunnopplæringen gjennomføres i yrkesutdanningen for konstabler.	Røykdykkermeiser x 2 + masker og flasker. (16500x2) + (4500x8) + (4900x4) = 33000+36000+19600=88 600 kr	Vedlikeholdskostnader, service og kontroll ca. 6200 kr. Helsesjekk for røykdykker. Testene utføres i hyppighet i h.h.t medarbeidernes alder. Det estimeres 0,5 helsesjekk per år. (2200x8)/2= 8800 kr.

Tabell 9: Oversikt over kostnadene for overflateredning

Tjeneste	Etableringskostnad/ engangssum	Årlig kostnad for å ivareta materiellet mv.
Overflateredning: Tørdrakter med egnet underbekledning, vester, tauutstyr og lysutstyr. Det regnes utstyr til tre medarbeidere og egnet «båt» for håndtering av oppdrag. Grunnopplæringen gjennomføres ikke i yrkesutdanningen for konstabler og må tilføres.	Utstyrspakke i tråd med «brannløftets» vurderinger. Pris ca. 80 000 kr. Opplæring i gruppe. 6-15 medarbeidere. Kostnader ca. 20 000 kr.	Vedlikeholdskostnad, service og kontroll ca. 5600 kr.

Brannordning Værøy kommune

I henhold til veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 er det kun tettsteder med mer enn 3000 innbyggere at det er krav om at beredskapen skal være organisert i vaktlag av deltidspersonell med dreiende vakt. I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Dette innebærer at Værøy kommune ikke har krav om å ha vaktordning.

Videre står det i veiledningen i dimensjoneringsforskriften §5-3 at der det er tvil om at brannvesenet til enhver tid får tilstrekkelig oppmøte uten fast vaktordning, eller at vær eller føreforhold gjør det vanskelig for samlet innsatsstyrke å nå fram til brann- eller ulykkesstedet innen 10-15 minutter etter at førsteinnsats er iverksatt, kan det organiseres med deltidspersonell med dreiende vakt slik at «vaktordningen skal sikre at tilstrekkelig mannskaper møter opp». Videre står det at dreiende vakt kan opprettes slik at innsatsstyrken sikrer at kritisk kompetanse som utrykningsleder og sjåfør møter opp i hendelser. På Værøy er brannhendelser på kaiområdene og Værøy sykehjem definert som et risikoområde og i slike hendelser er tidsaspektet helt sentralt. For å kunne gjøre en effektiv og livreddende innsats er det avgjørende å komme på skadestedet så tidlig som mulig. Derfor er det fornuftig å videreføre dagnes vaktordning som er deltidspersonell med dreiende vakt.

Brannstasjonen har totalt 16 innsatspersonell og er organisert med deltidspersonell med dreiende vakt. Det vil si at det er 4-delt vaktordning på utrykningsleder (hjemmevakt). Den største beredskapsmessige utfordringen for Værøy er beliggenheten som gjør at bistand fra andre brannstasjoner (kommuner) kan ta tid. I praksis vil det være liten mulighet for at bistandsstyrker vil kunne være på Værøy i tide til å ha muligheten til å påvirke utfallet av hendelser. Unntaket er hvis det er langvarige hendelser. Dette gjør at brann- og redningstjenesten i Værøy må være forberedt på å ivareta hendelseshåndtering på egen hånd uten støtte fra eksterne ressurser i en lengre periode. Innsatsstyrken er også sårbar ettersom det er mange fiskere som er i styrken. Dette innebærer at i deler av året er mange ikke operativ på grunn av fiske. På bakgrunn av dette er det formålstjenlig å videreføre dagens antall innsatspersonell.

I henhold til brannordningen til Værøy kommune er det vedtatt at kommunen skal ha røykdykkertjeneste. I dag er ikke røykdykkertjeneste operativ siden det ikke er tilstrekkelig med innsatspersonell som har røykdykkerkompetanse. Per i dag har brann- og redningstjenesten 5 personer som har godkjent grunnkurs som røykdykkere fra Norges brannskole. Det som mangler for at de skal få den endelige godkjenningen som røykdykkere er internopplæring av Salten Brann IKS. I henhold til lovverket stilles det ikke krav om at Værøy skal ha røykdykkertjeneste. Det å etablere en røykdykkertjeneste kan være en naturlig del og konsekvens av risikobildet i kommunen. En vanlig praksis har vært å etablere røykdykkertjeneste der det er sykehjem, omsorgsboliger eller andre definerte risikoområder som for eksempel omfattende næringsdrift.

Røykdykking er forbundet med helsemessig risiko for involverte personell. På bakgrunn av dette stilles det strenge krav til personellets grunnleggende fysiske og psykiske helsetilstand, kompetanse, ferdigheter og det utstyret som skal benyttes. Dersom et brannvesen beslutter å etablere røykdykkerberedskap skal det i tillegg alltid vurderes om forventet utbytte av innsats står i forhold til risikoen ved røykdykking. Det er økonomiske utgifter å ha røykdykkertjeneste. Kompetansen skal vedlikeholdes med blant annet fysiske tester, øvelser, utstyr og materiell. En viktig begrunnelse for ikke å etablere røykdykkerberedskap høyere enn nivå 0, har vært utfordringen med å vedlikeholde og opprettholde kompetansen for røykdykkere på et sted med svært få hendelser. Risikoforståelsen til mannskapene kan dermed være begrenset. I kapittel 6.1.2 gjorde vi rede for de ulike nivåene innen røykdykking og der går frem at i enkelte tilfeller kan det være forsvarlig å gå inn i røykfylte hus med åndedrettsvern på nivå 0 (innsats uten røykdykking) hvis gitte forhold er oppfylt. Det vil si at innsatspersonell bruker pusteluft og maske og kan bevege seg i områder med brannrøyk der de har fri sikt og retrett til sikkert område, samt det forutsetter at skadeomfanget er kjent og situasjonen er relativt avklart. De fleste innsatser i brannhendelser foregår på nivå 0.

Når det gjelder røykdykkertjenesten (nivå 1) kan kommunen vurdere å videreføre denne tjenesten, både med hensyn til innsatsevne ved hendelser knyttet til blant annet Værøy

sykehjem, overnattingssteder og næringsvirksomheten på øya. Videre må dette også sees i sammenheng med ROS-analyse og hendelsesfrekvensen. Det kan nevnes at Værøy sykehjem ikke har sprinkelanlegg. Kommunen bør vurdere å installere sprinkelanlegg og andre forebyggende tiltak som kan kompensere for røykdykkertjeneste. Dette gjelder også branner i næringsbygg (kaiområdet). Her må fokuset være på det forebyggende arbeidet. I komplekse og større hendelser kan røykdykkere fra Bodø brannstasjon fraktes ut med helikopter.

Et av satsningsområdene til Værøy kommune er turisme. Denne næringen har økt de siste årene, og forventes å øke kommende år. Et av satsningsområdene er fiskeaktiviteter. Videre er det i perioder mange mennesker samlet i båter i forbindelse med fiske og fritidsaktiviteter. På grunn av den økte aktiviteten bør Værøy kommune vurdere å etablere overflateredning. Værøy kommune fikk gjennom brannløftet i 2016 utstyr for overflateredning. Det som gjenstår er å få opplæring i bruken av utstyret.

Statistikk viser at brann- og redningstjenesten utfører stadig flere helseoppdrag. Brann- og redningstjenesten har et godt samarbeid både med politiet og helsevesenet. Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK) kontakter ofte brann- og redningsvesenet om bistand i helserelaterte oppdrag. Dette grunner i to forhold; a) ambulansen har lang responstid og b) brann- og redningstjenesten har høy tilstedeværelse. Det er en forventning blant innbyggerne at den «nærmeste» nødetat hjelper den eller de som trenger det. Brann- og redningstjenesten bistår i ulike helseoppdrag, men ofte mangler innsatspersonell både utstyr og kompetanse til å håndtere denne formen for hendelser. Som vist i figur 8 er halvparten av oppdragene som brann- og redningstjenesten utfører på Værøy relatert til helseoppdrag. Ut i fra et brann- og redningstjenesteperspektiv er dette et viktig samfunnsbidrag og det gir en beredskapsmessig gevinst i lokalsamfunnet. På grunn av beliggenheten til Værøy bør innsatspersonell utføre akutt helsehjelp, slik at innbyggerne får god helsehjelp om ulykken er ute, uavhengig av hvilken nødetat som kommer fram først. Skal innsatspersonell på Værøy være akuttgjelpere må de ha kompetanse, materiell og utstyr for å ivareta denne tjenesten.

Kartleggingen som Multiconsult har gjort viser at innsatspersonell generelt ønsker å styrke kompetansen og ferdighetsnivået (Multiconsult, 2019). Det anbefales derfor at innsatspersonell får bedre kunnskap og kompetanse til å håndtere brannhendelser, naturhendelser og generelle brann- og redningshendelser. Et virkemiddel for å få økt kunnskap og kompetanse er å trene og øve mer. I dag har innsatspersonell en stillingsbrøk på 0,96 prosent. Det vil si 20 timer per år til trening og øving. Stillingsbrøken bør økes slik at innsatspersonell får flere timer per år til kompetanseheving gjennom trening og øvelser.

Dagens kjøretøy på Værøy er fra 2001 og kan vurderes å skiftes ut. På dialogmøtet 2. september var Værøy kommune positive til å vurdere å erstatte dagens mannskapsbil med en fremskutt enhet. Det vil være mer hensiktsmessig å erstatte mannskapsbilen med en fremskutt enhet som er utrustet til å håndtere en førsteinnsats til akutt helsehjelp og brann- og naturhendelser. Grunnen til dette er at en fremskutt enhet kommer tidligere til skadestedet enn en mannskapsbil for å iverksette førsteinnsats. Hovedpoenget er at fremskutt enhet er mindre enn

mannskapsbilen, og dermed raskere og mer fleksibel i trafikken. En fremskutt enhet på Værøy skal ha tilstrekkelig og riktig utstyr til å håndtere en førsteinnsats i brannhendelser og akutt førstehjelp. Videre kan flere kjøre fremskutt enhet enn mannskapsbilen, siden det kreves førerkort klasse B eller C1 for å kjøre fremskutt enhet kontra førerkort klasse C for å kjøre dagens mannskapsbil. Se kapittel 7.1 for nærmere informasjon. En forutsetning for å anskaffe fremskutt enhet er at det blir etablert tankbil på stasjonen.

På bakgrunn av risikobildet anbefales det at brann- og redningstjenesten på Værøy må ha særlig fokus på håndtering av brannhendelser, naturhendelser, akutt helsehjelp og generelle brann- og redningshendelser.

Oppsummering brannordning Værøy kommune

Ut ifra det totale risikobildet, faglig analyser og innspill fra Værøy kommune foreslås følgende brannordning:

Tabell 10: Værøy brannstasjon

Værøy brannstasjon	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning	Kommentar
Innsatsstyrke (personer)	16	12-16	Økt stillingsbrøk til kompetanseheving (trening og øvelser)
Vaktordning	Deltidspersonell med dreiende vakt. 4-delt vaktordning på 1 vakt: - Utrykningsleder	Deltidspersonell med dreiende vakt. 4-delt vaktordning på 1 vakt: - Utrykningsleder	
Tjenesteleveranse	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste	- Brannhendelser - Trafikkhendelser - Røykdykkertjeneste - Overflateredning - Akutt helsehjelp	Til vurdering: - Etablere akutt helsehjelp - Etablere overflateredning - Avvikle røykdykkertjenesten
Kjøretøy	- Mannskapsbil	- Fremskutt enhet (mindre målrettet kjøretøy) - Tankbil	- Fremskutt enhet er utrustet til å håndtere førsteinnsats til brannhendelser og akutt helsehjelp

10.3.1 Estimerte effekter av tiltakene

Effekter er de tiltakene som forventes å bli realisert i forbindelse med den nye brannordningen. Forventede økonomiske effekter er:

Tabell 11: Forventede økonomiske effekter for Værøy kommune i kroner.

Beredskapsavdeling	Dagens brannordning	Forslag ny brannordning
Beredskap felles	94 346	86 920
Nødnettisenser	97 649	84 783
Vaktordning	1 195 422	1 195 422
Økt timeantall		29 015
Totale kostnader	1 387 417	1 396 140

Forventete gevinster (økonomiske og kvalitative) av de ulike tiltakene forventes ikke å bli realisert før om 3-5 år. Formålet med å revidere brannordningen er å:

- Analysere og identifisere optimal beredskapsstruktur, slik at brann- og redningstjenesten blir mer kostnadseffektiv og leverer gode kvalitative tjenester til innbyggerne (2023)
- Bedre utnyttelse av materiell og utstyr (2023)
- Riktigere prioriteringer av materiell og utstyr, og riktigere valg av ressurstype og mer effektiv bruk av ressursene enn dagens praksis (2023)
- Raskere responstid med nærmeste rette ressurs til hendelsen enn dagens praksis (2023)